

DE BELOFTE VAN DE KROON DES LEVENS VOOR EEN BEPROEFD VOLK

Door ds. G.J. van den Noort.

Uitgeverij Hoekman - Goes – ca. 1970

STICHTING DE GIHONBRON

MIDDELBURG

2023

Inhoud

DE BELOFTE VAN DE KROON DES LEVENS VOOR EEN BEPROEFD VOLK	3
DE HEERLIJKHEID VAN HET SION GODS.....	13
DE LEIDING DES HEEREN MET ZIJN VOLK	22
CHRISTUS DE HEMELSE MEDICIJNMEESTER.....	32
DE VERWACHTING VAN HEIL VOOR EEN ARM ZUCHTEND VOLK.....	40
EEN VLOEK EN EEN BEDE.....	47
DE GROTE WAARDIJ VAN HET KONINKRIJK DER HEMELEN (1)	56
DE GROTE WAARDIJ VAN HET KONINKRIJK DER HEMELEN (2)	65

DE BELOFTE VAN DE KROON DES LEVENS VOOR EEN BEPROEFD VOLK

Zingen: Psalm 42:7
Lezen: Jakobus 1:1 t/in 18
Zingen: Psalm 68:2 en 10
Psalm 89:8
Psalm 138:4

Mijne geliefden,

Het tekstwoord waarvoor wij in deze ure uw aandacht vragen kunt u vinden in het u voorgelezen Schriftgedeelte Jakobus 1:12, waar het Woord des Heeren aldus luidt:

„Zalig is de man die verzoeking verdraagt; want als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen, welke de Heere beloofd heeft degenen die Hem liefhebben.”

Dit Schriftwoord spreekt van:

De belofte van de kroon des levens voor een beproefd volk.

We zouden op twee hoofdzaken willen wijzen:

1. *De volharding in die beproeving*
2. *De bekroning na die beproeving*

Gemeente,

In het Oude Testament worden meermalen bepaalde mensen zalig gesproken. Denk aan Psalm 146: „Zalig hij, die in dit leven, Jakobs God ter hulpe heeft.” We lezen in Psalm 119: „Welgelukzalig zijn de oprechten van wandel, die in de wet des Heeren gaan.”

En nu heeft de Heere Jezus Zich als het ware bij het Oude Testament aangesloten in Zijn zaligsprekingen, die we lezen in Mattheüs 5. Dan zegt de Heere Jezus niet alleen wie er zalig worden. Dat zijn de armen van geest, dat zijn de treurende, dat zijn de hongerigen en dorstenden naar de gerechtigheid, de reinen van hart, dat zijn degenen die lijden en die vervolgd worden om der gerechtigheid wil. Maar dan zegt de Heere Jezus ook waarin ze zalig worden: „Want ze zullen vertroost worden, want ze zullen het Koninkrijk der hemelen ontvangen, want ze zullen verzadigd worden,” enz. Nu mogen dus Gods kinderen in het leven allerlei strijd en kruis en verdrukking onderworpen zijn, maar dat volk komt dat eens te boven. We hebben zo-even gezongen:

„Maar 't vrome volk in U verheugd,
Zal huppelen van zielevreugd,
Daar zij hun wens verkrijgen.”

Onze catechismus zegt: „Opdat ze na dit leven tot de volkomenheid zullen geraken.” We lezen in de Openbaring dat Johannes zegt van de Kerk die hij daar zag staan, staande voor de troon, bekleed met lange witte klederen, dat ze uit de grote verdrukking waren gekomen en dat ze Hem dienden dag en nacht in Zijn tempel.

De dichter zegt ervan: "Hun blijdschap zal dan onbepaald", want hier is het bepaald, een bepaalde blijdschap. De dagen der treuring en de dagen der duisternis zijn vele. Veel wederwaardigheden en veel rampen zijn des vromen lot. Maar die blijdschap zal dan onbepaald, door het licht dat van Zijn aangezicht straalt, ten hoogsten toppunt stijgen. De Kerk komt dit alles eens te boven.

En daar mag nu de apostel Jakobus zich bij aansluiten in het tekstwoord waarin hij het voorrecht ons laat horen van degenen die volharden mogen tot het einde toe. En met dit woord stemt de apostel Jakobus geheel overeen met het woord van de Heere Jezus Zelf. Hij heeft immers gezegd dat zalig zouden worden degenen die volharden zullen tot het einde. Daarom zegt Jakobus dat die man zalig is, die verzoeking verdraagt, want als hij beproefd zal geweest zijn, zo zal hij de kroon des levens ontvangen, welke de Heere beloofd heeft degenen die Hem liefhebben. Het gaat hier in het tekstwoord

over het verdragen van verzoeken. Er is in de Schrift sprake van tweeërlei verzoeken. Een verzoeking ten goede, en dat zijn de goddelijke verzoeken. Maar er zijn ook verzoeken ten kwade, en die verzoeken komen van de verkeerde kant. Zulke verzoeken komen van de wereld, van satan, van zonde en van eigen vlees. Goddelijke verzoeken kunnen nooit ten kwade zijn. Want God verzoekt niemand, zo hebben we zo-even horen lezen. Verre zij God van goddeloosheid en de Almachtige van onrecht. Als God verzoekt, dan is het altijd ten goede, dan is dat altijd tot loutering, tot reiniging en tot heiliging, om méér en méér gespeend te worden aan een leven in de wereld en in de zonde. Om méér en méér zich daarvan af te keren en méér en méér zich aan de Heere te gewinnen. De Heere verzoekt tot versterking van de geloofsgenade die Hij werkt in de harten van Zijn volk.

Ik denk aan hetgeen van Abraham beschreven staat; toen de Heere hem bevel gaf om zijn zoon Izak te offeren. U weet hoe hij gegaan is, op hoop tegen hoop. Maar hij heeft niet getwijfeld door ongeloof aan de belofte Gods en hij is gesterkt geweest in het geloof, gevende God de eer.

Daarom zegt Jakobus: "Mijne broeders, acht het voor grote vreugde wanneer gij in velerlei verzoeken valt, wetende dat die beproeving uws geloofs lijdzaamheid werkt." En dan lezen we in Romeinen 5:4: „En de lijdzaamheid bevinding en de bevinding hoop."

En in de tekst zegt Jakobus: „Zalig is de man." Hij zegt niet dat die man zalig wordt. Nee, hij spreekt hem zalig. En dan zijn dat goddelijke verzoeken, die ook goddelijke beproevingen zijn. Want dan lezen we verder: „want als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen." Dat is: als hij dus gelouterd zal zijn en geheilgd zal zijn en daardoor zal gesterkt zijn in de genade des geloofs.

Van het volk Israël lezen we ook dat de Heere hen verzocht toen Hij hen Zelf leidde aan het water van Mara. Daar scheen het voorwaar geen zaak van vreugde te zijn, maar veeleer van droefheid. Maar het heeft daarna afgeworpen een vreedzame vrucht der gerechtigheid.

En geliefden, zo beproeft de Heere nog Zijn volk. Zo beproeft de Heere nog Zijn eigen werk. En dat doet de Heere opdat dat volk zal worden afgebracht van alle eigen sterkte, van alle eigen roem, opdat het alleen het betrouwen des harten op de Heere stellen zou. Die goddelijke verzoeken, die beproevingen die de Heere met de Zijnen houdt, hetzij uitwendig in stoffelijke zin of hetzij inwendig in geestelijke zin. En dan zijn die beproevingen van velerlei aard. We komen daar straks nog nader op terug.

De goddelijke beproevingen dienen altijd tot versterking van het geloof en tot reiniging des harten en tot loutering van het zielenleven. Nu zijn er ook verzoeken ten kwade, en die verzoeken zijn van een geheel andere aard en van een heel andere natuur. Zulke verzoeken komen van de verkeerde kant en die zijn tot schade en tot nadeel. Dat zijn verzoeken die het oogmerk hebben van de Heere af te trekken en van Zijn zalige dienst. Dat zijn verzoeken om tegen de Heere te doen zondigen en om Hem in ongeloof te verdenken en te beschuldigen van hardheid. Tegen deze verzoeken leert de Heere Jezus Zijn volk bidden: „En leidt ons niet in verzoeking, maar verlost ons van de boze."

U weet dat de Heere Jezus Zelf door de Geest is weggeleid in de woestijn om verzocht te worden van de duivel, opdat de Kerk des Heeren, die onder die verzoeken van de satan bijna dag en nacht is, door Hem bevrijd zou worden. Want denk erom dat de satan op de loer ligt en dat hij gereed ligt om zijn pijlen af te vuren op stad mensenziel om die in brand te steken en om die in opstand te doen komen tegen de Heere en met Job uit te roepen: „De dag verga waarin ik geboren ben en de nacht waarin men gebodschapt heeft: „een jongske is u geboren."

Daarom is de Heere Jezus willen verzocht worden. Daarom is Hij door de Geest weggeleid, opdat Zijn Kerk uit de verzoeken van de satan zou bevrijd worden en verlost zou worden van de boze. En het blijkt in de praktijk van het zielenleven dat de Heere ook machtig is de verzoeken te keren en Zijn kinderen uit zijn klauwen te bevrijden.

Maar in deze tekst gaat het niet over verzoeken ten kwade, maar hier gaat het over goddelijke verzoeken. En dan zegt Jakobus: „Zalig is de man die verzoeken verdraagt." Dat wil dan zeggen: die volhardt in de beproevingen, die standhoudt, die niet afvalt en niet bezwijkt als de Heere met beproevingen komt en als de Heere met de kastijdingen van Zijn hand komt en Zijn eigen werk gaat louteren en dat goud des geloofs gaat reinigen gelijk men het goud en gelijk men het zilver reinigt.

En geliefden, daar moet u niet zo gering over denken wat Jakobus hier zegt. Want het behaagt de Heere menigmaal in het leven van Zijn volk te komen met beproevingen. Want indien we zonder kastijdingen zijn, zijn we bastaard en geen zoon. En denk erom dat juist in de kastijdingen het kindschap des Heeren bevestigd wordt.

De Schrift spreekt van de beproevingen des geloofs die veel kostelijker zijn dan die van het goud. Maar die beproevingen geeft de Heere opdat dat goud des geloofs zou bevonden te zijn tot lof, eer en heerlijkheid Gods, in het aangezicht van de Heere Jezus Christus.

Salomo zegt dat degene die zijn zoon liefheeft, hem dan vroeg zoekt met tuchtiging, niet alleen in de jeugd van zijn leven, maar dat betekent dat hij hem ernstig en aanhoudend zoekt met tuchtiging. En zo tuchtigt en geselt de Heere een iegelijk zoon die Hij aanneemt en die Hij liefheeft. Dat zijn de kastijdingen van de Heere. En wie zonder kastijding is, geeft daarin klare blijken vreemdeling te zijn van het leven dat de Heere werkt.

Maar in die wegen van beproeving komen ook de vijanden op de been. Dan komt satan op de been en dan speelt de wereld op en dan komt het vlees naar voren. Want die drie hoofdvijanden van het leven der genade zijn er altijd op uit om van de Heere af te trekken en van Zijn zoete gemeenschap af te leiden. Deze vijanden zijn er altijd op uit om harde gedachten van God in het binnenste te verwekken en in opstand te doen komen en de vuist te ballen: waarom moet dat nu met mij zo? Waarom moet ik mijn vrouw kwijt? Waarom moet ik mijn man verliezen? Waarom moet ik daar staan aan het graf van een zoon of van een dochter? Waarom moet dit zus of waarom moet dat zo?

O gemeente, als God handelt in wegen van tegenheid, dan staat er: "Allen die godzaliglijk willen leven, zullen vervolgd worden." Het kan ook gebeuren als de vreze des Heeren, als dat goud des geloofs in het binnenste gelegd is, dat ervaren wordt wat de Schrift zegt: dat 's mans huisgenoten zijn vijanden zijn. O, die drie hoofdvijanden van de Kerk des Heeren. Zij houden niet op om de ziel van Gods tortelduif aan te vechten en te benauwen, kon het zijn als in de wanhoop te doen verzinken. En als de Heere dan in wegen van beproevingen Zijn aangezicht doet lichten, dan gaat het wel. Daniël kon toen in de leeuwenkuil zij. De jongelingen konden in de oven zijn, want de Heere was er ook. Maar als God Zijn aangezicht verbergt en als Hij van verre staat, dan is de ziel verschrikt. Als de Heere wegen van duisternis gaat en wegen van verberging, dan moet de ziel uitroepen met Job: „Ga ik voorwaarts, ik zie Hem niet, en achterwaarts, ik merk Hem niet." Als de Heere Zich onthoudt en als het van binnen klinkt: „Gij hebt geen heil bij God", als we Zijn tekenen niet meer zien en als het rondom duisternis is, dat de banden des doods ons hebben omvangen en de beken Belials ons verschrikken, als we vrezen nog eenmaal als een huichelaar open baar te komen en als we vrezen dat het werk nog nooit geen waarheid is, om dan te midden van de beproevingen, uitwendig en inwendig, aan de Heere vast te houden en met Jeremia uit te roepen: „Nochtans zal ik op de Heere hopen." en met Habakuk: „Ik zal uitzien, ik zal wachten op de Heere."

Denkt er niet gering over gemeente, dat dat een genade is. Als er geen rund in de stalling is, als de vijgenboom liegen zal en de olijfboom niet bloeien zal, om dan nochtans van vreugde in de Heere op te springen en aan de Heere vast te houden. Om met Joh toch vast te houden aan zijn oprechtheid. Ook zelfs als zijn eigen vrouw hem vreemd geworden was en tot hem zei: „Zegent God en sterft." Zij wil zeggen: houd je nu nog vast aan je oprechtheid. Maar dat is alleen maar mogelijk door het geloof. Dat is alleen maar mogelijk door de oefening van het geloof. Want volharden of verdragen, waarvan Jakobus hier spreekt, dat is geloven, omdat geloven volharden is. En dan bedoelen we hier dat waar zalmakend geloof, dat gewerkt en gesterkt wordt door de Heilige Geest, Die de Geest des geloofs is. Want als het de Heere behaagt te midden van die beproevingen het geloof in oefening te brengen, dan richt zich dat geloof altijd op God en dan richt zich dat geloof altijd op Christus. En Christus is in alle dingen verzocht geweest, gelijk als wij, maar Hij heeft volmaakt volhard in die ontzaglijke verzoeken die over Hem gekomen zijn, opdat de Zijnen daaruit verlost en bevrijd zouden worden. Het geloof in de oefening put zijn kracht uit de God des levens dat steunt en zich verlaat op het onfeilbaar Woord des Heeren. Want de Heere belooft: „Of hij moest Mijn sterkte aangrijpen, hij zal vrede met Mij maken, vrede zal hij met Mij maken." Dat geloof richt zich op Christus, de overste Leidsman en Voleinder des geloofs. Hij is de barmhartige en medelijdende Hoge priester, Die door de hemelen is doorgegaan en Die altijd leeft om voor Zijn volk te bidden dat hun geloof niet zou

ophouden. Hij heeft gezegd: „De poorten der hel zullen Mijn gemeente niet overweldigen." Hij heeft de wereld overwonnen en satans kop heeft Hij vermorzeld en verpletterd. Hij heeft het handschrift der zonden van Zijn Kerk, dat tegen Hem was, voor eeuwig uitgewist, waar Hij vrede gemaakt heeft door het bloed des kruises. Het is alleen maar mogelijk door dat geloof en door de geloofsgebruikmaking van de Heere Jezus Christus, om in alle verzoeken stand te houden en te verdragen. Daarom spreekt Jakobus hen zalig. Misschien dat er bij ons zijn die in verzoeken zijn of in beproevingen van allerlei aard. En om dan stand te houden en niet te bezwijken als we van de Heere gestraft worden. Om het nu voor grote vreugde te achten om in velerlei verzoeken te vallen. Dat kan nooit van onze kant, want in onszelf zijn we tot hinken en tot zinken gereed, en dat ieder ogenblik. Dan zijn we geneigd om af te wijken en de Heere te verlaten en nimmer weder te keren. Als u te midden van al die aanvechtingen, van al die moeiten, van al die druk en die vijandschap, die u vanwege het werk des geloofs, zelfs van degene die u lief is, moet ervaren, dan toch te blikken op Hem Die de vijandschap gedood heeft en verzocht is geweest en het zuchten en het zorgen van de Zijnen verstaat. Ik gun u te midden van alle wankelmoedigheid, van alle vreesachtigheid, van alle twijfelmoeidigheid, van alle banden van duisternis en ongeloof, zo hartelijk die genade des geloofs, om de sterkte van de Allerhoogste aan te grijpen en u te verlaten op dat onfeilbare Woord des Heeren en te steunen op de beloften Gods die in Christus Jezus ja en amen zijn.

We weten het, als het aan Gods volk zou liggen, dan zou niemand van hen zalig worden, want dan zouden ze allemaal omkomen en dan zouden ze allemaal bezwijken als de kastijdingen des Heeren daar zijn. Want in ons is geen kracht tegen zo een grote menigte. Maar als de Heere beproeft, dan geeft Hij ook de genade van de volharding. Want Gods kinderen worden in de kracht Gods bewaard, door het geloof, tot de zaligheid. Maar ze worden in wegen van beproeving ontkracht aan zichzelf, opdat ze alle kracht en alle eigen waarde en alle eigen roem verliezen zouden en opdat ze zouden sterven aan alles wat van de mens is en leven zouden in Hem Die alleen maar het leven is. Wie door de Heere beproefd wordt, wordt ook door de Heere staande gehouden. Hoort u dat? Laat u dat tot troost zijn, want de beproevingen mogen zelfs bewijzen zijn van het blanke werk van de genade, terwijl het gemis van de beproevingen een klaar gemis is van het gemis van de genade Gods. En nu zal de Heere dat werk van Zijn handen, wat Hij Zelf plantte, ook levend houden en Hij zal het ook in stand houden tot op de dag van Jezus Christus. Hij is de Getrouwe, Die Zijn Woord volbrengt tot in het laatste nageslacht. Maar hier is alle roem van de mens ten enenmale uitgesloten. Als Jakobus zegt dat de man zalig is die verzoeking verdraagt, dan is dat geen kwaliteit van die man te midden van die verzoeken, maar dan is dat alleen maar de genade der volharding, die de Heere Zelf schenkt, terwijl God Zijn eigen werk beproeft. De Heere kroont immers Zijn eigen werk. Hij bevestigt Zijn eigen werk en Hij geeft genade voor genade. De beoordeling van die volharding berust dan ook niet bij Gods volk, maar die berust alleen maar bij de Heere en door Hem alleen is er dat gelovig verdragen. En daarom worden ze zalig gesproken. En nu betreft dat zalig zijn de staat van hun leven. Als die beproeving aanwezig is, is het geen zaak van vreugde, maar daarna werpt ze van zich een vreedzame vrucht der gerechtigheid. Gods Kerk moet er altijd achter gebracht worden, om dan met David te zeggen:

„'t Is goed voor mij, verdrukt te zijn geweest,
Opdat ik dus Uw godd'lijk recht zou leren;
Sinds heeft mijn hart voor hovaardij gevreesd."

Gods Kerk moet er achter staan om met de profeet te zeggen: „Ik dank U Heere, dat Gij toornig op mij geweest zijt en Uw toom is afgekeerd."

Dan mag genade geoefend worden dat nu alleen hij zalig is die de verzoeken verdraagt, en dat vanwege de genade Gods. En dat betreft dan niet alleen de stand van het leven, want in de stand van het leven behoort dat volk tot de strijdende Kerk. Dan heeft ze hier een strijd te strijden tot aan de laatste ademtocht. En dan gaat die strijdende Kerk over in de triomferende Kerk en zal ze ook zeker triomferen. Dat is de vastigheid van de zaligheid van dat volk dat God vreest en dat hier openbaar wordt in het liefhebben van de Heere om Zijns Zelfs wil.

Dat volk mag niet alleen zalig worden, dat volk zal niet alleen zalig worden, maar dat volk moet ook zalig worden. Zolang er een Jezus is en zolang er een verbond is, moet dat volk zalig worden.

De Schrift zegt: „Evenwel het vaste fundament Gods staat, hebbende dit zegel: De Heere kent degenen die de Zijnen zijn." En Christus zegt: „Vader, Ik wil dat die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt. Ze waren de Uwe, maar Gij hebt ze Mij gegeven. Ik wil dat ze Mijn heerlijkheid aanschouwen die Gij Mij gegeven hebt, eer dat de wereld was."

Daarom mag Jakobus hier, door de Heilige Geest gedreven, zeggen: „Zalig is de man die verzoeken verdraagt, want als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen." Die man is zalig in het heden en die man is zalig in de toekomst. Hij is zalig in voorspoed, zalig in tegenspoed, hij is zalig onder alle omstandigheden van het leven en in allerlei gebeurtenissen. En dat is die man niet van zichzelf. Want van zichzelf is dat volk maar een arm volk, een bedrukt volk, vaak een klagend volk en een ongetroost volk, een door onweder voortgedreven volk, dat gedurig maar moet roepen:

„HEER, ik voel mijn krachten wijken
En bezwijken;
Haast U tot mijn hulp, en red,
Red mij, Schutsheer, God der goden,
Troost in noden,
Grote Hoorder van 't gebed."

Dat is een volk dat zo vaak met David staat te staren op de puinhopen en klaagt: „Mij is zeer bange!" Nee gemeente, dat is geen rijk volk in zichzelf, maar dat is een arm volk en dat verarmt hoe langer hoe meer. Dat volk gaat hoe langer hoe meer achteruit in de waarneming van zichzelf. Dat volk wordt hoe langer hoe slechter, hoe langer hoe waardelozer en goddelozer, onreiner en walgelijker en noemt het maar op en breidt het maar uit.

U kunt het zo erg niet zeggen, maar het is nog veel erger. En dan toch zalig. Zij worden niet zalig, maar zij zijn zalig. De Heere Jezus spreekt: „Zalig zijn die treuren, want zij zullen vertroost worden." In dat treuren is zoveel zoetheid en zoveel zaligheid, veel meer blijdschap dan in de genietingen van de wereld en van al wat vlees is. En dat komt omdat de Heere op een verborgen wijze ondersteunt en op een verborgen wijze Zijn invloeden doet ervaren in het hart. Daarom zijn ze ook zalig in de tegenspoed. Want met alle armoe en met alle strijd en met alle nood en met alle druk en met alle bitterheid, haat en vijandschap zouden ze toch nooit willen ruilen. Die brug is opgehaald. Wijkt wereld, wijkt schatten. Mozes verkoos de zijde van dat arme, verdrukte, geplaagde en benauwde volk, niet om de slagen, maar niet tegenstaande de slagen, achtende de versmaadheid van Christus grotere en meerdere rijkdom te zijn dan de schatten van Egypte, want hij zag op de vergelding des loons. Zalig in het heden, maar ook zalig in de toekomst. Want dat volk ligt voor rekening van een Drie-enig God, dat volk heeft deel aan de enige troost in leven en in sterven. Zij zijn niet zichzelf, maar zij zijn het eigendom van Christus, voor alle eeuwigheid in Hem verkoren en aan Hem verbonden, door het werk van goddelijke genade gekocht, vrijgekocht met de prijs van dat dierbare hartebloed van de Heere Jezus Christus. Jesaja zegt ervan dat die vrijgekochten des Heeren tot Sion zullen wederkeren. Wederkeren uit dat Babel der zonde en der ongerechtigheid, met gejuich, en dan zal eeuwige blijdschap op hun hoofden wezen, vrolijkheid en blijdschap zullen ze verkrijgen, droefenis en zuchting zullen wegvlieden. Waarom? Wel gemeente, omdat God lust aan hen had en het Liefste wat Hij had voor hen heeft overgegeven. En van zulke beproevingen zegt Paulus nu dat degenen die God liefhebben alle dingen medewerken ten goede. Alle dingen, welke die ook zijn. Goede dingen of kwade dingen, maar alle dingen werken mee degenen die God liefhebben. Want denkt er om dat God een nauw oog heeft over Zijn volk en dat Hij weet waar het Zijn kinderen om te doen geworden is.

Want het is zulk een eeuwig wonder als een mens naar God vraagt, als een mens hartelijk de Heere bemint. Dat is een wonder van Zijn hand en dat is de kracht van Zijn eeuwige Geest en dat is de vrucht van de opstanding van Christus. En zou de Heere dan dat volk laten varen? „Ik zal nooit herroepen wat Ik eenmaal heb gesproken en wat uit Mijn lippen ging, blijft vast en onverbroken."

Gemeente, we hopen zo hartelijk dat we een blijde tijding in uw midden mogen neerleggen, tot troost van een bestreden en een arm volk, tot troost van een bedrukt en een benauwd gemoed, en dat de Heere er de toepassing aan wil geven. Jakobus zegt: „Zalig is de man die verzoeken verdraagt." En weet u wat dat betekent: zalig zijn? Dat is verlost van de zonde en van de straf der zonde, dat is delen

in de gemeenschap van de Drie-enige God, in de tijd en in de eeuwigheid, naar lichaam en naar ziel. En dat is nu de man die verzoeken verdraagt, die volharden mag en die ondersteunt wordt in het lijden en die de Heere te hulp komt als hij verzocht wordt. Die man wordt door de Heere in stand gehouden, daarom zal hij niet bezwijken. Hij krijgt krachten om te dragen wat de Heere hem oplegt, want de Heere vergist Zich niet en Hij legt de mens ge wisselijk niet te veel op, van welke aard het kruis ook zijn mag, uit- of inwendig. Maar het is nooit te veel en het laatste zal nog uitnemender zijn dan het eerste.

Maar wat moet dan toch het deel zijn van degene die in de verzoeken bezwijkt? Dan moeten we hier zeggen: rampzalig is de man. En gemeente, dat geldt de natuurlijke mens. Want die heeft ook zijn tegenheden en die heeft ook zijn verdrietelijkheden, zijn zorgen en allerlei strijd en moeite. En dan weet u dat het natuurlijke hart opstaat in bittere haat en vijandschap en God verdenkt. En dan denken we misschien dat we daarin stand kunnen houden, maar als we vreemd van God zijn en geen deel aan Christus hebben, dan is ons deel rampzalig, tenzij dat er genade in het leven verheerlijkt wordt en de ogen ontsloten worden en het hart wordt vervuld met de vreze des Heeren.

Ik mag het u wel afraden om op te staan en in bitterheid de Heere te verdenken in de wegen die Hij met u houdt en in de beproevingen die mogelijk uw deel zijn.

Het is nu nog het heden der genade, het is nog de welaangename tijd en nog de dag van zaligheid. Valt dan toch nog aan de voeten des Heeren neer! Laat Hem uw stem maar horen! Doe Hem maar uw gedaante zien. Hij weet wat u verdragen moet en wat u niet zou kunnen verdragen, tenzij dat Hij de ondersteuning van Zijn hand u komt te verlenen. Ziet op het geluk van degene die volharden mag in de kracht die de Heere hem verleent. Zalig is die man. Al is het dat die man veel moet doormaken en al is het dat die man veel lijden moet. Er moet immers veel leed geleden zijn en veel strijd gestreden zijn, veel gebeds gebeden zijn, wil het einde eenmaal vrede zijn.

Maar de Heere beproeft tot versterking van het geloof, tot loutering van het hart, tot aanwas in de genade en de kennis van de Heere Jezus Christus.

En nu is de aard van de beproevingen onderscheiden. De Heere houdt met Zijn volk bijzondere wegen. Hij houdt met de één een andere weg dan met de ander. En de Heere weet ook dat te midden van al die beproevingen de vijand zo listig kan zijn. Want denkt er om dat de satan de zwakste plekken weet en dat hij tracht binnen te komen om die ziel des mensen te beroeren en aan het wankelen te brengen. En gemeente, als die vorst der duisternis in die bange wegen en in dat lijden dat de Heere over de ziel brengt, vervoert tot wanhoop, dan wordt de ziel gewaar dat er in hen geen kracht is en als de Heere niet zou bewaren, dan zouden zij zekerlijk bezwijken. We hebben het reeds gezegd, temeer als de Heere Zijn aangezicht verbergt, dan wordt de ziel verschrikt. Dan moet ook David nog verschrikt worden, die een leeuw en een beer versloeg en die tienduizenden des volks niet vreesde. Als de Heere beproeft, dan wordt eigen kracht verbroken en dan wordt de zonde uitgebrand, maar als de ziel erachter mag staan, dan is het: „Het is goed, Heere, dat Gij mij verdrukt hebt, opdat ik dus Uw goddelijk licht zou leren.”

Dan worden die wegen des Heeren erkend als altemaal wijsheid, goedheid, rechtvaardigheid, heiligheid, liefde. En zo wordt die ziel beproefd gevonden: „Als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen, welke de Heere beloofd heeft.” Want met alle beproevingen mag de ziel toch aan de Heere vasthouden. Ik denk aan Jozef in de gevangenis. Het was een zware beproeving. U kent de geschiedenis. Maar hij mocht toch aan de Heere vasthouden. Hij heeft twee jaar lang in de gevangenis gewandeld. De schenker vergat hem en het scheen ook dat de Heere hem vergat. Hij was vreemd van zijn volk en van zijn vaders huis. Hij was alleen in de gevangenis.

Denk aan Abraham. Te midden van de beproevingen mocht hij aan de Heere vasthouden.

Denk aan Daniël, aan de drie jongelingen, aan Paulus en wie u ook noemen wilt. Zovele getuigen in het Woord des Heeren, en dat te midden van alle tegenheden en van de waarnemingen van eigen zwakheid en krachteloosheid. Toen is het geloof bevonden beproefd te zijn. Toen is het geloof bevonden stand te houden. En gemeente, dat zal pas ten volle blijken als de Kerk de laatste ademtocht uitblaast. Want tot de laatste snik blijven de beproevingen des geloofs, het ganse leven door, soms tot op het sterfbed toe. En dan denk ik aan Ds. Fraanje, die zo dikwijls in zijn leven zei: De dag van mijn dood zal de blijdeste dag zijn. Maar toen hij op zijn sterfbed lag is hij zeer beproefd geworden, maar de

Heere heeft wel de uitkomst gegeven. Want de Heere geeft met de beproevingsen ook de uitkomst. De Heere is daar zo vrij in. De Heere kan ook bewaren voor allerlei strijd en voor allerlei aanvechting, zodat Hij is als een vurige muur rondom de ziel. Dan moet de satan op een afstand blijven. Maar soms is er strijd tot op het sterfbed toe. Want zolang de Kerk in dit leven is, zijn ze allerlei verzoeking en allerlei beproevingsen onderworpen, totdat ze zullen ingaan en het vervuld zal worden wat de profeet zegt: „Want hij zal de hoofdsteen voortbrengen, met toeroepingen: Genade, genade zij dezelve!" En als dan de laatste steen van dat Godsgebouw zal worden toegebracht, dan mag de Kerk eeuwig gaan zingen van de goedertierenheden des Heeren en in dat ondoorgroendelijke wonder van vrije genade. Dan mag de Kerk ingaan in dat Koninkrijk waar geen nacht meer wezen zal. Maar hier op de aarde spaart de Heere Jezus geen vlees en bloed. Hier kastijdt Hij de Zijnen en hier tuchtigt Hij degenen die Hem liefhebben en elk zoon die Hij komt aan te nemen.

Maar in hun lijden wordt het lijden van Christus volbracht en Hij volbrengt het werk van Zijn handen, op grond van de gerechtigheid van Christus, Die ook Zijn eniggeboren Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven. Hoe zou Hij ons dan ook met Hem niet alle dingen schenken? Maar ook in de geloofsgebruikmaking van die gezegende en dierbare Borg, Die volmaakt standgehouden heeft, opdat de Zijnen in Zijn kracht stand zouden houden, mag de Kerk uitroepen: „Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht, en dat gaan we samen zingen uit Psalm 89:8:

„Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht;
Uw vrije gunst alleen wordt d' ere toegebracht;
Wij steken 't hoofd omhoog en zullend' eerkroon dragen,
Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen;
Want God is ons ten Schild in 't strijdperk van dit leven,
En onze Koning is van Israëls God gegeven."

2. De bekroning na die beproeving.

„Als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen." Dat is de bekroning na de beproeving. Dat wil zeggen dat die Kerk leven zal ondanks dat ze beproefd wordt tot het uiterste toe. Want de kroon des levens is het beeld van het leven, van het onsterfelijke, het onverderfelijke en onverliesbaar leven dat de Heere beloofd heeft degene die Hem liefhebben. Maar pas na de beproeving, nadat hij zal beproefd geweest zijn.

We weten het, degenen die door de Heere beproefd worden vanwege het werk der genade, die leven nu. Want het is niet zo dat ze het leven later pas ontvangen, maar ze leven hier reeds. Dat eeuwige leven vangt hiér reeds aan. Want ze zijn wedergeboren uit God tot een levende hoop en ze zijn begiftigd met het leven van Christus, dat nooit meer sterft. En bij ogenblikken mag dat leven ook wel eens levendig zijn en dan mogen ze leven aan hun ziel gevoelen, dat zoete leven der genade, wat toch nooit in woorden is uit te drukken. Maar ze moeten het ook vaak missen, zodat ze klagen: „Gun leven aan mijn ziel, dan looft mijn mond Uw trouwe hulp, stier mij in rechte sporen!" En juist in wegen van beproevingsen moeten ze zo vaak dat leven Gods aan hun ziel derven. Het is hier het land der ruste niet! Die rust is weggelegd. Dat leven dat nooit meer sterven zal en dat nooit meer wijkt, zal de Heere geven nadat ze beproefd zijn. Hij is de Zijnen voorgegaan als de Voorloper van Zijn Kerk, om in dat Vaderhuis met zijn vele woningen hen een woning te bereiden en daar werkzaam te zijn totdat Hij Zijn ganse Kerk ook met Hem vergaderd zal hebben, daar waar Hij is. Want waar Hij is, daar zullen ook Zijn dienaren zijn. Hij is zo beproefd geweest en van Zijn Vader verlaten, Hem is alles onthouden, een edikteug is Hem als gunst bewezen. Hij heeft geklaagd in de hof van Gethsémané. Hij heeft gestaan ten spot voor vriend en vijand. Hij heeft op Golgotha Zijn ziel uitgestort in de dood. Hij is gekroond geweest met de kroon van doornen. Hij heeft de beker der smart geledigd voor Zijn Kerk. Hij is de medelijdende Hogepriester Die in alle dingen is verzocht geweest en daarom medelijden hebben kan met de zwakheden van Zijn volk en hen ook te hulp komen zal als zij lijden om Zijns naams wil en onder zware beproevingsen het leven doorworstelen, bij dagen en bij nachten liggen onder de tormenten van de vorst der duisternis en de verleidingen en verlokkingen van de duivel en van de wereld. Maar Hij zal ze te hulp komen. Hij zal Zijn kracht in hun zwakheid volbrengen.

„Als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen." Gemeente, dat ziet op een overwinnaar die in een wedstrijd de krans ontving, of een diadeem die aan staatslieden werd gegeven bij de inhuldiging. Maar het is hier dus een beeld van leven, van het eeuwig leven dat de Heere Zijn Kerk bereid heeft in en door Hem Die de Vorst des levens is. Hij is het Brood des levens en het Water des levens. Hij heeft de Zijnen het leven verworven door Zelf de dood in te gaan. Hij is als een Lam ter slachting geleid en als een schaap dat stom is voor het aangezicht van zijn scheerders, alzo deed Hij Zijn mond niet open, opdat de Zijnen zouden verlost worden van de macht des doods. Maar Hij is ook opgewekt en heeft daardoor het leven voor de Zijnen aangenomen. Zij zijn met Hem gezet in de hemel. Daarom is er geen beschuldiging meer tegen de uitverkorenen Gods. Want wie zal nu tegen die uitverkorenen Gods beschuldiging inbrengen? Christus is het Die gestorven is en God is het Die rechtvaardig maakt! Wie is het dan die verdoemt?

„Wat vijand tegen hem zich kant',
Mijn hand, Mijn onweerstaand're hand,
Zal hem bekleên met schaamt' en schand'.
Maar eeuwig bloeit de gloriekroon
Op 't hoofd van Davids grote Zoon."

Daarom zal de Kerk straks de kroon des levens ontvangen. Ze zullen ermee gekroond worden. Dat leven zal eeuwig hun deel zijn. Zij zullen eeuwig in dat leven staan. Zij zullen die eerkroon ontvangen welke de rechtvaardige Rechter hen geven zal, en ook allen die Zijn verschijning hebben liefgehad in onverderfelijkheid. Dan zullen ze die kroon leggen aan de voeten van dat aanbiddelijke Lam. Dan zullen ze tot in alle eeuwigheid uitroepen: „Want Gij zijt geslacht en hebt ons Gode gekocht met Uw bloed, uit alle geslacht, en taal, en volk, en natie." Daarom zijn zij voor de troon en dienen zij Hem dag en nacht, store loos en eeuwiglijk, zonder te scheiden meer. Daarom zullen ze verzadigd worden met Zijn beeld, als ze zullen opwaken, gelijk de dichter van Psalm 17 dat zegt in het laatste vers:

„Maar blij vooruitzicht dat mij streelt!
Ik zal, ontwaakt, Uw lof ontvouwen,
U in gerechtigheid aanschouwen,
Verzadigd met Uw Godd'lijk beeld."

En dat is nu het beeld van degenen die de Heere liefhebben. Aan dezulken heeft de Heere nu die kroon des levens beloofd, niettegenstaande zware beproevingen en verzoeken. Maar ze mogen er in stand houden, want ze zullen leven en niet sterven en de daden des Heeren verkondigen, waardoor ze zoveel heil verwerven, om die elk tot Zijn eer te doen gadeslaan.

De Heere heeft dus die kroon des levens beloofd aan degenen die Hem liefhebben. Wie zijn dat dan nu? Dat zijn de gunstgenoten des Heeren. Van nature is er niemand die God liefheeft, maar ze zijn door de Heere geliefd, van eeuwigheid bemind en geliefd met een eeuwige liefde en daarom verkoren en geschreven ten leven, gegeven aan de Zoon, gekocht met Zijn dierbaar hartebloed, verlost door de Geest van Christus, gezalfd met die Heilige Geest, begiftigd met de onsterfelijke liefde Gods. Ja, zij zijn getrokken met mensenzielen, met koorden der liefde, en die liefde Gods noopt tot wederliefde en zegt: „Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad."

Zij zeggen: „Hartelijk zal ik U liefhebben." En dat liefhebben van de Heere wordt openbaar in het beminnen van al wat van God is. Als er maar iets van de Heere in is, dan gaat daar de genegenheid van onze ziel naar uit, als de liefde Gods in het hart is uitgestort. Maar het gaat niet om iets van God, maar het gaat om God Zelf. De Heere heeft die kroon beloofd al degenen die Hem liefhebben. En onderzoekt daaraan uw hart, of die liefde Gods in uw leven is verklaard geworden of er ooit een ogenblik is aangebroken dat u de Heere heeft liefgekreten en dat u de wereld om Zijntentwil heeft verlaten, en de wegen der ongerechtigheid en uw oude natuur hebt mogen leren doden, om voor de Heere te leven in oprechtheid en in ongeveinsde hartelijke liefde. Wie zou U dan niet vrezen en wie zou Uw naam niet verheerlijken? Want het komt Hem toe!

En nu, diegenen die God liefhebben, zullen alle dingen medewerken ten goede, namelijk degenen die naar Zijn voornemen geroepen zijn. Wat er dan ook gebeurt. Hoe bang dat de weg des Heeren dan ook

is. Hoe zwaar de beproevingen zijn, hoe zeer het kruis drukt en van welke aard het kruis ook zijn mag, maar wij weten dat degenen die God liefhebben alle dingen medewerken ten goede, namelijk degenen die naar Zijn voornemen geroepen zijn. En als we nu die liefde missen, dan zijn we rampzalig. Zoekt dan toch de Heere nog terwijl Hij te vinden is!

Geliefden, jong en oud, vraagt naar de Heere en naar Zijn sterkte, naar het geluk van dat volk dat God vreest en dat deel aan God heeft voor tijd en eeuwigheid. Want dat volk gaat straks bij het sterven in een storeloze zaligheid, waar geen nacht meer wezen zal, geen strijd, geen kruis, geen verdrukking; geen honger, geen dorst, geen vijand en geen zonde, maar daar heeft de Heere alles nieuw gemaakt. „Ziet, Ik maak alle dingen nieuw!" Zij zullen een nieuwe hemel en een nieuwe aarde beërven, waarop gerechtigheid woont. Daar houdt de drijver op. Daar wordt de rust geschonken, het vette van Gods huis gesmaakt en een volle beek van wellust maakt hier elk in liefde dronken. Daar zal vervuld worden:

„De bergen zullen vrede dragen,
De heuvels heilig recht;
Hij zal hun vrolijk op doen dagen
Het heil, hun toegezegd."

De Heere belooft het immers: „Zou Ik het zeggen en niet doen, spreken en niet bestendig maken." God is een Waarmaker van Zijn woord.

We hebben wel eens gezegd dat we beter tot de verdrukke Kerk kunnen behoren, dan tot de verdrukken van Gods Kerk. De Heere zegt: "Wie Mijn volk aanraakt, raakt Mijn oogappel aan!" Zoekt toch deel te verkrijgen aan het goede van Gods uitverkorenen. Strijdt toch om in te gaan, eer dat de Heere het duister maakt en u in de eeuwige buitenste duisternis zult moeten wegzinken, waar weinig is en knersing der tanden. Ontvliedt dan nog de toekomstige toom!

En volk des Heeren, ziet toch op die overste Leidsman. Hij is verzocht en heeft ontallijke smaadheden geleden. Hij was in banden opdat Hij u zou ontbinden. En daarom alleen mag u volharden in alle strijd en in alle kruis. Hij is er vóór u in geweest. En u kunt alleen maar volharden door de geloofsgebruikmaking van die dierbare Borg. Dan alleen mag u volharden en staande blijven. Christus zegt: „Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht!"

Als die beproevingen daar zijn, als die verzoeken daar zijn, als leed en moeite, kruis en tegenheid daar zijn, vlucht dan toch tot de troon der genade en benodigt dat bloed, opdat u de sterkte van Christus aan mocht grijpen. Hij zal nooit laten varen het werk van Zijn handen, maar Hij is de Getrouwe en Hij weet waar de Zijnen wonen, daar waar de troon des satans is. Hij zal niet toelaten dat de Zijnen wankelen. In de wereld zult u wel verdrukking hebben, maar hebt goede moed, Hij heeft de wereld overwonnen. Straks zult u uit de verdrukking uitgaan en geleid worden voor de troon van God en het Lam, om in alle eeuwigheid Hem te verheerlijken. Wat zal dat toch zijn. Hier bij ogenblikken mag er een voorsmaak zijn, in het huis des Heeren als de Heere het Woord eens gebruiken wil. Wat kan het zoet zijn als eens naar het hart gesproken wordt uit het Woord van God en de hoop eens gevoed wordt en de liefde verwakkert wordt en het geloof eens wat levend worden mag. Dan gaat de Heere het eerste eens waar maken en het oude eens nieuw. Als de Heere het schenken wil in de eenzaamheid bij het lezen van Zijn Woord, of aan de dis des Verbonds, of waar dan ook. De Heere is zo vrij in de bediening van Zijn genade. Hij geeft wel eens een voorsmaak van die eeuwige vreugde. Het mag wel eens zingen in het hart: „Mijn God U zal ik eeuwig loven omdat Gij het hebt gedaan, k verwacht Uw trouwe hulp van boven, Uw waarheid zal bestaan! Daar is zalig de man en dat is niet alleen een man, daarmee bedoelt Jakobus de mens. In Christus is noch man noch vrouw. Maar hij is zalig die verzoeking verdraagt, want als hij beproefd zal geweest zijn, zal hij de kroon des levens ontvangen. Wat is dat toch lieflijk gezegd voor dat eeuwige leven, voor die zaligheid in de gemeenschap Gods en Christus, om in die eeuwige rust te delen en in een vrede die alle verstand te boven gaat. En dat is uit vrije gunst. Naar recht zou de dood en het eeuwige verderf moeten worden gegeven. Maar de Heere kroont genade, dat heeft Hij beloofd aan degenen die Hem liefhebben.

Welaan dan, straks zal de vreemdelingschap vergeten zijn en dan zullen we eeuwig in het vaderland zijn. En daar zal geen nacht meer zijn. Daar zal geen hitte meer op u vallen, noch enige verdrukking,

noch strijd meer zijn, maar daar rusten de vermoeiden van kracht. En dan zullen we altijd bij de Heere zijn.
Vertroost dan elkander met deze woorden.
Amen.

DE HEERLIJKHEID VAN HET SION GODS

Zingen: Psalm 48:1
Lezen: Psalm 87
Zingen: Psalm 87:2, 3 en 4
Psalm 132:9 en 10
Psalm 68:8

Geliefden,

Het tekstwoord waarvoor we thans uw aandacht vragen kunt u vinden in de u voorgelezen Psalm 87:5, waar we Gods Woord aldus lezen:

"En van Sion zal gezegd worden: Die en die is daarin geboren en de Allerhoogste Zelf zal hen bevestigen."

Deze woorden spreken van: *De heerlijkheid van het Sion Gods.*

Dan zijn er drie zaken die onze aandacht vragen:

1. *De schoonheid van Sion*
2. *De uitbreiding van Sion*
3. *De bevestiging van Sion*

Gemeente,

Deze psalm is maar een kleine psalm, maar wonderschoon. Want deze psalm is een lied des geloofs, dat gezongen is door de kinderen van Korach, aangaande de vervulling van het beloofde Woord des Heeren, waarvan de profeten en de dichters de eeuwen door hebben gewaagd, sinds de Heere Zijn beloften aan mensenkinderen gegeven heeft. De Heere is een Waarmaker van Zijn Woord en een Vervuller van Zijn toezeggingen, dwars door alles heen en op Zijn tijd. Dat heeft de Heere ook aan Abraham beloofd: „In uw zaad zullen alle geslachten der aarde gezegend worden." En hoe wonderlijk was de weg des Heeren, dwars door alles heen, dwars door het onmogelijke heen heeft de Heere dat Woord vervuld. Daarom zijn van een verstorvene zovelen geboren in menigte, als het zand dat aan de oever van de zee is. De Heere is een Waarmaker van Zijn Woord. En in die gezegende Christus, Die in de lendenen van Abraham was, worden al de geslachten der aarde gezegend, naar de toezegging des Heeren.

En daarvan gewaagt ook deze kleine psalm, dit lied des geloofs, gezongen door de kinderen van Korach. Het bezingt de heerlijkheid van die Godsstad, van Jeruzalem, dat vaste grondslagen bleek te hebben en onoverwinnelijke poorten. Dan denken we aan de tijd van koning Hiskia, toen Sanherib het beleg moest opbreken voor de Godsstad, omdat één engel des Heeren op één nacht 185.000 Assyriërs sloeg, omdat de Heere de poorten van Sion bemint.

Sion heeft vaste grondslagen op de bergen der heiligheid Gods. Daarom is Sion onoverwinnelijk, en dat is de schoonheid van Sion. En nu heeft het geestesoog van de dichter verder gezien dat het aardse Jeruzalem, dan het aardse Sion. Hij heeft gezien op het ware geestelijke Sion. En zoals tot dat aardse Jeruzalem, tot dat aardse Sion, machtige volken zijn toegevoegd in de loop van de historie, zo zouden ook tot het ware geestelijke Sion Gods, volken worden toegevoegd, die als burgers van Sion op de rollen van Sion worden ingeschreven en in het lichaam van de Kerk worden ingelijfd, in een weg van waarachtige wedergeboorte en vernieuwing des harten. En daarvan spreekt ons tekstwoord, zoals we u dat voorgelezen hebben. En dan letten we in de eerste plaats op:

1. *De schoonheid van Sion.*

We vinden de naam Sion vaak in de bijbel. Nu eens voor de stad Jeruzalem en dan eens voor de berg waarop de stad gebouwd is. Maar ook wel voor het volk van Israël in zijn geheel. Maar vooral wordt het woord "Sion" gebruikt voor de gemeente van Christus, de stad des levenden Gods, het ware Sion van alle tijden, het volk des Heeren

En nu betekent Sion letterlijk: dorre grond. Dat wil dus zeggen dat Sion in zichzelf geen heerlijkheid had en van zichzelf ook onvruchtbaar was. Als wij u spreken over de schoonheid van Sion, dan moeten we dat aanstonds opmerken. Want Sion was van zichzelf maar een kale, geringe bergtop, een lage onvruchtbare berg, vergeleken bij de andere bergen van Kanaän. Denk maar aan de bergen van Basan, de hemelhoge berg, die ook zeer vruchtbaar was. Vergeleken bij de Basan was Sion niets, onaanzienlijk, gering en onvruchtbaar.

En gemeente, is dat geen kostelijk beeld van het ware geestelijke Sion, het volk des Heeren, de gemeente van Christus. Het onedele en het verachte en hetgeen niets is, dat heeft de Heere verkoren. Want weet u wat de heerlijkheid van Sion was? Dat was de verkiezing Gods en de inwoning Gods. Daardoor was Sion schoon en heerlijk, zoals we daar zo-even van gezongen hebben uit Psalm 48 en zoals de dichter daarvan zingt in Psalm 68:

„God Zelf heeft deze berg begeerd,
Ter woning, om, aldaar geëerd,
Zijn heerlijkheid te tonen;
De HEER, die hem verkozen heeft,
Die trouwe houdt en eeuwig leeft,
Zal hier ook eeuwig wonen."

U hoort het dus dat Sion van God begeerd is ter woning. En dat is nu de heerlijkheid van Sion, de verkiezing Gods, uit alle andere bergen. En dan de inwoning des Heeren. Dat is een kostelijk beeld van het geestelijk Sion. In zichzelf zijn ze totaal onvruchtbaar, geen gedaante of heerlijkheid. Sinds de val van Adam in het paradijs zijn ze vertreden in hun geboortebloed, liggend op de vlakte des velds, walgelijk in de ogen des Heeren, maar van God begeerd ter woning, om aldaar geëerd, Zijn heerlijkheid te tonen. De Heere heeft dat Sion verkoren van alle eeuwigheid, om in dat Sion te wonen en het Zijn heerlijkheid te tonen. En dat is ook de vastheid van Sion. Daarom zal dat Sion ook niet wankelen, want het is een eeuwige grondvest, omdat de Heere Sion gegrond heeft. Dat zou het antwoord zijn van de bode des volks aan dat volk dat ongetroost, door onweder voortgedreven, over de aarde gaat, dat arme, ellendige volk, dat geen waarde in zichzelf heeft en dat niets is in zichzelf, dat zich waarneemt gans onvruchtbaar te zijn, verstorven te zijn en niet anders te kunnen voortbrengen dan vruchten des doods. Want zomin dat aardse Sion op te knappen was, zo is dat geestelijke Sion in zichzelf totaal onvruchtbaar en niet op te knappen.

En gelukkig als we daar door genade achter komen, dan houden we daarmee op en dat werkt de Heere soms uit in pijnlijke wegen, dat we van onszelf worden afgebracht om onze reinigmaking en zaligheid buiten onszelf in de Heere Jezus Christus te zoeken, Die de ware vruchten, die Gade verheerlijkend zijn, heeft voortgebracht als Borg en Middelaar van Zijn volk.

Sion is van God begeerd, een eeuwige grondvest, en dat is haar heerlijkheid. En zo is dat nu ook met dat geestelijke Sion. Want de heerlijkheid van dat Sion Gods ligt in de eeuwige verkiezing Gods. "Evenwel het vaste fundament Gods staat, hebbende dit zegel: De Heere kent degenen die de Zijnen zijn." Gij hebt Mij niet uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren. Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde en daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid. Dat van tevoren gekend zijn en begenadigd zijn in de Ge liefde, van alle eeuwigheid. Want eer dat één schepsel een aanzien verkregen had, heeft de Heere Zijn Sion al gegrond en Zijn Sion al gekend en bemind met al de liefde van Zijn hart. Dat is de heerlijkheid van Sion en dat is de waarheid van Sion. Daarom zal Sion niet wankelen in der eeuwigheid. En daarom zal Sion ook zalig worden omdat God dat wil, met uitsluiting van alles wat van de mens is, hoe onvruchtbaar ze ook in zichzelf zijn en hoe walgelijk ze ook vanwege de zonde zijn in het oog des Heeren. Maar ze worden door de gerechtigheid van Sions Koning gezalfd over Sion, de berg van Zijn heiligheid, zodat zij geheel schoon is en er gans geen gebrek aan haar is. Dan is al Gods lust tot haar en Hij zal tot in eeuwigheid Zijn lust in haar vinden, zodat er geen gebrek meer aan haar is.

De Heere verblijdt Zich in het heil van Sion. De Heere bemint de poorten van Sion boven alle woningen Jakobs.

Ja gemeente, dan is de schoonheid daarin gelegen dat ze vast gefundeerd is in het onwankelbaar verbond dat God met Sion gesloten heeft, van eeuwigheid, in Christus de Geliefde. En dat verbond is vastgemaakt door de dood van de Testamentmaker, toen Hij Zijn gezegend bloed voor Sion heeft gestort en het uitgeroepen heeft: „Het is volbracht!" En daarop heeft het goddelijk "Amen" geklonken, zodat de steenrotsen scheurden en de Vader er Zijn goedkeuring over betuigde. Daarom is Sion heerlijk en is de schoonheid van Sion onvergelijkelijk en onuitsprekelijk en onverklaarbaar.

Geve de Heere ons genade om die schoonheid van Sion ook nu te prediken, opdat er geur vanuit zou gaan en opdat er kracht vanuit zou mogen gaan tot jaloersmaking om tot dat Sion te mogen behoren. Want dat is zulle een gelukkig volk, omdat het vast is gefundeerd in de eeuwige volmaakte gerechtigheid van Sions Koning, Die Zichzelf voor haar heeft opgeofferd en Zichzelf voor haar heeft gegeven, opdat ze de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden, zo, als hadden ze nooit zonde gekend of gedaan. Ze worden de Vader voorgesteld als een reine maagd zonder vlek en zonder rimpel.

O, die offerande van die gezegende Christus, naar het welbehagen des Vaders. „Ik toch heb Mijn Koning gezalft over Sion, de berg Mijner heiligheid." Hoe lieflijk is dan deze plaats! Wie is het die dan niet die Godsstad roemt, die stad des groten Konings!

Dat aardse Sion is eeuwenlang in de macht van de Jebusieten geweest. Niemand was bij machte om dat Sion aan de Jebusieten te ontrukken, totdat koning David kwam. En koning David heeft Sion ingenomen en overwonnen. En de vijandige Jebusieten zijn door hem tot zijn onderdanen gemaakt. David heeft er zich een huis gebouwd. En gemeente, is dat nu geen kostelijk beeld van het geestelijk Sion, dat van nature, sinds de bondsbreuk in het paradijs, in de macht van doodsvijanden verkeert, waaruit het zichzelf niet verlossen kan en waaruit het door niemand te verlossen is dan door die meerdere David. En ook in dat volk leeft van nature een vijandschap, zoals dat ook leefde in de harten van de Jebusieten. Maar als dan die grote Davidszoon en Heere komt en de strijd aanbindt voor Sion, dan overwint Hij Sion en dan neemt Hij Sion in. Dan neemt Hij intrek in dat Sion om daar eeuwig te blijven wonen. Dan overwint Hij dat Sion en dan wint Hij dat Sion in voor Zichzelf. Dan breekt Hij de vijandschap des harten en stort Hij Zijn liefde uit die noopt tot wederliefde. En dat doet hen zeggen: „Heere, Gij hebt mij overmocht, Gij hebt mij overreed, Gij zijt mij te sterk geworden, ik zal u hartelijk liefhebben, Heere, mijne Sterkte."

O gemeente, dat is vrucht van die meerdere David, Die dat Sion uit de handen van Zijn Vader heeft aanvaard en Zich bij de Vader voor dat Sion Borg gesteld heeft. Die in de tijd is gekomen om de strijd voor dat Sion aan te binden, maar Die de strijd ook heeft volstreden tegen die doodsvijanden van Sion, opdat Hij Sion uit de macht van uit de klauw van de vijanden bevrijden zou en die aangeboren vijandschap verbreken zou, en door de liefde inwinnen voor Hem en voor Zijn gezegende dienst, zodat ze uitroepen: „Ik zal u hartelijk liefhebben!"

Dat is Sion, en dat is nu de schoonheid van Sion.

En gemeente, dan mogen de poorten der hel Sion zoeken te overweldigen, maar Sion is een eeuwige grondvest en ze zal niet wankelen tot in der eeuwigheid. De Heere kent degenen die de Zijnen zijn en dat is het vaste fundament. De Kerk wordt zalig, zo zeker als er een God in de hemel is, er zal geen klauw van achterblijven. Een iegelijk van hen zal verschijnen voor God in Sion, zij het met de bede: „Let, HEER der legerscharen, let op mijn ootmoedig smeekgebed, ai, laat mij niet van druk verwijnen, leen mij een toegenegen oor, O Jakobs God, geef mij gehoor!"

Maar ze zullen voor God verschijnen in Sion. En nu mag dat Sion door de wereld veracht en gehaat zijn, want dat zeggen zij: „Het is Sion, niemand vraagt naar haar", en er is ook niemand die naar God vraagt. Maar dat Sion is geliefd door de burgers van Sion. Ze zijn met zoete banden der liefde aan elkaar verbonden, omdat ze met die band der liefde aan die Koning zijn verbonden. En de inzettingen van die Koning zijn hun gezangen ter plaatse van hun vreemdelingschappen. Ze vermaken zich in de inzettingen des Heeren, ze verblijden zich daarin met een geestelijke, ongekende, heerlijke en hemelse vreugde. Daarin vinden zij hun blijdschap en daarin vinden zij hun rust. De dichter zegt ervan:

Hoe vrolijk gaan de stammen op
Naar Sions Godgewijde top
Van ouds Zijn troon en woning.

Die brandende genegenheden, dat verbonden zijn aan Sions Koning, aan Sions volk, door die band van zoete, geestelijke liefde, die sterker is dan de band van aardse min. Dat doet met Mozes de schatten van Egypte verachtten en de versmaadheid van Christus meerdere rijkdom achtten, ziende op de vergelding des loons. Ook doet het met Ruth het Moab der zonde verlaten en de zijde van dat verdrukte volk kiezen, zeggende: „Uw volk is mijn volk, uw God mijn God!" Sion is geliefd door haar burgers. Sion is ook bemind door haar Koning. De poorten van Sion worden door de Heere bemind en de Heere verblijdt Zich in het heil van Sion.

En gemeente, dat is nu de schoonheid van Sion. In zichzelf zijn ze totaal onvruchtbaar. Gelukkig als we in Sion geboren zijn.

Hoe komen we daarachter dat we van onszelf niets hebben, niets kunnen en niets bezitten. Van onszelf geen gedaante noch heerlijkheid, maar dan krijgen we de schoonheid te zien in Sions God en in Sions Koning. Dan gaan we Sions Vorst erkennen voor onze Heere. De dichter zegt ervan: „Welgelukzalig zijn zij die vast op U betrouwen!" Het is toch zulk een gelukkig volk. Dat is niet uit te spreken, door welke verachting en versmading en verguizing het met dat volk ook gaat. "Het is Sion, niemand vraagt naar haar!" Weet u hoe dat komt? Dat komt omdat de wereld en de godsdienst blind is voor de schoonheid van Sion en voor het geluk van Gods volk. Zij zijn er totaal blind voor en zij zien het niet. Maar als het oog ervoor geopend wordt, dan worden we jaloers op dat volk des Heeren. Want dan gaan we zien dat dat volk toekomst heeft en dat dat volk sterkte heeft in haar God en Koning. Dan gaan we ook iets verstaan van de bede van de dichter, om gedacht te worden naar dat welbehagen en met datzelfde heil bezocht te mogen worden, om bekeerd te mogen worden zoals de Heere al Zijn volk bekeert, om tot dat gelukkige volk te mogen behoren. En gemeente, als u tot dat volk behoort, dan bent u een vriend en een metgezel van allen die de naam des Heeren ootmoedig vrezen. En ik verzeker u dat zij er ook allemaal bij behoren. Want de Heere zegt in Zijn Woord, en dat is het onbedriegelijk kenmerk van genade -en bevende ziel aan deze plaats, onderzoek uzelf er aan en laat dat de vreugde van uw hart zijn bij alle twijfel en aanvechting- dat degenen die uit God geboren zijn, liefhebben Degene die geboren heeft, maar ook liefhebben degenen die uit Hem geboren zijn. Als u een vriend en een metgezel bent van degenen die de Heere vrezen, dan bent u een burger van Sion. Dan bemint u Sion en dan veracht u degenen die Sion gram zijn en datgene wat Sion niet beminnen kan, omdat de Heere het veracht en omdat de Heere het haat. Daarom zijn zij welgelukzalig, hoe veracht ook door de wereld, maar zij zijn door God bemind. En dat Sion zal de Heere ook Zelf uitbreiden. En dat brengt ons naar onze tweede gedachte:

2. De uitbreiding van Sion

Van Sion zal gezegd worden: Die en die is daarin geboren.

Wie zijn dat? Die en die. Het is alsof de dichter wil zeggen: Die is erin geboren, en die, en die, en gaat het zo maar na. Hij wijst hen als het ware met de vinger aan. En wie zijn dat dan? Zij worden ons ook in het tekstverband aangewezen. Lees maar in vers 4: „Ik zal Rahab en Babel vermelden onder degenen die Mij kennen; ziet, de Filistijn en de Tyriër met de Moor, deze is aldaar geboren."

Rahab. Dat betekent: woeste, machtige, trotse en sterke. Rahab is de zinnebeeldige naam in de Schrift voor Egypte. Denk aan Psalm 89: "Gans Rahab is door U verbrijzeld, gans verslagen.", en dan spreekt de dichter over de Egyptenaren. De Heere zal dus de Egyptenaren vermelden onder degenen die Hem kennen, naar het woord van de profetie. We lezen in de profeet Jesaja dat de Egyptenaren de Heere zullen kennen.

Babel. Ook de Babyloniërs, die in de tijd van Hiskia aan het opkomen waren. Een machtig wereldrijk gingen ze vormen, ze hadden zich al aan de Assyriërs ontrukkt. Die machtige Babyloniërs zou de Heere vermelden onder degenen die Hem vrezen. Maar ook de Filistijn, de ervvijand van Israël, de eeuwen door tegen Israël gestreden. Maar ook de Tyriër, die pas in de tijd van David een vriend van Israël

geworden is. Hiram leverde hout voor de tempelbouw. En ook de moor, die verre vreemdeling uit Ethiopië. Egypte zal met morenland tot God verheffen hart en hand, de God van onze vaders. En de dochter van Tyrus en de rijken onder het volk, zij zullen Zijn aangezicht met geschenken zoeken. „Ik zal Rahab en Babel vermelden onder degenen die Mij kennen; ziet, de Filistijn en de Tyriër met de moor, deze is aldaar geboren."

Dan is het duidelijk dat hier van geen natuurlijke geboorte sprake is. Door natuurlijke geboorte wordt niemand burger van Sion. Dan zijn we of een Egyptenaar of een Babylonier of een Filistijn of een Tyriër of een Moor. Maar we moeten burgers van Sion gemaakt worden. En dan zegt de Heere dat dat gebeurt in een weg van geboorte. De natuurlijke geboorte is de geboorte des doods. Want wat uit het vlees geboren is, dat is vlees. En die uit het vlees zijn kunnen Gode niet behagen, want het bedenken des vleses is vijandschap tegen God. We moeten wedergeboren worden. En daarvan spreekt onze tekst. Dat geboren worden is de nieuwe geboorte, de geestelijke geboorte, de wedergeboorte, de geboorte uit God, de vernieuwing van hart en leven. En dat is het werk van een Drie-enig God. Dat is het werk van God de Vader. „Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons heeft wedergeboren tot een leven de hoop."

Het is ook het werk van de Zoon. „Hij heeft ons zalig gemaakt door het bad der wedergeboorte."

En het is ook het werk van God de Heilige Geest. We moeten uit de Geest geboren worden. En van die nieuwe geboorte spreekt dus de tekst, waardoor gans vervreemden, burgers van Sion worden, ingelijfd in het lichaam van de Kerk des Heeren. Op de rollen van dat nieuwe Jeruzalem worden ze ingetekend als geboren burgers, opdat ze niet meer zouden zijn als vreemdelingen en bijwoners, maar erkend als geboren Sionieten. En we weten dat de Heere die belofte vervuld heeft. Denk alleen maar aan de pinksterdag. We lezen in Handelingen 2:9 van: Parthers, Meders en Elamieten, en die inwoners zijn van Mesopotamië, en Judea, en Cappadocië, Pontus en Azië, en Frygië, en Pamfilië, Egypte en de delen van Lybië." Drieduizend waren er die uitriepen: „Wat moeten we doen opdat we zalig worden?!"

En aan hen is het evangelie gebracht: „Geloof in de Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden." En ze werden gedoopt. Drieduizend. En daarna heeft de Heere dagelijks toegedaan tot de gemeente die zalig worden zal. „Ik zal Rahab en Babel vermelden onder degenen die Mij kennen; ziet, de Filistijn en de Tyriër met de Moor, deze is aldaar geboren."

En gemeente, dan mogen we het weten dat de Heere dit Woord vervullen zal tot aan het eind van de eeuwen en dat de Heere Zijn genade zal voortplanten van geslacht tot geslacht en dat Zijn verbondsgeheimen zullen worden geopenbaard aan degenen die Hij verkoren heeft ten leven, tot in het laatste nageslacht, omdat de Heere getrouw is aan het Woord van Zijn belofte.

En geliefden, dat moge ons tot troost zijn als we nog onbekeerd zijn. Het is bij God nog mogelijk! Want wie was Rahab? Wie was Babel? Dat waren de afkerigste heidenen, vervreemd van God en van goddelijke zaken, zonder ware kennis van God en van Christus, van zichzelf en van de weg die ten leven leidt. Zij waren dienaars van de afgoden, vervreemd van het leven dat uit God is en vervreemd van het burgerschap Israëls en van de verbonden der belofte, dienaren van satan, slaven van de wereld en van allerlei ongerechtigheden. Dezen heeft de Heere willen vermelden onder degenen die Hem vrezen. Hij heeft vijanden toegebracht tot de gemeente die zalig wordt, en goddelozen heeft hij willen rechtvaardigen om niet, alleen uit genade, omdat Hij hen verkoren heeft ten eeuwigen leven en die gezegende Christus Zich voor hen heeft overgegeven.

Daarom zal de Heere dit Woord des evangelies vervullen tot aan het einde der eeuwen en zullen ze komen die Christus van de Vader gegeven zijn en die uit de hand des Vaders aanvaard zijn en die Hij gekocht heeft met Zijn eigen dierbaar bloed. Voor wie Hij zich vernederde tot in de dood des kruises, voor wie Hij als die meerdere David Zichzelf heeft opgeofferd, Gode tot een welriekende reuk. „Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen, en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen."

Daarom is er nog hoop, mijne geliefden, als u nog onbekeerd bent. Want het is de hoop van het evangelie. U moet ook bekeerd worden. Denk erom, vergeet dat nooit! Maar u kunt ook nog bekeerd worden! Als Rahab en Babel bekeerd kunnen worden, en als de Filistijn en Tyriërs en Moren worden toegebracht, dan kunt u toch ook nog bekeerd worden! Dan is er nog hoop voor u, afkerige man en voor u, vijandige vrouw. Dan is er hoop voor een afkerig kind, voor een afdwalende zoon of dochter. Want als de Heere werkt wie zal dan keren? Al was het een Saulus die moord en dreiging blaast. Al was

het een Manasse die zijn leven had vergooid in de ongerechtigheid. Als de Heere werkt, wie zal dan keren? Hij spreekt en het is er. Zijn pijlen zijn scherp. Volken zullen onder u vallen en zij zullen U eerbiedig vrezen zolang als er de zon en de maan wezen zal, die getuigen van de trouw des Heeren en van Zijn eigen Woord. Maar dat zal alleen gebeuren in een weg van waarachtige wedergeboorte.

En gemeente, dat werk van God, dat werk van de waarachtige bekering is kenbaar. Er zijn er misschien wel onder ons die zeggen: wist ik dat maar eens! Waar kan ik dat toch aan weten. Wanneer is iemand nu een geboren burger van Sion? Wat is nu waar en wat is nu niet waar? Want het gaat er toch maar om of het waarheid is.

Als er in het natuurlijke een kind wordt geboren, wat is dan het eerste teken van leven? Als dat kind schreit zijn de moeder en de vader verblijd. Als dat kind niet zou schreien, dan zou dat een oorzaak van verontrusting zijn. Maar zodra dat kind gaat schreien, dan springt het hart van de moeder en van de vader op, want dan is dat een teken van leven. En als er nu een mens in Sion geboren wordt, dan wordt het geschrei tot God in de hemel gehoord, dat noodgeschrei, dat leedwezen, dat schreeuwen naar God, meer dan een hert schreeuwt naar de waterstromen. Want dan komen we erachter dat we God kwijt zijn en dat we het ware geluk kwijt zijn, dat we de ware vrede kwijt zijn en dat we zonder God en zonder Christus zijn en dat we noodzakelijk bekeerd moeten worden. Dan gaan we zien dat we onbekeerd zijn, dan worden we zo ongelukkig. Zo was het ook met Saulus van Tarsen. Zo was het toch ook met die Moorman, die kamerling, die daar zo ver uit Ethiopië gekomen was. Was hij een gelukkig man in zichzelf, of was hij nu een ongelukkig man? De Heere zegt: Zij zullen weten uit welke grote nood en dood Ik hen verlost heb, en zij zullen weten tegen Wie zij gezondigd hebben. Dan wordt dat schreien geboren, dat naschreeuwen van de Heere bij dagen en bij nachten.

Kom geliefden, spreken we naar uw hart? Is dat nu ook de taal van uw hart? Of bent u er nog vreemd van? Dat is een ongelukkig volk dat in Sion geboren is en dat deelheeft aan Sions Koning en aan Zijn eeuwige gerechtigheid. Dat volk schreeuwt naar God bij dagen en bij nachten. Dat volk kan de Heere niet loslaten, tenzij dat Hij hen zegent. Want zij moeten met God verzoend worden! Zij moeten een Borg voor hun schuld hebben. En dan is het de satan dié hen bespot en het recht Gods sluit hen uit en de wet eist: Betaal wat gij schuldig zijt!

Maar zij blijven toch de Heere aankleven. De wereld is voor dezulken waardeloos, de zonde walgelijk en de Heere beminnelijk. Dat zijn nu die geboren in Sion. Kent u daar nu iets van? Weet u wat ook een levensvrucht en een levenseigenschap is? Waar geboorte is, daar is leven. En leven zoekt leven. Leven begeert naar wasdom. Leven begeert gemeenschap. Leven begeert voedsel. Een kind zoekt de moederborst. Dat is het eerste wat een pasgeboren kind doet. Het begeert voedsel om op te wassen. En zo is het nu ook met die nieuwgeboren kinderkens in Sion. Zij begeren die redelijke onvervalste melk van het Woord des Heeren. David zegt: „Hoe zoet zijn Uw redenen mijn gehemelte geweest, meer dan honing mijn mond."

Gemeente, hoe dierbaar wordt het Woord van God voor zulke zielen die in Sion geboren zijn. We waren ook nog maar 18 jaar jongens en meisjes, toen we in ons ongeluk over de wereld liepen en God kwijt waren, maar dat we het Woord des Heeren hebben mogen vinden. O, dat zoete Woord! We hebben het wat aan ons hart gedrukt en gezegd: "Uw Woord kan mij, ofschoon ik alles mis, door zijne smaak en hart en zinnen strelen." Dan gaan we met dat Woord naar bed en we staan met dat Woord op en dat Woord is in de zin van onze gedachten. We raadplegen dat Woord, we onderzoeken dat Woord, we jagen naar dat Woord, we horen naar dat Woord en willen uit dat Woord onderwezen worden. We begeren die redelijke onvervalste melk. We gaan die bediening van het evangelie beminnen en ook degenen die dat Woord mogen bedienen. Want denk erom dat het engelen zijn in onze ogen. Gezanten van Christus, wier voeten lieflijk zijn als ze het goede boodschappen en ons de vrede doen horen. Daar hebben we geen kritiek op. Verre van daar, gemeente. Dat doen degenen die verzadigd zijn. Voor hen is alle zoet bitter, maar degenen die hongerig zijn, is alle bitter zoet. Dan begeren we de laagste plaats, de onwaardigste plaats, als we maar onder dat Woord mogen verkeren. En hoe worden we dan ook verbonden aan degenen die het Woord brengen. Niet dat we ze verafgoden, daar zal de Heere ook wel voor zorgen. Maar we worden er met zoete banden aan verbonden. Daar zorgt de Heere ook voor. In deze zin zal de Heere ook genade en ere geven.

„Ik zal Rahab en Babel vermelden onder degenen die Mij kennen." En weet u waar het nu dat volk om te doen is? Dat volk is het nu om waarheid in het binnenste te doen. Dat volk staat niet naar grote zaken, maar dat volk staat wel naar waarheid in het binnenste. Want van binnen zeggen ze dat het geen waarheid is en dat God er niet van afweet. Dat ze zich bedriegen en dat ze een huichelachtig hart hebben en dat ze straks ook als een huichelaar openbaar zullen komen. Daarom staan ze naar waarheid en zeggen ze: Heere, als het Uw werk mag zijn, wilt U het Zelf dan nog eens bevestigen! Als het Uw werk is. O ik kan het niet geloven - maar als het toch Uw werk mag zijn, wil het dan Zelf eens uitbrengen. Zet Gij mij dan als een zegel op Uw hart en als een zegel op Uw arm. Want de liefde is sterk als de dood. Zeg Gij dan toch tot mijn ziel: „Ik ben uw heil", en dat ik het zelf uit Uw mond maar horen mag! Ze gaan niet naar mensen om het stempel van mensen te ontvangen. Ze gaan wel eens naar mensen om wat troost te mogen ervaren en om wat bemoedigd te worden. Maar het stempel van een mens hebben Gods kinderen niet nodig. Er zijn mensen die zeggen: Die ouderling heeft wel eens een keer gezegd dat het goed met mij was, en die dominee heeft het ook wel eens een keer gezegd. Maar dan hebt u toch maar een heel labiele grond voor de eeuwigheid. U moet het zelf uit de mond des Heeren gehoord hebben. En wat vijand zou u dan schenden? Want dat Woord des Heeren is eeuwig vast en zeker. Wat is dat voor zulle een ongelukkig volk, dat door de wet wordt voortgedreven, dat geen God voor het hart en geen Borg voor de schuld heeft, een troost. Dat is een volk dat zich innerlijk aan Sion verbonden weet en dat de Heere niet missen kan, dat hunkert naar de gemeenschap met God en de liefde van Christus. Wat is het dan een troost dat de Heere gezegd heeft: „Op deze zal Ik zien, op de arme, op de verslagene van Geest en die voor Mijn Woord beeft." Ik zal hen Zelf een naam geven. Ik zal geven dat hun werk in der waarheid is. Wat is dat een troost voor dat arme volk als we in deze tekst lezen: „De Allerhoogste Zelf zal hen bevestigen!" En dat brengt ons naar onze laatste gedachte, maar we gaan eerst zingen uit Psalm 132: 9 en 10:

"Want Sion is van God begeerd,
't Wordt met Zijn woning hoog vereerd;
„Hier", sprak Hij, die het al beheert,
„Hier zal Ik wonen naar Mijn lust;
Hier is in eeuwigheid Mijn rust."

„'k Zal Sions, 'k zal der armen spijs,
Hier zeeg'nen op de ruimste wijs:
Hier zal Ik, Mijnen naam ten prijs,
De priesters met Mijn heil bekleên,
En 't volk doen juichen, weltevreên."

3. De bevestiging van Sion

De dichter had er ook iets van geleerd, hij was ook een geboren Sioniet, want hij gaf de Heere de eer van Zijn werk. Maar de dichter verstond ook dat het werk des Heeren juicht tot de eer des Heeren en dat Gods volk daarin haar blijdschap heeft. O, dat wonder dat de Heere in Sion wonen wil en dat Zijn lust aan Sion is, ja, dat Hij in eeuwigheid Zijn lust in haar vindt. Dat kan de Kerk hier al niet klein krijgen. Wat zal dat dan toch straks zijn als die voeten van dat Sion staan zullen in de poorten van dat nieuwe Jeruzalem, als ze die Koning tot in alle eeuwigheid aanschouwen zullen en Hem zien zullen gelijk Hij is en dat Lam, dat hen gekocht heeft, volgen mogen tot de fonteynen der levende wateren en ze verzadigd mogen worden met Zijn vreugde en dat tot in alle eeuwigheid. Wat zal dat toch eenmaal zijn! Dan zal ook hun verwondering ten hoogste toppunt stijgen, maar ook hun aanbidding en dankzegging. Dat zal de zaligheid zijn, die niet af te meten is, en dat tot in der eeuwen eeuwigheid. Het is toch niet te zeggen hoe gelukkig dat volk is.

Gemeente, de Heere make er u eens in waarheid jaloers op. Want als we tot dat Sion niet behoren, dan zijn we toch zo arm. Maar dan is het nu nog niet wanhopig, want we zijn nog in het leven. We kunnen nog als een Egyptenaar de Heere worden toegevoegd, en als een Babyloniër getrokken worden

uit de wereld en uit het slijk van de zonde. De Heere is nog machtig om die innerlijke vijandschap in het hart te breken. En verbloemt u dat maar niet, want we zijn vijanden in de grond van ons bestaan en we kunnen niet anders dan doodsvruchten voortbrengen. We zijn niet op te knappen, maar we moeten wederom geboren worden. Vernieuwd worden, van de grond af aan; en in Christus worden ingepland, om Gode vruchten te mogen dragen en Gade aangenaam te zijn, alleen in de gerechtigheid van de Heere Jezus Christus. Dan is alle roem uitgesloten en wordt de Heere verheerlijkt in Zijn eigen werk. En dat zal de zaligheid zijn, gemeente, om de Heere te mogen verheerlijken in Zijn eigen werk. Want we komen er hoe langer hoe meer achter dat we niet op te knappen zijn. In ons, dat is in ons vlees, woont geen goed. Houdt maar op met dat getob en dat gewoel en dat gezoek in uzelf. Wat u in uzelf zoekt gemeente, dat vind je er niet, althans niets dat voor God kan bestaan. Laat maar los en gij zult losgelaten worden. Daarom is dat volk zo gelukkig, dat het om God te doen is geworden en dat iets van zichzelf heeft leren kennen, al hebben ze dan nog zo veel strijd en al is er dan nog zoveel twijfelmoedigheid en nog zoveel duisternis, maar de Heere Zelf zal hen bevestigen. De Allerhoogste, Die alle macht heeft en hoger is dan alle goden. Hij staat boven alles, ook boven alle twijfel en alle aanvechtingen. De Allerhoogste Zelf zal hen bevestigen. Dat belooft de Heere en dat maakt Hij waar. En dat heeft de Heere ook waargemaakt in die heidenen die toegebracht zijn. Er staat: „De gemeenten werden gesticht, opgebouwd, vastgemaakt en gefundeerd." In Judea, Galilea, Samaria en de gemeenten in Azië, enz. Ze hadden vrede en wandelden in de vreze des Heeren en de vertroosting van de Heilige Geest werden zelfs vermenigvuldigd.

En zo maakt de Heere dat nog waar in geestelijke zin. Dat arme volk wordt door de Heere Jezus Zelf genodigd: „Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt en Ik zal u rust geven!"

De Heere brengt Zijn Kerk tot rust als Hij hen bevestigt, want Hij is de rust van Zijn Kerk en Hij is de vrede van Zijn volk. Hij heeft die vrede zo duur verworven in die weg dat Hij klagen moest: „De vossen hebben holen en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoop des mensen heeft niets waar Hij Zijn hoofd op kan neerleggen." In die weg dat Hij strafwaardig is geworden. Hij heeft nooit zonde gekend of gedaan. Hij is het Lam Gods op Wie de zonde der wereld gelegd is, de zonde van Zijn ganse Kerk. Hij heeft de straf gedragen en voor eeuwig weggedragen en Hij heeft de vrede verworven. Daarom bevestigt de Heere in Christus al Zijn volk in de ontsluiting van die gezegende Christus aan het hart, in die toepassing van die dierbare Borg, zodat de Kerk Hem omhelzen mag door een geschonken geloof en zeggen met de apostel: „Hij is onze vrede!" En in welke weg doet de Heere dat nu? Hoe maakt de Heere Zijn volk vast en fundeert Hij hen op dat fundament en brengt Hij hen tot rust? Dat is in de weg van verlies in de weg van minder worden in onszelf, de weg van omkomen en verloren gaan in onszelf. Alles verliezen! Dat is de grondwet in het Koninkrijk der hemelen. Het gaat langs geen andere weg. Dat heeft de Heere Jezus Zelf gezegd. Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan een koopman die schone parelen zoekt. Maar toen hij die parel van grote waarde had gevonden, wat is er toen gebeurd? Toen heeft hij al die schone parelen ingeleverd. Dat was een weg van verarming en een weg van verlies. Hij is al die parelen kwijtgeraakt, de een na de ander, totdat hij de grote parel mocht gewinnen. En zo was het ook met die man die die schat in de akker vond. Hij is heengegaan. Hij heeft misschien eerst wel gedacht dat het zijn akker was, maar daar is hij goed achter gekomen, want die akker was de zijne niet! Hij heeft toen alles verkocht en heeft die akker gekocht.

En daar is het Koninkrijk der hemelen aan gelijk. Een weg van verarmen. De Heere zegt ervan: „Wat Ik gebouwd heb, breek Ik af en wat Ik geplant heb, ruk Ik uit." Dan kan het wel eens stormen in je ziel. Dan kunnen er wel eens onweders opsteken, baren en golven. Duizend zorgen en duizend doden en alle hoop je gans ontvallen en dat er niemand is die voor je ziel zorgt! Dan kun je met je keus niet meer zalig worden. Dan heb je geen gerechtigheid meer voor God. Dan wil je vluchten, maar je kunt nergens heen en de dood schijnt dan voor ogen. Dat worden we overstelpt van ellende. Want gemeente, we zullen er iets van weten wat het de Heere Jezus gekost heeft toen Hij in arbeid was om te baren en zweet als grote druppelen bloed van Hem afliepen, toen Hij van de Vader was verlaten en was in de angsten der hel. En dat worden al Gods kinderen gewaar, droefenis en angst, beroeringen van de consciëntie. Maar als het aan hun kant onmogelijk wordt, openbaart de Heere de mogelijkheid in Christus. En wie Zal uitdrukken wat dat betekent?! Als die gezegende Borg in al Zijn gepastheid en beminnelijkheid aan het zielsoog van een verlorene Zich toont. Gewis, dan is alles wat aan Hem is gans

begeerlijk! Dan schittert Hij als die Parel van grote waarde. Dan gaan we ook heen om alles te verkopen wat we hebben, totdat we Hem bezitten mogen. En dat is nu de weg des Heeren om Zijn Kerk te bevestigen. Want er komen tijden in het leven van dat geoefende volk dat re gaan verstaan dat onderhandelen nog geen afhandelen is, en dat het een stuk is om in te gaan leven wat de dichter zegt: „Dies ben ik Heere, Uw gramschap dubbel waardig!" De hel gaat zich dan openen en ze kunnen niet anders vrezen dan dat de Heere ze wegwerpt met een mannelijke wegwerping, omdat ze tegen God gezondigd hebben. Ze zijn in zonde ontvangen en in ongerechtigheid geboren, gans verdorven, melaats van de hoofdschedel tot de voetzool toe. Ze hebben nog nooit vruchten der gerechtigheid gedragen, maar enkel vruchten des doods. Ze zijn waardig om voor eeuwig verstoten te worden. En dat willen ze met hun bloed nog wel ondertekenen, dat de Heere volmaakt is en rechtvaardig. Ze krijgen de deugden Gods liever dan hun eigen zaligheid en behoudenis. En dat is het wonder. Dat geve de Heere Zijn Kerk te ervaren, om daarin bevestigd te mogen worden en zo tot rust te mogen komen. De apostel heeft hiervan gewaagd: „Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God door onze Heere Jezus Christus." Dan mogen zij die Koning Israëls ontvangen uit de hand van de God van Israël als een vrij geschenk. Dan mogen ze Hem omhelzen- en met de dichter instemmen: „Mijn God! U zal ik eeuwig loven, omdat Gij het hebt gedaan!" De Allerhoogste Zelf zal hen bevestigen!

Dat is een troost voor u, volk des Heeren, houdt dan maar aan en grijpt maar moed! De Heere heeft het beloofd. Hij is Zijn Woord kwijt. Maant de Heere maar op Zijn Woord. Hij is niets verplicht en wij zijn niets waardig, maar de Heere wil toch op Zijn Woord gemaand zijn. Laat dat dan de werkzaamheid van uw hart zijn.

Gemeente, kent u daar iets van? Bent u een geboren Sioniet? Of staat u er nog buiten? Dan willen we u nu heden zeggen dat u zich haasten moet om uws levens wil. Want geliefden, er is maar één schrede tussen ons en tussen de dood. En in het graf is geen bezinning. En het zal wat zijn dat te moeten missen. Hoort dan toch en ontwaakt dan toch, want dat gemis zal u een eeuwige nacht baren.

Welgelukzalig wie in dat Sion geboren mag zijn. De Allerhoogste Zelf zal er wel voor instaan. De Heere staat voor Zijn eigen werk in. Hij brengt het uit en Hij bevestigt het, opdat het juichen zal tot de eer des Heeren. Dan mag de Kerk delen in die eeuwige zaligheid, wanneer ze straks mag ingaan in dat nieuwe Jeruzalem, welks poorten paarden zijn en welks straten van goud zijn en waar de heerlijkheid Gods haar verlichten zal en het Lam haar kaars wezen zal tot in der eeuwigheid.

Amen.

DE LEIDING DES HEEREN MET ZIJN VOLK

Zingen: Psalm 63:1
Lezen: Jeremia 31:1-20
Zingen: Psalm 89:12, 13 en 14
Psalm 103:7
Psalm 23:1

Geliefden,

Het is een heerlijke belofte die wij lezen in Psalm 126: „Die met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien." Dat is een belofte die niet voor de wereld geldt, want de Schrift zegt: „De droefheid naar de wereld werkt de dood." Maar dat is een belofte die geldt voor het volk des Heeren. Want dat volk is een volk dat weent en dat tranen zaait over de zonde, maar ook over het zondigen. Dat volk weent tranen over hun ongelijkvormigheid aan de wet des Heeren en over de wereldgelijkvormigheid die ze zo waarnemen in hun hart, want hoe kleeft hun ziel toch aan het stof!

Dat volk weent tranen over het inwonend verderf, dat, wanneer ze het goede wil doen, al ziet dat het kwade hen bijligt. En juist het kwade dat ze niet willen, dat doen ze. Dat is de kracht van het ongedode en verdorven vlees, waaronder ze menigmaal liggen. Dat volk weent tranen over de verberging van het aangezicht des Heeren en over het gemis van het goddelijk licht in hun binnenste.

Dat volk zaait tranen ook over de aanvechtingen van de vorst der duisternis, over het gaan in de benauwdheden die zich zo wijd kunnen uitstrekken dat ze uitroepen: „Voer mij toch uit mijn gevangenis tot roem van Uw naam die heerlijk is." Bovendien hebben ze veel verdrukkingen in de wereld te wachten, uitwendig en inwendig. En toch is het de wil des Heeren. Want deze droefheid baant de weg tot de zaligheid, waar de treuringen zullen wegvlieden en waar eeuwige blijdschap op hun hoofd zal wezen.

Dat vinden wij ook verklaard in het woord van onze tekst, waarbij wij u met de hulp des Heeren een ogenblik willen bepalen. U vindt de tekst in Jérémia 31:9, waar wij het Woord des Heeren aldus lezen:

„Zij zullen komen met geweent en met smekingen zal Ik hen voeren; Ik zal hen leiden aan de waterbeken, in een rechte weg, waarin zij zich niet zullen stoten; want Ik ben Israël tot een Vader en Efraïm is mijn eerstgeborene ."

Dit Schriftwoord spreekt ons van: *De leiding des Heeren met Zijn volk.*

Wij letten op:

1. *De onderwerpen van die leiding*
2. *De wijze van die leiding*
3. *Het doel van die leiding*
4. *De oorzaak van die leiding*

In dit tekstverband wordt ons het volk Israël beschreven in ballingschap in Babel. Het volk verkeerde daar niet alleen onder de tuchtroede des Heeren, „Ik zal ze onder de roede doen doorgaan, zegt de Heere, en Ik zal ze brengen onder de ban des Verbonds", maar het volk moest ook verkeren onder de heerschappij van wrede verdrukkers, en dat vanwege de zonden. We lezen immers in het vorige hoofdstuk in vers 15: „Wat krijgt gij over uwe breuk, dat uw smart dodelijk is? Om de grootheid uwer ongerechtigheid, omdat uwe zonden machtig veel zijn, heb Ik u deze dingen gedaan."

Maar nu kan dat volk zich wel uit de gemeenschap des Heeren zondigen, maar zich daar nooit weer in terugbrengen als de Heere dat niet deed. En daarvan geeft nu Jeremia 31 getuigenis en ook de reden wordt verklaard waarom de Heere dat volk nu gedachtig is. We lezen: „Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde en daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid." En dan lezen we de vele beloften

die de Heere aan dat volk doet. Lees maar vers 4 en 5: „Ik zal u weder bouwen en gij zult gebouwd worden, O jonkvrouwe Israëls! Gij zult weder versierd zijn met uw trommelen en uitgaan met de rei der spelenden; gij zult weder wijngaarden planten op de bergen van Samaria, de planters zullen planten en de vrucht genieten."

En dan zegt de Heere ook hoe Hij hen zal vergaderen. Hij zal ze uit het noorden en van het zuiden aanbrengen, in grote getale zullen ze wederkomen. Hoe onmogelijk het ook aan hun zijde is en hoeveel gebreken ze ook hebben. Want onder hen zullen zijn blinden en lammen, zwangeren en barenden.

En hoe zullen zij dan wederkomen? Dat lezen we in vers 9: „Zij zullen komen met geweën en met smekingen zal Ik hen voeren." In dit verband staan dus de woorden van onze tekst, die ons van de leiding des Heeren met Zijn volk spreekt. We zouden dan in de eerste plaats letten op:

1. De onderwerpen van die leiding

De tekst zegt: „Zij zullen komen." Dat is dus in de letterlijke zin het joodse volk. Maar dat is in geestelijke zin het volk des Heeren. Want het volk van Israël is een type van het geestelijk Israël. Want gelijk het oude bondsvolk door de Heere verkoren was uit al de andere volken en de Heere Zich met dat volk in een verbond gesteld had en niet met andere volken, zo is ook het geestelijk Israël door de Heere verkoren van voor de tijden der eeuwen, geschreven in de hemelen. Dat volk heeft Hij tot de Zijnen aangenomen, gelijk we dat menigvuldig lezen. Dat was niet om iets dat in dat volk was, maar dat was uit enkel liefde, als een daad van soevereine genade en van vrij ontfermen.

We hebben gezegd dat de Heere met dat volk een verbond had gemaakt. Dat is een verbond dat van geen wankelen en van geen wijken weet, dat vastgemaakt is in de dood van de Testamentmaker. Het is dat volk dat uit genade, om Christus' wil, tot kinderen Gods aangenomen is, en dat is een daad van soevereine liefde.

Want wat was er in dat volk? Er is er niet één van hen die ooit naar de Heere gezocht heeft of die ooit naar de Heere zou gevraagd hebben. Ten dage als de Heere aan hen voorbijging, zag Hij hen, vertreden in hun geboortebloed en Hij zei tot hen in hun bloed: „Leef, ja leef!" En dan moet dat volk zeggen: „Mijn vader was een Amoriet en mijn moeder was een Hetietische." Dat is een volk dat van nature onder de heerschappij van wrede overheersers ligt. Het zijn slaven van de zonde en van de satan, verkocht onder de zonde en liggend midden in de dood. Maar dat volk is nu van eeuwigheid bemind. „Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde." En dan zegt Johannes: „Doch also lief heeft God nu de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon heeft overgegeven, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet zou verderven, maar het eeuwige leven hebben."

Hier hebt u het bewijs van de liefde Gods tot een verloren en een vertreden, veracht en verworpen volk. Maar ook tot een vijandig volk, dat naar de Heere niet zocht, maar integendeel, van de Heere afweek met een altoos durende afwijking, bij de aanvang en bij de voortgang. Er is niets in dat volk dat ooit God bedoelt en dat ooit naar God verlangen zal en naar Zijn zalige gunst en gemeenschap. Maar het is alleen omdat de Heere hen liefgehad heeft en begenadigd heeft in de Geliefde, van voor de tijden der eeuwen. Zijn ingewanden waren over dezulken rommelende, opdat Hij hen in de tijd te sterk zou worden en aan Zich en aan Zijn zalige dienst verbinden zou.

Gemeente, dat zijn de gegevenen des Vaders, waarvan de Heere Jezus zegt in het hogepriesterlijk gebed: „Vader, zij waren de Uwe, krachtens de overgave in dat gezegende verbond", opdat Hij aan de eisen van dat verbond volkomen genoegdoening geven zou en het volk vastmaken zou in Zijn dierbare dood. „Al wat de Vader Hem gegeven heeft, zal tot Hem komen, en die tot Hem komt, zal Hij geenszins uitwerpen." Dat is een heilig moeten.

„Zij zullen komen." Die komst is bepaald, de Heere wil dat en zij zullen. Dat is dus uit kracht van de eeuwige verkiezing, uit kracht van dat verbond des vredes tussen de Vader en tussen de Zoon. Het is uit kracht van de allesoverwinnende genade Gods in de tijd, waardoor Hij het hart inwint en overwint en begiftigt met goddelijke liefde en trekt met mensenzelen, aftrekt van de zonde en van de satan en aan de dienst des Heeren voor eeuwig komt te verbinden. Hij trekt hen bij de voortgang uit het Babel der overheersing en uit het element van de zonde, om uw grote ongerechtigheid, en omdat uw zonden machtig vele zijn, heb Ik dat gedaan en daarom krijgt gij over uw breuk.

Geliefden, dat is dus een Godsdaad waar wij met alle nadruk op willen wijzen: „Zij zullen komen." Het is de Heere Die de macht van de vijanden verbreekt. Het is de Heere Die ze rukt als een vuurbrand uit het vuur. Het is de Heere Die als die sterkgewapende die vangst aan de satan komt te ontnemen. Het is de Heere Die hen overwint door Zijn allesoverwinnende genade. Er is niets van de mens bij! En waar dat geschiedt, daar wordt een ziel heilig overreed en daar wordt de Heere hen te sterk. Dan gaat die ziel het ook betuigen: „Heere, Gij hebt mij overmocht en Gij zijt mij te sterk geworden. Ik zal U hartelijk liefhebben, Heere mijn Sterkte." Daar kunnen wel tijden aan voorafgaan van overtuigingen, van benauwdheden en consciëntiewerk, maar er komt een ogenblik dat zulk een ziel het aan de Heere gewonnen heeft en het voor de Heere gaat verliezen. Of we nu in de wereld leven of in de godsdienst, maar van nature zijn we dood voor God, blind voor de dienst des Heeren. Maar de Heere komt op Zijn tijd. Ezechiël zegt daarvan: „Het was de tijd der minne. Toen Ik bij u voorbijging, zo zag Ik u, vertreden zijnde in uw bloed en Ik zeide tot u in uw bloed: Leef, ja Ik zeide tot u in uw bloed: Leef!"

O, dat zien des Heeren, die ogen Gods die van eeuwigheid op dezulken geslagen zijn, en dat Hij hen nu in de tijd kent en in hun leven verschijnt in de glans van Zijn goddelijke deugden. Dan krijgen ze met God te doen en dan gaat Hij hen overwinnen en overreden en hun hart innemen. Hij gaat hun hart bezetten met dat heimwee naar God en met dat zalige verlangen naar de Heere en met dat uitzien naar Zijn gezegende gemeenschap. Dat was de tijd der minne. Dan vindt de Heere hen als een veracht en als een verworpen volk, waarmee niemand medelijden heeft en die ook geen medelijden met zichzelf hebben, want ze weten niet hoe jammerlijk, hoe naakt, hoe arm en hoe blind dat ze zijn. Waarom weten ze dat niet? Wel, zo zijn ze geboren en zo zijn ze op de wereld gekomen. Ze zijn in zonden ontvangen en geboren. De dichter drukt het zo uit: „Stof van jongsaf geweest." Ze waren zonder het besef van hun ellende, zonder het besef dat ze God kwijt zijn en dat ze midden in de dood liggen en in het gevaar van verloren te gaan.

Maar als de Heere komt, dan gaan de ogen open. De Heere opent immers de ogen der blinden en de Heere maakt de gevangenen los. Dan gaan de ogen open voor het schrijnende Godsgemis. Dan gaan de ogen open voor het hol waarin we als het ware opgesloten zitten voor die gevangenis en voor die banden. De dichter van Psalm 116 zegt: „Ik lag gekneld in banden van de dood, daar de angst der hel mij alle troost deed missen. Ik was benauwd, omringd door droefenissen, maar ik riep de Heere aan in al mijn nood!"

Gemeente, dan wordt gezien dat we in ogenblikkelijk gevaar verkeren. De mens van nature heeft rust en zoekt rust. De mens van nature kent niet die heilige onrust en weet niet van een haasten en een spoeden om des levens wil. Hij slaapt als in het opperste van de mast. Hij meent rijk en verrijkt te zijn, de één hierin en de ander daarin. Maar eenieder heeft wat waarin hij rust en waarin hij grond vindt en maar voortleeft en maar voorttreist als in een droom. Hij weet niet wie hij kwijt is en hoe arm hij is. Hij weet niet welk een snood zondaar hij is en hij weet niet het gevaar waarin hij leeft, dat elk ogenblik het laatste kan zijn. Hij weet niet dat de bijl reeds ligt aan de wortel van de boom. Hij heeft geen besef van dood en eeuwigheid, het is niet op zijn hart gebonden.

En geliefden, dat moet de Heere nu opbinden. Dan worden we het gewaar. En daaruit wordt een haasten geboren en een komen, een verlaten van de wereld en van haar begeerlijkheden. Een verlaten van de slechtigheden en een treden in een weg des verstands. Dat is een werk van God en een daad van enkel gunst, van loutere goedheid en van liefdekoorden. „Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde." Zij zullen komen. Ik wil en zij zullen! En dan drukt dat komen uit de haast waarmee zij komen, want dan kan het geen ogenblik uitstel meer lijden. Als we de noodzakelijkheid zien van in God geborgen te zijn en deel te hebben aan de gerechtigheid die alleen maar redt van de dood. Als we zien dat we moeten ontvangen wat het volk van God in dit leven uit genade ontvangen heeft, dan kan het geen ogenblik uitstel meer lijden. Als we zien dat we niets anders hebben als schuld tegen een heilig, rechtvaardig, maar ook goedertieren God, dan kan het geen ogenblik uitstel meer lijden. Dan wordt er een haasten geboren. En dat ligt nu verklaard in dat woordje "komen". Maar daarin ligt ook verklaard de gewilligheid. De Heilige Geest wordt in het hart uitgestort en Die dringt wel in de ziel, maar dwingt de ziel niet, want hier is alle dwang uitgesloten. Het is een heilige liefdedwang. „Mijn volk zal zeer gewillig zijn op de dag van Mijn heikracht." Zulk een ziel zegt: „Ik kom tot U gevloden, ai, haast U tot mijn hulp, redt mij Schutsheer, God der goden, troost in noden, grote Hoorder van het gebed."

Ze komen gevloeden als een duif tot haar venster. Ze moeten tot God bekeerd worden en ze roepen het uit: Hoe kom ik ooit tot God bekeerd?! Hoe krijg ik ooit deel aan God? Hoe raak ik ooit met God verzoend? Hoe raak ik ooit van de banden vrij? Hoe kom ik ooit uit mijn ellende verlost? Hoe zal ik ooit nog eens gelukkig worden en deel aan God in Christus krijgen? Zou dat nu voor mij nog mogelijk zijn? Bij het gezicht van al hun ellende gaan ze wenend over de wereld. „Ze zullen komen met geweene en met smeking zal Ik hen voeren." Dat brengt ons naar onze tweede gedachte als we spreken van:

2. De wijze van die leiding.

Als hier in deze tekst staat: „Ze zullen komen met geweene", dan strijdt dat niet met hetgeen wij verder lezen in dit hoofdstuk, dat de vrijgekochten des Heeren tot Sion zullen komen met gejuich. Want er kan nooit een geestelijk gejuich zijn en geestelijke blijdschap, zonder de kennis van de ware geestelijke droefheid. En bovendien ligt er ook in het ware wenen onder God en voor God ware blijdschap. Ze zullen komen met geweene en daarvan is het komen met blijdschap niet uitgesloten.

Er is een volk op de aarde dat leert wenen en dat dat wenen niet graag zou willen missen. Zij begeren hun ganse leven te wenen. Want er komen tijden dat die tranenbuizen opdrogen en dat ze geen tranen meer kunnen voortbrengen om te wenen. En dan gaat dat volk wenen om te wenen, klagen om te klagen en zuchten om te zuchten. Dan zeggen ze: „Heere, zonder U kan ik niet zuchten en niet van hier naar boven vluchten, zonder U niet zijn verblijd, schoon Gij goedertieren zijt." Weet u waarom zij er zo naar verlangen? Omdat het zo een zoet wenen is en omdat er een wonderlijke blijdschap in dat wenen is. We spraken er reeds van, die verwondering, dat Gij hebt omgezien naar één die naar U niet omzag. Dat wonder dat de Heere nu naar zo één heeft omgezien, die zijn gehele leven nooit anders gedaan heeft dan zich tegen de Heere gekant en voortgeleefd en de zonde liever gehad heeft dan de genade, de duisternis liever dan het licht.

Gemeente, we zijn toch niet te hard, we zeggen toch de waarheid zoals het ligt. Wie het van God geleerd heeft, zal het van harte instemmen dat het alzo was. Kinderen des Heeren, ziet u die tijd eens na dat de Heere u te sterk is geworden. Was er ooit iets in u dat naar God uitging? Is het niet alles van God Zelf geweest? Laat dit u de troost zijn in al uw vertwijfelingen, aanvechtingen, tegenheden, angsten en bitterheid en wat er ook in uw leven is. Want denkt er om, het gaat in een weg die wij nooit geweten hebben, in een weg tegen vlees en bloed, in een weg dwars door de zee, want het pad des Heeren wordt niet gekend. Het is een weg van achteruitgaan, een weg van armer worden, een weg van slechter worden, een weg van goddelozer worden, ja, een weg van buitenstaan.

Maar ziet nu die tijd eens na, volk van God. Waar heeft de Heere u gevonden? Waar is Hij u te sterk geworden? Waar trok Hij u met mensenzelen? Waar werd dat verlangen geboren? Wanneer was dat en hoe was dat? De Heere make het maar waai in uw leven. Als het begin maar van God mag zijn. En waarin komt dat nu openbaar? Dat komt in de waarneming van ons ongeluk openbaar, bij het zien van dat ongeluk en het wenen erover.

Er staat hier niet: zij zullen komen met geschrei. Nee, geschrei is nog wat anders dan geweene. Wenen is een aanhoudende droefheid. Er kan geschrei gemaakt worden bij het verlies van dierbare panden of bezittingen. Dit leven is een dal van tranen. Elk mens heeft een strijd. En wie kent niet de droefheid van het hart? Maar hier staat: „Zij zullen komen met geweene." En geweene is er bij scheiding van dierbare betrekkingen, als het verlies bijna ondragelijk is. Dat is geweene dat gevoed wordt door de wortel der liefde. Als we door hartelijke liefde aan elkaar verbonden zijn en we worden daarvan afgescheiden, dan veroorzaakt dat geweene.

En gemeente, daar hebt u nu de wortel van dat geweene. Omdat die zielen God liefkrijgen en voor de Heere begeren te leven hun ganse leven. Dan is dat niet om iets te verdienen, maar alleen omdat de Heere dat zo eeuwig waardig is. Want wie zou God niet vrezen en wie zou die Koning aller koningen toch niet verheerlijken? Hij is het zo eeuwig waardig. En dat is de wortel van de liefde Gods. En dan is dat wenen een aanhoudend wenen Ze zaaien met tranen. De ganse weg van dat volk is een weg van tranen. Ze wenen over de gescheiden staat tussen God en tussen hun ziel. Ze wenen over het karakter van de zonde waaraan ze ontdekt worden. Er ligt in de zonde zo een bitterheid. „Zou ik niet haten Heere, die U haten en verdriet hebben over hen die tegen U opstaan? Tot vijanden zijn zij mij."

O, als de zonde eens zonde gaat worden en de schuld eens schuld gaat worden, dan kan het toch niet anders of ons hart raakt eronder verbroken. Dat is een daad van God en dat gaat altijd gepaard met de waarachtige wening des harten. Het ligt niet alleen in de wening der ogen. Er kunnen zoveel tranen geschreid worden. Orpa heeft ook tranen geschreid en Ezau heeft ook tranen geschreid. Maar die wening des harten, die innerlijke verscheurdheid van het hart, dat wegsmelten van treurigheid en van klagen, bij de aanvang en bij de voortgang. Want gemeente, hier gaat het over een volk dat gedeeld heeft in de vervulling van de belofte Gods, maar dat om eigen ongerechtigheid is weggevoerd onder de heerschappij van de overheersers in Babel. Maar nu kan dat volk zichzelf niet terugbrengen in die oorspronkelijke gemeenschap en ook zichzelf niet herstellen. Zij zijn alles kwijt en dwalen in duisternis om. Dat is een volk dat zeggen moet: Hoe zal ik ooit weer delen in Gods gunst en ooit weer roemen in de deugden Gods, toen was het me beter dan nu.

Er zijn tijden dat de Kerk van haar plaats is vanwege het afwijken en het afhoereren van de afgoden, vanwege die aardsgezindheid, vanwege de hardheid van het hart. Het is zulk een wonder als je eens een verbroken hart mag hebben. Maar mogen we dan nu eens heel eenvoudig spreken, uit het hart vandaan geliefden? De Heere zegt toch in Zijn Woord: „Troost, troost Mijn volk!” En als we onszelf leren kennen en de afkerigheid van ons hart en de vijandschap, dan komen we er buiten te staan. En dan kunnen we echt nog niet begeren om er een begeerte naar te krijgen. Maar ondertussen weent het hart want het is van zijn plaats, het is God kwijt. En zou de Heere nu ooit weer komen en het licht van Zijn gemeenschap weer doen ervaren?

Maar wat is de Heere dan toch een verrassend God. Wat is de Heere toch goed over Zijn volk en over Zijn knechten. Hij komt soms zo verrassend hun harten weer te verbreken en weer in liefde te ontsteken, opdat we de Heere zouden beminnen met al wat in ons is. Het is een doorgaand wenen, hebben wie gezegd, en dat gaat gepaard met een hartelijke vernedering en met een oprechte schuldbelijdenis, waarvan we lezen in Psalm 32:

„Ik bekende O HEER, aan U oprecht mijn zonden;
'k Verborg geen kwaad dat in mij werd gevonden;
Maar ik beleed, na ernstig overleg,
Mijn boze daân; Gij naamt die gunstig weg.”

Maar dat is het nu juist, dat laatste. Wat zouden ze toch gelukkig zijn als ze eens in waarheid konden zeggen: „Gij naamt die gunstig weg.” Dat is een volk dat gebogen gaat onder de last van hun zonden en van hun plagen, die zijn voor hen niet te dragen en drukken hun schouders naar beneden. Daarom doornatten ze bij tijden hun bedstede met tranen en in de eenzaamheid treuren ze over hun ellende en over hun schuld en over hun ongerechtigheid. Een doorgaand wenen. „Ze zullen komen met gewezen.” Er komt ook een tijd dat ze met die tranen die ze geweend hebben, de Heere niet ontmoeten kunnen en de schuld niet weg kunnen nemen. Er komt een tijd dat de Heere plaats maakt voor die gezegende Borg en hen ontdekt aan het gemis van die Borg, terwijl zij er anderen van horen spreken. En gemeente, wie het weet en verstaat, die kent dat wenen over dat Jezus-gemis. De blindgeborene moest zeggen: „Heere, wie is Hij toch, opdat ik in Hem geloven mag?!” Hij wist het niet.

En zo was het met de Samaritaanse vrouw ook.

En dan denk ik ook aan die Moorman. Ik denk dat hij overluide geweest heeft op die wagen. Er was plaats voor Jezus, maar hij was er vreemdeling van. Hij had geen Borg voor Zijn schuld en geen God voor Zijn hart. Er was een oorzaak om te wenen. We hebben straks gezegd dat er blijdschap is, maar het is toch een wenend volk als die gezegende Borg Zich door de traliën van Zijn Woord aan de ziel komt te ontdekken en de ogen des geloofs open mogen gaan en ze horen mogen dat Jezus er is. Zou die bloedvloeiende vrouw niet geweend hebben toen ze hoorde dat er een Jezus was. Geloof u dat maar gerust.

En we kunnen u dat toch nooit verklaren, maar we gunnen het u hartelijk gemeente, wie dat u ook zijt. Want het is de ogen goed de zon te aanschouwen, die Zon der gerechtigheid, die gezegende Heere Jezus Die Zichzelf met sterke roepingen en tranen Zijn Vader onstraffelijk heeft opgeofferd, opdat Hij de Zijnen straks de tranen van hun ogen afwissen zou en verzadigen zou met vreugde voor Zijn

aangezicht. Eeuwiglijk en altoos. En wat is dat een oorzaak van wenen. Maar dat volk verstaat ook dat er is een komende Jezus en een gaande Jezus. Het is zo genoten en zo weer toegesloten.

De Emmaüsgangers leerden Hem kennen in de breking van het brood en Hij kwam weg uit hun gezicht. Job zegt ervan: „Ga ik voorwaarts, dan zie ik Hem niet en achterwaarts, dan merk ik Hem niet."

O, dat wenen over dat Jezus-gemis. Voelt u gemeente, wat we daarmee bedoelen? We lezen van Maria dat ze weende aan het graf van Jezus. Ze hebben mijn Heere weggenomen en ik weet niet waar ze Hem gelegd hebben.

Wat dacht u van de beproevingen waarmee de Heere Jezus Zijn volk beproeft? Denk maar aan Abraham, de vader aller gelovigen. De Heere zegt: „Kijk maar eens naar de sterren en naar het zand aan de oever van de zee, zo zal je zaad zijn." Toen was Abraham 99 jaar oud. Het moest een groot wonder zijn, want de moeder in Sara was gestorven. Maar het is gebeurd, want God is een God van wonderen en Hij doet niet anders dan wonderen en wonderen doen op wonderen horen. En Abraham verblijdde zich in Izak. „Gij hebt mij een lachen gemaakt." En door Izak heen zag hij die meerdere Izak. Van verre heeft hij Zijn dag gezien en is verblijd geweest. Maar de Heere deed een afgesneden zaak met hem. De Heere zegt tegen Abraham dat hij Izak moet nemen en gaan offeren, hij moet op Izak het mes gaan zetten. Zou dat geen oorzaak van wenen zijn geweest? Was dat niet op hoop tegen hoop en op geloof tegen geloof? Abraham kon nooit meer zalig worden. Hij had zich vergist en de meerdere Izak zou nooit geboren worden en de belofte Gods zou nooit vervuld worden, want het was de enigste zoon van Abraham. En Abraham was al ver over de 100 jaar oud. Of er moest weer een wonder gebeuren. En dat is ook gebeurd. Daarom zijn van een verstorvene zovelen geboren in menigte als de sterren des hemels en als het zand dat aan de oever van de zee is.

Ze zullen komen met geweene en dat is een doorgaand wenen. Steeds maar weer wenen, tot aan de laatste ademtocht. Ze wenen over God en ze zullen ook temeer wenen over de beleving van hun armoede en over hun gemis, wanneer ze zien op anderen die het bezitten.

In het natuurlijk leven weent een man over het verlies van zijn vrouw, temeer als hij ziet op een andere man die zijn vrouw nog bezitten mag. En zo is het ook met de vrouw en met ouders die op hun kinderen kijken en kinderen die hun ouders kwijt zijn.

En als Gods kind aan zijn ellendestaat ontdekt wordt en ziet dat er een gelukkig volk is, dan is dat hun een oorzaak van wenen, gemeente. Ben je zo wel eens jaloers geweest? Heb je zo wel eens op Gods kinderen gekeken? Is dat voor u wel eens een oorzaak van droefheid geweest?

„Zij zullen komen met geweene", en dan zegt de tekst verder: „en met smeking zal Ik hen voeren."

En dat is weer wat anders. Smekingen zijn zuchtingen. Dat is het bidden waarvan de Schrift zegt van Paulus: „Ziet, hij bidt!"

Dat is het roepen uit de diepte van de ellende tot God. Dat wijst op de ootmoed waarmee ze tot de Heere komen en tot de troon van Zijn genade, gelijk we dat van Abraham lezen.

Het wijst ook op de onwaardigheid zoals we dat van de hoofdman lezen: „Heere, ik ben niet waardig dat U onder mijn dak inkomt." Maar hij kan toch de Heere niet missen en hij kan toch de Heere niet aan Zijn plaats laten.

Met die melaatse is dat ook zo gegaan. Hij kwam als een onwaardige met de koorden der veroordeling om de hals: „Indien Gij wilt, Gij kunt mij reinigen!" Dat wijst ons ook op het aanhouden aan de troon der genade. Jakob zei: „Ik laat U niet gaan tenzij dat Gij mij zegent!" En gemeente, waarom zuchten zulken dan? Waarom smeken zulken dan? Wel, zij smeken om genade, om de blijken van Zijn gunst. Zij smeken: „Ach Heere, ach, werd mijn ziel door U gered!" „Vergeef mij al mijn zonden, die Uwe hoogheid schonden, ik ben verzwakt O Heere!"

Zulken schreien de Heere achterna met een verbroken hart en een verslagen geest, bij dagen en bij nachten. Zij kunnen niet afdelen om hand en oog op te heffen naar omhoog. „En met smekingen zal Ik hen voeren." Dat is een Godsdaad. Ik zal het doen, zegt de Heere.

Wat staat dat er lief, gemeente. Wat is Gods Woord toch rijk! Als we letten op de betekenis van het woordje "voeren", wat wil dat dan zeggen? Dat wil zeggen: Ik zal ze bij de hand leiden. Van zichzelf kunnen ze niet komen. Maar toch zullen ze komen. Ik zal ze gewillig maken, achter Mij brengen en onder Mij brengen. Ik zal ze bij de hand nemen en Ik zal ze voeren. In dat voeren zien we dus dat de Heere hen voor de wanhoop bewaart. „Gij hebt mijn rechterhand gevat, Gij zult mij leiden door Uw

raad en daarna zult Gij mij in heerlijkheid opnemen." Want als de Heere dat niet deed, dan zou dat volk in de wanhoop omkomen. En gemeente, dat vrezen ze ook menigmaal. Vooral wanneer de vorst der duisternis hen beklaagt in het hart. O, dat ongeloof en die afwijkingen. Ook na ontvangen genade vrezen ze menigmaal in de wanhoop om te komen, maar de Heere laat nooit los, maar Hij zal ze bewaren en Hij zal ze bemoedigen met de rijkdom van Zijn genade en van Zijn belofte, gelijk het oude bondsvolk daarmee bemoedigd is. Dat lezen we in vers 4: „Ik zal u weder bouwen en gij zult gebouwd worden, O jonkvrouwe Israëls!" Die rijke belofte Gods waarmee de Heere zulk een wenend, ongelukkig en smekend volk bemoedigt. Dat is zulk een wonder en dat is ook een oorzaak van wenen van verwondering. Als de Heere met kracht Zijn Woord toepast in het hart. En dan hoeft je zulke mensen niet te zeggen waar dat vandaan komt, al wordt het later wel bestreden. Maar als de Heere spreekt, dan spreekt Hij als-machthebbende en niet als de Schriftgeleerden. Later kan het wel aangevochten worden: heb ik het wel van de Heere gekregen. Hoe was het ook alweer. Dan kunnen we er niet meer bij en dan gaat er ook geen troost van uit en geen kracht meer van uit. Als de Heere spreekt, dan komt er goddelijk licht in mee. En wat is dat een verwondering als de Heere betoont dat Hij liefheeft die Hem liefhebben en dat Hij wil zien op een verbrokene van hart en een verslagene van geest en dat Hij Zijn hand tot de kleinen zal wenden.

O gemeente, als de Heere de mogelijkheid die in God is, ontsluit, dat het bij de Heere nog mogelijk is, dan zegt zulk een ziel: Wie weet, de Heere mocht Zich mijner nog eens ontfermen en mijner genadig zijn! Wie weet of de Heere Zich wende van de hittigheid van Zijn toorn. Heere, ik ben het niet waard, ik heb alles verzondigd, ik heb nooit naar U gezocht, maar ik kan U niet missen! En als ik dan niet zalig word, zal ik U in de rampzaligheid toch nog toebrengen aanbidding en dankzegging, want U zijt het zo eeuwig waardig.

Zo brengt de Heere hen met smeking en met geweene. Dan voert Hij hen ook tot de kennis van die gezegende Borg, Die geklaagd heeft: „De vossen hebben holen en de vogelen des hemels nesten", Wiens ziel bitterlijk bedroefd is geweest tot de dood toe, Die Zich vernederd heeft tot in allerdiepste versmaadheid en angsten der hel. Dan mogen zij op Gods tijd die gezegende Borg leren kennen, aan Wie alles gans begeerlijk is. Dat is een oorzaak van wenen. Maar dat is ook een oorzaak van zuchten: „Geef mij Jezus of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven maar een eeuwig zielsverderf."

Ziedaar, de Godsdaad getekend in het leven van degenen die komen zullen en die de Heere voeren zal en ook leiden zal aan de waterbeken in een rechte weg waarin ze zich niet zullen stoten.

Dan gaan we nu over naar onze derde gedachte. Maar dan zingen we eerst uit Psalm 103:7:

"Geen vader sloeg met groter mededogen
Op teder kroost ooit zijn ontfermend ogen,
Dan Israëls HEER op ieder die Hem vreest;
Hij weet wat van Zijn maaksel zij te wachten,
Hoe zwak van moed, hoe klein wij zijn van krachten,
En dat wij stof van jongsaf zijn geweest."

3. Het doel van die leiding.

Gemeente, was u het daarmee eens wat we zojuist opzongen? Stof van jongsaf geneest en zwak van moed en klein van krachten? Wat is het gelukkig als de Heere daarvan afweet. „Geen vader sloeg met groter mededogen op dat tedere kroost ooit Zijn ontfermende ogen, dan Israëls HEER op eenieder die Hem vreest."

„Ik zal ze leiden aan de waterbeken. " Leiden wil zeggen: voortleiden. Van zichzelf hebben ze daartoe geen kracht en geen wijsheid. Gods kinderen weten de weg niet, want het is een weg die ze nooit bewandeld hebben. Het is een pad dat ze nooit gekend hebben. Ze moeten geleid worden, want ze zijn zo hulpeloos en zo afhankelijk en zo zwak in zichzelf. Maar de Heere belooft hen te leiden in een rechte weg. Dat is de weg der gerechtigheid, de weg van ware vernedering en verbrijzeling des harten. De weg van Christus' gerechtigheid, de weg van vernedering en verbrijzeling des harten. De weg van Christus' gerechtigheid, Die Zelf de Weg is en de Waarheid en het Leven. Hij zal ze Zelf daarheen leiden, want Christus is voor hen verborgen. Christus moet hen ontdekt worden, geopenbaard, verklaard en

toegepast worden. En dat doet de Heere Zelf op Zijn tijd, aan de waterbeken. Dat heeft dat volk zo nodig, want dat is een dorstend volk, met dorst naar de Heere en naar Zijn gemeenschap, meer dan een hert schreeuwt naar de waterbeken. De Heere leidt de Zijnen naar de waterbeken en naar de fonteynen van Zijn dierbaar Woord. Dat Woord is voor hen beekjes der rivieren, want de waterbeken komen uit de volle bron en zijn in de Schrift het zinnebeeld van de genadeweldaden. De Heere is het Die de fonteynen van Zijn Woord voor dat volk komt te ontsluiten. Wat een verwondering, wat een blijdschap als we in de prediking onze naam eens mogen horen noemen. Dan doet de Heere ons weten de dingen die Hij ons geschonken heeft en dat Hij het was Die in ons leven is ingekomen, en dat Hij ook de laatste zal zijn. Wat zijn dat verkwikkende waterbeken. Hij leidt aan de waterbeken. De bedieningen van Zijn goddelijke sacramenten die in Zijn Kerk zijn ingezet. De Heere zegt: „Mijn volk zal met Mijn goed verzadigd worden en Ik zal de ziel van de priester dronken maken." Wie is er een verkwikkender beek dan Hij, Die Zijn gezegende bloedwonden geopend heeft als een fontein tegen alle zonde en alle ongerechtigheid. Het bloed van de Heere Jezus Christus reinigt van alle zonden.

Wat is dat een oorzaak van wenen vanwege de verwondering en de blijdschap van het hart om de kracht van dat lieve, dierbare, zoete hartebloed te mogen ervaren tot rechtvaardigmaking en tot heiligmaking en tot een volkomen verlossing. Ze zullen zien in Wie zij gestoken hebben. Ze zullen Zich ook over die genade Gods verwonderen, dat het naar Zijn vrij voornemen is dat Zijn eniggeboren Zoon Zichzelf stellen zou tot een rantsoen voor velen, opdat de Zijnen zouden zalig worden op grond van recht en van gerechtigheid, in een rechte weg. De Heere gaat geen kromme wegen met Zijn volk, maar de weg des Heeren is gans volmaakt en recht, doorlouterd rein en trouw al wat Hij zegt. Gelukkig als ze het ook mogen zeggen, gemeente, wat we lezen in Psalm 147:6:

"De HEER betoont Zijn welbehagen

Aan hen die need'rig naar Hem vragen."

Wat zou dat toch een voorrecht zijn. „Ik zal ze leiden in een rechte weg en daarin zullen ze zich niet stoten." Gods kinderen stoten zich wel in eigen gekozen wegen. Denk maar aan Abraham en aan Hagar. Denk maar aan Simson, aan Jozua met de Gibionieten. Maar in die rechte weg zullen zij zich niet stoten, daarin worden ze niet belemmerd, door de Heere niet en door Gods kinderen niet. De dichter van Psalm 84 zegt ervan: „Als zij door het dal der moerbeziënbomen doorgaan, stellen zij Hem tot een fontein; ook zal de regen hen gans rijkelijk overdekken. Zij gaan van kracht tot kracht, een iegelijk van hen zal verschijnen voor God in Sion."

Hoe menigwerf dwalen we af als een verloren schaap. Maar de Heere zoekt de Zijnen, en dan behoudt de Heere hen in een rechte weg, menigmaal door tuchtigingen en door kastijdingen.

Die vaderlijke liefde en kastijdingen waarvan David heeft gezongen:

'k Sloeg eer ik werd verdrukt, het dwaalspoor in;

Maar nu, geleerd, houd ik uw Woord en wegen.

Wat zijt gij goed! Wat schenkt Uw mensenmin

Aan ieder die U vreest, al milden zegen!

Leer mij Uw wet in haren rechten zin,

En maakt mijn hart tot Uw geboën genegen."

En dan gaan we nu nog een ogenblik zien onze vierde gedachte:

4. De oorzaak van die leiding.

Ik zal ze leiden in een rechten weg waarin ze zich niet zullen stoten." En dan is die oorzaak daarvan niet in de mens, want we lezen: „Want Ik ben Israël tot een Vader en Efraïm is Mijn eerstgeborene."

Gemeente, u weet wanneer Jakob Israël geworden is. Dat was aan de Pniël. De profeet zegt ervan: „Daar weende hij en smeekte hij tot de Heere, daar heeft hij uitgeroepen: „Ik laat U niet gaan tenzij dat Gij mij zegent!" Israël was een bidder, maar hij was ook een overwinnaar. „Gij hebt u vorsteljk gedragen met God en met de mensen en gij hebt overmacht!" Zulke bidders en zulke kermers is de

Heere nu tot een God, want ze zijn uit Hem geboren, naar Zijn beeld geschapen en tot Zijn kinderen aangenomen, uit eeuwige liefde, en zij zullen van Hem ook nooit weer gescheiden worden.

Aardse vaders zoeken het welzijn voor hun kinderen. Ze kunnen het niet altijd, menigmaal ontbreekt hun de macht en het vermogen, al zou de liefde niet ontbreken, hoewel deze soms ook nog ontbreekt. Maar zo is het bij de Heere niet. Bij Hem is een onuitputtelijke volheid en een eeuwige volheid. Hij is de Bron van alle goed en de Bron van alle zegening, de Vader der lichten. Er is geen vader die met groter mededogen zijn ogen slaat op Israëls kroost. Hij is hen tot een Vader door de gerechtigheid van Christus. Welgelukzalig die mag leren stamelen door de bediening en de Geest van Christus: „Abba, lieve Vader!”

Wonderlijk, Efraïm was de jongste zoon van Jozef, terwijl de oudste zoon-, die eigenlijk de eerstgeborene was, Ruben was. Maar u weet dat Ruben die eerstgeboortezegen verzondigd heeft en die zegen is gevallen naar de stam van Jozef en na Jozef aan zijn jongste-zoon Efraïm. En Efraïm was uit heidens zaad, uit Jozef en Asnoth, de dochter van Potifera, overste van On. Is dat geen wonder? Hier blinkt het vrije welbehagen, het eenzijdige werk Gods. En dan zegt de Heere: „Is niet Efraïm Mij een dierbare zoon, is hij Mij niet een troetelkind? Want sinds Ik tegen hem gesproken heb, denk Ik nog ernstelijk aan hem; daarom rommelt Mijn ingewand over hem, Ik zal Mij zijner zekerlijk ontfermen, spreekt de Heere .”

En wat zegt u van die rijkdom der genade over een verloren volk? Is dat geen eeuwig wonder? Dat volk zal straks delen in die blijdschap en in die vreugde die ze bedrijven zullen, waar de treuringen en zuchtingen voor eeuwig zullen wegvlieden en eeuwige blijdschap op hun hoofd wezen zal. Want die verlost, die vrijgekochten des Heeren zullen tot Sion komen met gejuich en zij zullen op de hoogten van Sion juichen. Zij zullen roemen van die onverdiende genade, van die vrije gunst zullen de hemelen weengalmen, met vreugde zullen ze water scheppen uit de fonteynen des heils, want het Lam zal hen weiden tot de fonteynen van levende wateren. De Heere zal hen Zelf leiden aan waterbeken. Hier door het geloof, maar straks door aanschouwen. Wat een bevoorrecht volk en wat een rijkdom der genade. De Heere geve er ons deel aan te hebben.

Jong en oud, klein en groot, behoort u tot die treurenden? Kent u dat wenen? We hebben geprobeerd het u te tekenen.

Kent u die smekingen om de genade en om de blijken van de gunst des Heeren? Of bent u er vreemd van? Dan hebt u de Heere niet tot uw Vader, maar dan hebt u een andere vader. Dan bent u uit de vader der leugenen, die een mensenmoorder is van de beginne. Dan wandelt u niet op de rechte weg, maar dan wandelt u op de brede weg der zonde en des verderfs. En hoe moet u het dan maken als de Heere komt? Hoe moet u het dan maken als de dood straks komt? U moet God ontmoeten en God is buiten Christus een verterend vuur en een eeuwige gloed, waarbij niemand wonen kan, terwijl het leven zo onzeker is en de dood zo zeker is. Het leven is maar zo kort en er is maar één schrede tussen ons en tussen de dood.

Toe, jong en oud, kijk nu eens op dat volk. We hebben er toen we jong waren op gekeken en gezegd: O God, wat is dat toch een gelukkig volk en wat ben ik dan toch ongelukkig.

„Ze zullen komen met geweën.” Dat is nu alleen het werk van God. Daarom kan het voor u ook nog, onbekeerde van hart, hoe groot en hoe snood uw zonden ook zijn, hoe ver u ook bent afgeweken, hoe diep u ook bent vervallen, maar bij God is alles mogelijk. Van de kant van de mens is alles afgesneden, maar bij de Heere is het nog mogelijk. Buigt dan straks uw knieën eens in het verborgene en zegt het eens tegen de Heere: O Heere, nu heb ik gehoord dat ze zullen komen, mag ik daar nu ook eens bij zijn, bij dat volk. Het is een schare die niemand tellen kan en ik leef nog, het kan voor mij toch ook nog wel? O God, gun mij die genade!

„Zij zullen komen.” Wat gebruikt de Heere daar soms tegenstrijdige middelen voor. Dat is waar. De ogen van de blindgeborene werden geopend met slijk. Had u dat ooit kunnen denken?

O gemeente, mochten we dan maar eens zo’n handvol slijk zijn in de hand des Heeren, vandaag in uw midden. In slijk heb je niet te roemen en dat slijk niet in zichzelf. Wat is dat ook een zegen! Dat het dan eens op uw ogen gestreken mocht worden en dat u dan maar eens in dat badwater mocht komen en dat u dan maar eens ziende zou mogen worden. Dan gaan onze blinde ogen open en dan gaat ook ons

hart open voor dat dierbare Woord en voor de vreze van Zijn lieve en dierbare naam. Wat zou u dan bevoorrecht zijn.

De Heere gebruikt er soms zulke eenvoudige middelen voor. Hij heeft er maar een enkel woord voor nodig. De Heere geve ons die genade opdat we verstaan zouden de noodzakelijkheid, maar ook de mogelijkheid van die genade die in Christus Jezus is. Dan zouden we komen met haast, want dan kan het geen uitstel lijden, geen ogenblik, maar dan komen we gewillig, door de liefde gedreven en aan de Heere verbonden. Maar dan komen we ook met gewezen en in verbrokenheid des harten, zuchtende onder de blijken van Zijn dierbare gunst die beter is dan het tijdelijk leven, opdat we ook aan die waterbeken geleid mogen worden, opdat onze ziel, onze dorstige ziel gelaafd mocht worden uit de fonteynen des heils. Dan mogen we straks bij dat volk geteld worden, wiens fonteynen binnen die Godsstad wezen zullen. Daar zullen die blijde zangers staan en de speellieden met de harp en cimbels slaan en dan zullen al de fonteynen binnen wezen.

Volk van God, dat zal de Heere doen. Hij, Die de Eerste was in uw leven, zal ook de Laatste zijn. Ik zal ze leiden in een rechte weg aan de waterbeken waaraan ze zich niet zullen stoten.

En daar hebt u de oorzaak, de bewegende oorzaak, maar ook de verdienende oorzaak, want er is geen reden in de mens. Maar dan staat er: „Want Ik ben Israël tot een Vader." Wie had dat ooit kunnen denken. O wonder aller wonderen. O diepte des rijkdoms „En Efraïm is Mijn eerstgeborene." En dan zegt Efraïm: „Waarom was het op mij gemunt, in het voorbijgaan van zovelen die gij geen ontferming gunt!"

Efraïm is Mijn eerstgeborene. Van een slaaf der hel een kind van God, een erfgenaam Gods van die onbevlekkelijke en onverwelkelijke en onverderfelijke erfenis, die in de hemelen bewaard is en waartoe gij ook zelf bewaard wordt in de kracht Gods, door het geloof, tot die zaligheid, die bereid is om geopenbaard te worden in de laatste tijd.

Amen.

CHRISTUS DE HEMELSE MEDICIJNMEESTER

Zingen: Psalm 146:3 en 4
Lezen: Mattheüs 9:1-13
Zingen: Psalm 147:2 en 3
Psalm 73:14
Psalm 138:4

Geliefden,

Het Schriftwoord waarbij wij willen stilstaan, vindt u in het u voorgelezen Schriftgedeelte, Mattheüs 9:12. We lezen daar het Woord des Heeren:

„Maar Jezus zulks horende, zeide tot hen: Die gezond zijn hebben de medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn.“

Wij mogen u dan spreken van: *Christus de hemelse Medicijnmeester*

We staan stil bij:

1. *Een enige Medicijnmeester*
2. *Een miskende Medicijnmeester*
3. *Een begeerde Medicijnmeester*

De gelegenheid waarbij de Heere Jezus deze woorden heeft gesproken, was de roeping van Mattheüs uit het tolhuis. En Hij zeide: „Volg Mij!“ En dan is die roeping met kracht geweest. Want we lezen: „En hij opstaande, volgde Hem“. En toen is niet alleen het hart van deze tollenaar voor Jezus geopend, maar hij heeft ook zijn huis voor Jezus geopend en voor al Zijn liefhebbers. De Heere Jezus heeft daar intrek genomen, want Hij zat met hen aan en met vele tollenaren en zondaren. En dat was tot grote ergernis van de farizeeërs. Die zeiden tot Zijn discipelen: „Waarom eet uw Meester met tollenaren en zondaren?“ Maar Jezus zulks horende zeide tot hen: „Die gezond zijn hebben de Medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn.“ Dat was immers de reden waarom de Heere Jezus Zich meer met tollenaren en zondaren ophield dan met de farizeeërs. Want die eersten waren zieke zielen, die hadden een medicijnmeester nodig. Maar de laatsten waanden zich gezond te zijn en daarom konden ze Hem aan Zijn plaats laten. In het natuurlijke leven is dat precies zo. Als we niet ziek zijn, hebben we ook geen dokter nodig. Maar als we wel ziek zijn, dan begeren we een dokter. En zo spreekt de Heere Jezus van Zichzelf als van de hemelse Medicijnmeester. We zouden dan in onze eerste gedachte spreken van:

1. *Een enige Medicijnmeester*

Feitelijk is deze wereld één groot ziekenhuis en is het mensdom één stervende massa. Want het is de mens, zonder uitzondering, jong en oud, rijk en arm, gezet eenmaal te sterven. Als we geboren worden, dan worden we geboren met de kiem des doods in ons. Alle mensen zijn door hetzelfde dodelijke wapen gewond, dat is de zonde. Maar de meesten beseffen het helaas niet en zijn er gevoelloos onder. Zij weten niet in welk gevaar dat ze verkeren. Zij weten niet dat ze ziek zijn van de zonde en daarom hebben zij ook geen Medicijnmeester nodig. Maar er zijn gelukkig weer anderen die eraan ontdekt zijn en die eronder gebogen gaan, die er bedroefd onder zijn en die een Medicijnmeester nodig hebben, eer dat ze gaan sterven. Maar nu heeft het de Heere behaagd van de hemel een grote en enige Medicijnmeester te zenden, vanwege Zijn ontfermingen en gunst over een verloren wereld, opdat Hij daaruit de Zijnen zou behouden.

Een Medicijnmeester die een goddelijke opdracht heeft gekregen om te verbinden de gebrokenen van hart en om ze te genezen in hun smart. En die Medicijnmeester is Christus, elders in de Schrift genoemd

de Boom des Levens, Wiens bladeren zelfs zijn tot genezing der heidenen en waar van de profeet zegt: „De Heere, onze Heelmeester."

In de woestijn heeft Mozes op goddelijk bevel de koperen slang moeten oprichten. De kinderen weten dat uit de Bijbelse geschiedenissen. De Israëlieten die door die vurige slang gebeten waren, hadden maar op die koperen slang te zien en ze werden genezen. De Heere Jezus heeft dat op Zichzelf toegepast in het evangelie van Johannes, zeggende: „Gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, also moet ook de Zoon des mensen verhoogd worden, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe."

Hij is die hemelse Medicijnmeester, Die niet voor Zichzelf gekomen is, maar Die van Zijn Vader gevolmachtigd is, zijnde daartoe aangewezen van alle eeuwigheid, maar ook bekwaamd door de zalving in de Heilige Geest, opdat Hij genezen zou wat verbroken is en opdat Hij de gebondenen zou uitvoeren uit de gevangenis en prediken zo het aangename jaar van het welbehagen des Heeren. En zoals Hij er goddelijke vermogens toe heeft, zo heeft Hij er ook goddelijke wil en bereidheid toe en is Hij ook Zelf gekomen om die genezing van zieke zielen dadelijk te bewerken, maar ook te schenken. Want Hij heeft de genezing Zelf bereid door Zijn offer en door Zijn gezegende voldoening aan het eisend recht des Vaders, zeggend op het hout der schande: „Het is volbracht!" Daarom zegt Jesaja: „Hij heeft onze krankheden op Zich genomen en onze smarten heeft Hij gedragen. Door Zijn striemen is ons genezing geworden."

En nu werkt deze Heelmeester die genezing uit door die genezing ook Zelf toe te passen op Zijn tijd. En daardoor geneest Hij Zieke zielen van de schuld der zonde, door hen hun zonden te vergeven. Hij geneest hen van de macht der zonde door hen er onder vandaan te verlossen.

Hij geneest ze ook van de straf der zonde, zeggende: „Want dat zal Mij zijn als de wateren van Noach, toen Ik zwoer dat de wateren van Noach niet meer over de aarde zouden gaan; also heb Ik gezworen dat Ik niet meer op u toornen noch u schelden zal. Want bergen mogen wijken en heuvelen wankelen, maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken en het verbond Mijns vredes zal niet wankelen, zegt de HEERE, uw Ontfermer." (Jesaja 54:9-10).

Hij geneest die zieke zielen ook van de heerschappij van de zonde. "De zonde zal over u niet meer heersen, want gij zijt niet onder de wet, maar gij zijt onder de genade."

En gemeente, welgelukzalig zijn zij die daar ervaring van mogen verkrijgen in hun leven. Zulken verstaan de dichter van Psalm 103 als hij zegt:

"Looft Hem, Die u, al wat gij hebt misdreven,
Hoeveel het zij, genadig wil vergeven;
Uw krankheên kent en liefderijk geneest;
Die van 't verderf uw leven wil verschonen,
Met goedheid en barmhartigheên u kronen;
Die in de nood uw redder is geweest."

Christus de hemelse, maar ook de enige Medicijnmeester. Want er is niemand Hem gelijk. Wie is er zo kundig als die hemelse Medicijnmeester om de aard van het ziektegeval vast te stellen. Wij mensen kunnen niet recht oordelen over het hart van de mensen. Wij geven nogal eens een verkeerd oordeel. De Heere ziet alleen het hart aan. Hij is alleen de Proever van de nieren. Christus weet met de moeden een woord ter rechter tijd te spreken. Hem is een tong der geleerden daartoe gegeven. Nee, niemand is Hem gelijk. Wie is zo kundig als deze hemelse Medicijnmeester oom de wonden te helen en te genezen, die een bevende ziel door de zonde geslagen zijn. Dan heeft Hij alleen het ware medicijn om die wonden te helen en volkomen herstel te geven. Gemeente, dat medicijn is Zijn eigen, dierbaar hartebloed en er is niets in de hemel en op de aarde dat bekwaam is om dat medicijn te vervangen. Er is niets dat bekwaam is tot genezing van de dodelijke wonden die door de zonde omgedragen worden. Men kan allerlei recepten geven en allerlei recepten aanwenden, maar de praktijk leert dat alles ongenoegzaam is, want het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, alleen reinigt van alle zonden en ongerechtigheid.

Een geheel enige Medicijnmeester. Want er is ook niemand zo teer van hart over zijn patiënten als deze hemelse Medicijnmeester. Er is niemand die zo gewillig is om ze te helpen en om ze te ontvangen.

Want gemeente, op de aarde gebeurt het nogal eens dat een dokter verstek laat gaan als hij geroepen wordt, vooral als een ziekte een epidemisch karakter krijgt, zoals de griep wel eens heeft. Dan zegt de dokter: je moet dit of dat doen. Dan heeft hij geen tijd om zijn patiënten op te zoeken. En dat is hem dan ook niet kwalijk te nemen. Maar van deze hemelse Medicijnmeester mag gezegd worden: „Eer zij roepen, zal Ik antwoorden." De apostel zegt in de brief aan de Hebrëëën: „Die behoorlijk kan medelijden hebben met onze zwakheden, alzo Hij in alles is verzocht geweest, gelijk als wij, doch zonder zonde, waarom Hij degenen, die verzocht worden, te hulp kan komen." Want Hij weet wat het is om zielsbenauwd te zijn. Dat volk kent tijden dat ze van kamer tot kamer vlucht vanwege de benauwdheden des harten. Christus weet ook wat het is gebogen te gaan onder het gewicht van de toorn Gods en dat vanwege de zonde. Hij begon droevig en zeer beangst te worden. Hij zei: „Nu is Mijn ziel geheel ontroerd en wat zal Ik zeggen. Vader, hiertoe ben Ik in deze ure gekomen." Hij weet ook wat het is om in de schrikkelijke verlatingen Gods te delen. Hij heeft gehangen aan het kruis, zeggende: „Mijn God! Mijn God! waarom hebt Gij Mij verlaten?" Er zijn tijden dat Zijn patiënten denken van God verlaten te zijn en van God vergeten te zijn. Er zijn tijden dat ze niet meer kunnen geloven of het werk dat in hen is de waarheid is.

Er zijn tijden dat ze vrezen dat hun geloof ophouden zal. Er zijn tijden dat ze geen zucht meer hebben om te zuchten en geen klacht meer om te klagen en dat ze nog geen begeerte hebben om er begeerte in te krijgen.

Hij weet wat het is om in die verbergingen van het aangezicht van Zijn Vader te delen en in de verlatingen Gods, en welke verschrikkingen dat in de ziel teweegbrengt, meer dan enig menskind. Daarom zal Hij het gekrookte riet ook nooit verbreken en daarom zal Hij die rokende vlaswiek nimmer uitblussen, totdat Hij het recht de heidenen zal hebben aangebracht. Christus, die hemelse Medicijnmeester is vaardig om Zijn patiënten op te zoeken en wat is Hij immer binnen het bereik van het geroep van een benauwde ziel.

Toen de verloren zoon tot zichzelf kwam en het besluit nam: „Ik zal opstaan en ik zal tot mijn vader gaan en ik zal zeggen: „Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u."

En gemeente, dan lezen we zo treffend dat zijn vader van verre hem al zag, en toelopende viel hij hem om zijn hals en hij omhelsde hem. Zieke zielen onder ons, laat Hem uw stem maar horen en laat Hem uw gedaante maar zien. „Roep Mij aan in de dag der benauwdheid, Ik zal er u uithelpen en gij zult Mij eren."

Wat is Hij gewillig om benauwde zielen te ontvangen, want een iegelijk die tot Hem komt, zal Hij geenszins uitwerpen, hoe groot dat hun zondesschuld ook is en hoe snood dat hun overtredingen ook zijn en hoe hopeloos uw geval ook is en hoe hulpeloos dat u uzelf ook waarneemt. Heeft Hij ooit een bidder afgewezen? Heeft Hij ooit het gebed gehoord ontzeid? O geliefden, het is waar: „Al waren uw zonden als scharlaken, ze zullen worden als witte wol, al waren ze rood als karmozijn, ze zullen worden wit gelijk de sneeuw."

En nu is er ook geen medicijnmeester die zo wonderlijk geneest als deze Medicijnmeester. Want we hebben straks al gezegd dat Hij geneest door Zijn striemen: „Want door Zijn striemen is ons genezing geworden." Hij sterft opdat Zijn patiënten het leven ontvangen. Hij doet Zijn wonden bloeden, opdat Hij de wonden der ziel genezen zou. Hij lijdt smart en pijn, opdat Zijn volk vreugde op vreugde zou hebben en dat alles om niet en voor niet! Want deze Medicijnmeester verkoopt Zijn medicijn niet, al zijn ze van onschatbare waarde. Hij verkoopt ze om niet, zonder prijs en zonder geld, wijn en melk.

En gemeente, dan heeft Hij een arme en een ellendige nooit om laten komen en nooit beschaamd heengezonden en nooit ledig doen wederkeren. Als er iemand ledig is weergekeerd, dan is dat een rijke geweest die het medicijn tegen betaling heeft willen ontvangen en niet als een vrije gift. Maar een ellendige en een arme en een berooide en een nietswaardige en een doodzieke heeft Hij nimmer afgewezen. En Zijn middelen falen niet. Die zijn tot volkomen herstel en tot volkomen genezing. En nu verblijdt Zich die hemelse Medicijnmeester in de genezing van Zijn patiënten. Want we lezen: „Om de arbeid Zijner Ziel zal Hij het zien en verzadigd worden, en door Zijn kennis zal Mijn Knecht, de Rechtvaardige, velen rechtvaardig maken, want Hij zal hunne ongerechtigheden dragen." (Jesaja 53:11).

Daarom was Jezus verheugd in de geest en Hij sloeg Zijn ogen op naar de hemel en Hij zeide: „Vader, Ik dank U dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt, maar Gij hebt ze de kinderkens geopenbaard. Ja Vader, want alzo is geweest het welbehagen voor U." Een hemelse Medicijnmeester, een geheel enige Medicijnmeester, maar ook volgens de tekst, en dat is onze tweede gedachte:

2. Een miskende Medicijnmeester

"Maar Jezus, zulks horende, zeide tot hen: „Die gezond zijn hebben de medicijnmeester niet van node." Een miskennis dus door degenen die gezond zijn. Het oorspronkelijke woord betekent: die sterk zijn, of die vermogend zijn. En het is zonder twijfel dat de Heere Jezus heeft bedoeld op die farizeeërs, die zich aan Hem ergerden, die dat niet namen en die hun ergernis uitspraken en zeiden toe Zijn discipelen: „Waarom eet uw Meester met tollenaars en zondaren?"

De Heere Jezus heeft op hun gezien als Hij zegt: „Die gezond zijn hebben de medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn." Maar Hij heeft ook op huns gelijken gezien. En dan heeft Hij daarmee niet gezegd dat ze metterdaad en inderdaad ook gezond waren, als Hij zegt: „Die gezond zijn", en dat zegt Hij ook niet van enig natuurlijk mens. We hebben reeds gezegd, en dat handhaven we ook: de wereld is één groot ziekenhuis, vol van gewonden, van zieken en van stervende zielen. Maar gemeente, er zijn er die wanen gezond te zijn en die zich inbeelden niet ziek te zijn, die naar eigen oog en naar eigen oordeel denken dat ze gezond zijn, ofschoon ze in werkelijkheid doodziek zijn.

In de gelijkenis van de farizeeër en de tollenaar zegt de Heere Jezus dat op een andere wijze. Die gelijkenis heeft Hij uitgesproken met het oog op mensen die bij zichzelf vertrouwden dat ze rechtvaardig waren en de anderen niets achten. Met het oog daarop sprak Hij die gelijkenis over die twee mensen die naar de tempel opgingen om te bidden. De één was een farizeeër en de ander was een tollenaar. Mensen die bij zichzelf vertrouwden dat ze rechtvaardig waren. In eigen oog en naar eigen oordeel en in eigen schatting, terwijl ze gans onrechtvaardig waren. En zo spreekt de Heere Jezus hier van mensen die in eigen schatting gezond zijn, terwijl ze in werkelijkheid doodziek zijn. Die gezond zijn, zijn mensen die menen zelf krachten te hebben en vermogens te hebben om daardoor zalig te worden, buiten Christus om.

Dat zijn mensen die menen door de werken der wet gerechtvaardigd te worden en van hun zonden vrij te zijn en een recht te hebben op het eeuwige leven. Of het zijn mensen die zich inbeelden deel aan de Zaligmaker te hebben, zonder Hem in waarheid ooit echt nodig gehad te hebben. Mensen die bij zichzelf vertrouwen dat ze rechtvaardig zijn. Mensen die wanen gezond te zijn en die regelrecht naar de hemel gaan in eigen schatting, maar waarvan de Schrift zegt dat het een geslacht is dat rijk is in eigen ogen en dat van zijn drek niet gewassen is. Zij zeggen: „Ik ben rijk en verrijkt en ik heb geen dings gebrek. Wat ontbreekt mij nog?" Maar zij weten niet dat zij zijn arm, ellendig, jammerlijk, naakt en blind. Op dat geslacht nu heeft de Heere Jezus het oog als Hij zegt: „Die gezond zijn hebben de medicijnmeester niet van node."

Gemeente, in het natuurlijk leven is dat een volstrekte waarheid, als u niet ziek bent, dan hebt u geen dokter nodig. Alleen als u zich ziek gevoelt, dan gaan we graag naar een dokter.

En in geestelijke zin zou dat ook volstrekte waarheid zijn dat we Jezus nodig hadden als we gezond waren. Als we geestelijk gezond waren, hadden we die hemelse Medicijnmeester niet nodig, dan zou dat een volstrekte waarheid zijn. Maar het gaat niet over mensen die werkelijk geestelijk gezond zijn. Het zijn mensen die zich inbeelden gezond te zijn, maar die in waarheid dodelijk ziek zijn. En daarvan zegt de Heere Jezus dat ze de Medicijnmeester niet nodig hebben. Zij denken geen gepaste voorwerpen voor Hem te zijn en daarom is Hij hen ook niet nut en daarom maken ze van Hem ook geen gebruik. Daarom kunnen ze Hem aan de plaats laten en laten ze Hem ook aan de plaats. Daarom is er geen zoeken naar Hem en geen vragen naar Hem, geen begeren van Hem. En zo is deze hemelse Medicijnmeester hen niet nut.

Maar wat een zonde en wat een uiterste dwaasheid, terwijl we Hem toch hebben mogen aanwijzen uit de Schrift als de geheel enige Medicijnmeester. Wat is het dan toch een dwaasheid om Hem het werk uit de handen te nemen en zelf te trachten de genezing te bewerken. En dat gebeurt niet alleen

door degenen die door boetedoeningen en zelfkastijdingen menen zalig te worden en menen in te gaan, maar dat gebeurt ook door degenen die onder het evangelie leven en menen door een uitwendige wandel en door een uitwendige belijdenis, een net onbesproken leven, recht te hebben op de zaligheid. Zij denken straks buiten Christus om zalig te worden. Maar dat zijn pogingen die vruchteloos zijn. We zouden het zo willen zeggen: het is als strekt men een huid over een wond heen, opdat ze tijdelijk niet bloede. Maar er komt toch een tijd dat die wond weer opengaat en dat die wond weer gaat bloeden. Daarom zal die poging vruchteloos zijn. Hoe droevig is het dan toch dodelijk ziek te zijn en het niet te kennen, in ogenblikkelijk gevaar van sterven te zijn en het niet te beseffen en die Medicijnmeester niet nodig te hebben en dat medicijn niet te begeren, het bloed van Christus onrein te achten en niet te nodigen in zijn genezende en in zijn verlossende kracht. Hoe droevig is dat toch. En zo is het nu met het grootste deel van de mensen. Dat geldt nu van zovelen die onder het Woord des Heeren leven. En waaruit blijkt dat dan? Daar zijn duidelijke tekenen van aan te wijzen. Zolang de ogen niet geopend zijn voor eigen zonde en voor eigen ellendestaat is dat een bewijs dat de kwaal der zonde nog heerst in zijn volle kracht. En dan is dat een bewijs dat zulken niet zijn onder de behandeling van deze hemelse Medicijnmeester, maar overgegeven aan het oordeel van blinde ogen en harde harten, waarvan de profeet zegt: „Ga heen en zegt tot dit volk, ziende ziet en bemerkt niet en horende hoort en verstaat niet." Het oordeel van blinde ogen.

Want het herstel begint daar, waar wij ogen krijgen voor onze zondekwaal. Daar begint het herstel, als de ogen ervoor geopend worden. Ik denk aan hetgeen de Heere zegt van de apostel Paulus, die Hij tot de apostel der heidenen had gesteld, namelijk om hun ogen te openen. We lezen dat Handelingen 26:18: „Om hunne ogen te openen en hen te bekeren van de duisternis tot het licht en van de macht des satans tot God; opdat zij vergeving van zonden ontvangen en een erfdeel onder de geheiligden, door het geloof in Mij."

Als de ogen geopend worden, dan treedt aanvankelijk herstel in. En waar de ogen gesloten blijven, dan is het een duidelijk kenmerk dat men onder de behandeling van deze Medicijnmeester niet is. Want wie deze hemelse Medicijnmeester nodig heeft gekregen, zal ook door deze Medicijnmeester geleerd zijn om te verfoeien wat hij voorheen beminde. En dan zal in het leven van deze zielen verstaan worden wat de Kerk zegt: „Henen uit, henen uit, wat heb ik nog meer met de afgoden te doen."

En gemeente, zolang ons dat vreemd is, dan hebben we geen grond om te menen dat Christus onze Heelmeester is. Dan zullen we Hem trouwens ook niet begeren. Wat moeten we met Jezus doen? Zulken hebben er geen oog voor gekregen dat ze ziek van de zonde zijn, en wat moeten zij dan met Jezus doen?

Gemeente, onderzoek uw hart en leven eens eerlijk tussen God en uw ziel. Als we de zondekwaal niet gevoelen en daaronder niet gebogen gaan als onder een last, zullen we nooit deze Medicijnmeester begeren en kunnen we Hem gemakkelijk aan Zijn plaats laten. Maar als we zo voortgaan, wat zal dan het einde zijn? Dan lees ik in Jesaja dat de Heere zegt tot de profeet: „Ga heen en maakt het hart van dit volk vet en hun oren zwaar om te horen en hun ogen dat ze niet zien zullen, totdat de steden verwoest worden dat er geen inwoner meer zij, en de huizen, dat er geen mens meer zij, en dat de verderver doorgaat door het binnenste des lands.

Dodelijk ziek te zijn en de hemelse Medicijnmeester niet te benodigen tot genezing van de zondekwaal. Wat zal het deel zijn en wat zal het einde zijn van degenen die op zo een grote zaligheid, in Christus geopenbaard, geen acht gegeven hebben en die het bloed van de Heere Jezus Christus, Gods Zoon, niet nodig gehad hebben. Zij hebben gedacht in een weg van eigen werk en plichten, buiten Jezus om, zalig te worden, om straks van de top van eer in eeuwige verwoesting neer te storten en te ervaren wat de dichter zingt en wij met hem instemmen uit Psalm 73:14:

Wie ver van U, de weelde zoekt,
Vergaat eerlang en wordt vervloekt;
Gij roeit hen uit die afhoereren,
En u de trotsen nek toekeren.
Maar 't is mij goed, mijn zaligst lot,
Nabij te wezen bij mijn God;
'k Vertrouw op Hem geheel en al,

Den HEER, Wiens werk ik roemen zal."

3. Een begeerde Medicijnmeester

„Die gezond zijn heb ben de medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn." En dan lijdt het geen twijfel wie de Heere Jezus daarmee bedoeld heeft. Want dan geeft Hij daarvan in het volgende vers de verklaring, gelijk we dat lezen in vers 13: „Doch ga henen en leert wat het zij: Ik wil barmhartigheid en niet offerande; want ik ben niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekering." De zonde is de ziekte die zich verspreid heeft over ziel en lichaam, die ons aangetast heeft. En als we er niet van genezen worden, dan zal deze ziekte ons ook gewis tot het verderf slepen. De Schrift spreekt ervan op onderscheiden plaatsen. David noemt de zonden: „zijn etterbuilen." Hij zegt: „Mijn ongerechtigheden gaan over mijn hoofd, mijn etterbuilen stinken."

En Jesaja zegt ervan: „Het ganse hoofd is krank en het ganse hart is mat en er is niets geheels aan hetzelfde, wonden en striemen en etterbuilen die niet uitgedrukt zijn, die niet verbonden zijn, die niet met olie verzacht zijn."

David zegt in Psalm 41: „Genees mijn ziel, want ik heb tegen U gezondigd." Met nadruk wordt dus de zonde de ziekte van de ziel genoemd. En het is door de zonde dat we geestelijk blind zijn. Het is door de zonde dat we geestelijk doof zijn en het is door de zonde dat we geestelijk lam zijn. We hebben geen voeten om te gaan en we zijn ganselijk onbekwaam geworden tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. En zoals de ziekte in het natuurlijk leven de vermogens breekt en de krachten sloop, zo is het nu ook met de zonde in geestelijk opzicht. Ze heeft onze geestelijke vermogens van verstand en wil en kracht geheel gebroken. Er is in ons niets meer dat Gode welbehaaglijk kan zijn en er is ook niets meer dat uit zichzelf tot de Heere kan gaan. We zijn kreupel aan beide voeten. En zoals in het natuurlijk leven een ziekte de mens geheel doet vervallen, en wat kan een mens door ziekte vervallen en wat kan dan zijn schoonheid vergaan, zo is het in geestelijke zin ook. Een ziekte die ons van onze schoonheid heeft beroofd, waarmee onze Schepper ons sierde toen Hij ons schiep naar Zijn beeld. Maar wij zijn van Hem afgefallen en zijn geworpen op de vlakte van het veld, wentelend in ons geboortebloed en in onze schande, zodat we walgelijk zijn in de ogen des Heeren.

Wat kan een ziekte ook oorzaak zijn van pijn en van benauwdheid. En gemeente, zo is het ook in geestelijke zin. Zodra die ziekte van de zonde begint gezien te worden, is er oorzaak van pijn, van benauwdheid. Dat deed de dichter zeggen in Psalm 116:

„Ik lag gekneld in banden van de dood,
Daar d' angst der hel mij allen troost deed missen;
Ik was benauwd, omringd door droefenissen;
Maar riep den HEER dus aan in al mijn nood."

David zei: „Mijn ziel is zeer verschrikt Heere, hoe lang?" En in Psalm 38: 6:

„'k Ben, door Uwe wet te schenden,
Krom van lenden,
Vol van druk, benauwd van hart."

Die melaatsheid der zonde van de hoofdschedel af tot de voetzool toe, en dat maakt de ziel moede van het zuchten. De dichter zegt ervan: „Ik brul vanwege het geruis mijns harten." En tenslotte, de ziekte is ook een oorzaak van de dood. En zo is het ook in geestelijke zin. De ziekte van de zonde is de oorzaak van de dood. Was er geen zonde, er was ook geen dood. Omdat we gezondigd hebben, moeten we ook sterven. „Die gezond zijn hebben de medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn." Daarmee heeft de Heere Jezus nu niet gezegd dat elk mens Hem nodig heeft. Het is duidelijk anders aangetoond uit de tekst. Want er zijn zondige mensen die menen dat ze niet zondig zijn en dat ze niet ziek zijn. En daarom hebben ze ook die hemelse Medicijnmeester niet nodig. Dat zijn mensen die wel ziek zijn van de zonde, maar die hun ziekzijn van de zonde niet gevoelen. Maar er zijn mensen die ziek van de zonde zijn en die hun zonde als ziekte ook echt gevoelen. Laten we het eens heel eenvoudig zeggen: dat zijn mensen voor wie de zonde waarlijk zonde geworden is en die aan hun

zondes Schuld ontdekt zijn. O, die grootheid van de zonde die ze steeds voor ogen zien zweven, en voor wie de schuld waarlijk schuld geworden is. Zij gaan onder die schuld gebogen en zij dragen er een levendig besef van om dat ze tegen de Heere gezondigd hebben. Ze gaan als onder een last gebogen, die hun schouders naar beneden drukt.

O gemeente, die innerlijke droefheid over de zonde, tegen een heilig God gezondigd te hebben en een rechtvaardig God, Die ten allen dage toornst, maar ook tegen een goeddoend God. En dat doet van binnen toch zo'n pijn. Dat levendig besef zondaar te zijn. En zulken hebben nu een hemelse Medicijnmeester nodig, want zij zijn ziek van de zonde en zij begeren ervan verlost te worden. Zij gaan vragen: hoe kom ik toch ooit van de zonde verlost en bevrijd en hoe kom ik ooit weer met God verzoend? Hoe krijg ik toch ooit de Heere tot mijn deel?

Zij worden ook gewillig gemaakt om die hemelse medicijnen te gebruiken die die hemelse Medicijnmeester Zelf beschikt heeft en die Hij Zelf bereid heeft. En dat alles gaat nu gepaard met een haten en met een vlieden van de zonde, dat gaat gepaard met een lust hebben tot alle gerechtigheid, een zoeken van die grote Medicijnmeester, een vragen naar Hem met ingespannen krachten bij dagen en bij nachten. Zulken kennen een verlangen naar de Heere en dat doet zulke zielen zeggen:

„Geef mij Jezus, of ik sterf,
Want buiten Jezus is geen leven,
Maar een eeuwig zielsverderf."

Zij leren op alles de dood schrijven buiten Hem. Hij wordt voor hen ook zo noodzakelijk en zo nuttig, want zulken zijn nu juist precies de gepaste voorwerpen voor Hem, de hemelse Medicijnmeester, waartoe Hij van de Vader in de wereld gezonden is en waartoe Hij Zichzelf gegeven heeft om vermoeiden en belasten toe te roepen; „Komt herwaarts tot Mij, gij die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven."

Hij is gekomen om zielen die naar Hem hongeren te verzadigen met het Brood des levens en die naar Hem dorsten te laven uit Hem Die de fontein des levens is. Zo heeft Hij Zich met Mattheüs ingelaten en hem ontdekt aan de kwaal der zonde en hem het gevoel ontnomen dat het wel met hem stond. Zo heeft Hij Zelf plaats gemaakt voor Zichzelf bij Mattheüs en bij die andere tollenaars en zondaren. Hij heeft hen gewillig gemaakt om hart en huis voor Hem open te zetten. Hij is daar als die gewillige Medicijnmeester ingekomen en Hij zat met hen aan, dat was wel tot ergernis van die gezonden. Want die farizeeërs meenden dat ze niet ziek waren, maar ze werden onthouden wat die tollenaars en zondaren van die Medicijnmeester geschonken werd en die bij aanvang deelden in het herstel en bij de voortgang Hem benodigden tot herstel en die ook in het eeuwig herstel hebben mogen delen door Hem. Want Hij is gekomen niet om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekering.

Gemeente, hier hebt u het evangelie van vrije genade. Hier hebt u de liefde Gods, geopenbaard in Christus Jezus en dat voor gans verlorenen. „Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft." En dan wil Hij gestriemd worden voor zondaren. Dan wil Hij als de Man van smarten verzocht worden in krankheid, opdat door Zijn striemen dat verloren volk genezing zou vinden, opdat Hij de enigste en de hoogste plaats in hun harten zou innemen en zij door Hem volkomen genezing zouden vinden.

Geliefden, hebt u deze Medicijnmeester al nodig gehad? Dat is de vraag die we vanmorgen aan uw hart leggen. Bent u al bekommerd over de kwaal der zonde? Of bent u van dit alles nog vreemd? Zijn uw ogen er nog voor gesloten? Waant u uzelf nog gezond te zijn? Als u deze Medicijnmeester niet nodig hebt, dan waant u uzelf nog gezond te zijn. Maar weet u wel, mijn medereiziger, dat u een dodelijke kwaal omdraagt en dat u alle uren in gevaar bent? Hoedanig is dan uw leven, want zonder deze Medicijnmeester straks de eeuwigheid te moeten aandoen in onze zondes Schuld, dan ware het beter dat we nooit geboren zouden zijn. En nu kan ik uw ogen niet openen, ik kan alleen maar bidden of de Heere dat geven wil en dat Hij door de kracht ook van dit Woord, ons doet zien wat we ons inbeelden, terwijl we dodelijk ziek zijn. Opdat we in deze dag nog zouden bekennen wat tot onze vrede dient en we de Heere nog zouden aanlopen als een waterstroom, wetende dat er een Medicijnmeester is, een geheel enige Medicijnmeester.

We hebben nu aangetoond wie Hij is en wat Hij is en wat er in Hem te zoeken en te vinden is. En u zult met Hem ook nooit beschaamd uitkomen.

Daarom mijne geliefden, vlucht nog heden tot die troon der genade, vlucht nog heden tot die geopende fontein, want dat bloed alleen reinigt van alle zonden en ongerechtigheden. Laat toch af van alles wat buiten Jezus is en zoekt uw gerechtigheid toch niet in een uitwendig onbesproken leven, al is dat te prijzen, maar het is te kort. „Gij lieden moet wederom geboren worden." U moet in Christus Jezus zijn. Goed doet geen nut ten dage der verbolgenheid. Het zal ons allemaal ontvallen. Alleen de gerechtigheid die in Christus Jezus is, redt van de dood. Daarom: „Ontwaakt nog gij die slaapt!" Misschien zijn er onder ons die zeggen: mijn ziekte is veel te zwart en te afschuwelijk en te lelijk. Voor mij zal die Medicijnmeester er niet zijn.

Er zijn er misschien ook die zeggen: zou ik niet te lang gewacht hebben om naar die Medicijnmeester te gaan.

Geliefden, in het natuurlijk leven kan dat zo zijn. Dan kun je zo ziek zijn dat je zeggen moet: voor mij baten er geen middelen meer. En dan kan het inderdaad zo zijn dat je veel te lang gewacht hebt om een dokter in te schakelen. Maar dat is in het geestelijk leven niet zo. Want een iegelijk die komt, zal Hij geenszins uitwerpen. Voor Hem is er geen zondaar te zwart, te snood, te gruwelijk, te vuil of te lelijk. Voor Hem is er geen ziekte te gering, maar ook niet te groot.

Nogmaals, zieke zielen onder ons, die gebogen gaan onder de last van zonden en van plagen en die zeggen: „Ik, ellendig mens, wie zal mij toch verlossen uit het lichaam dezes doods?" Zijn er nog die gewaar geworden zijn dat zij onmachtig zijn om het herstel aan te brengen en die ook van alle schepselen afgebracht zijn? Laat Hem toch uw stem horen en doet Hem toch uw gedaante zien, want die stem is Hem zoet en die gedaante is Hem lieflijk. Eer u roept, zal Hij antwoorden. Wat zijn ze gelukkig die in beginsel die genezing van Hem ervaren hebben en die de kracht van Zijn bloed kregen toegepast aan hun hart. En ik weet gemeente, ook die genezing is in beginsel en ten dele. De Kerk heeft te strijden met de zwakheid van het geloof en tegen de boze lusten van het vlees, en de boosheid kleeft hen altijd aan. Maar wat hebben ze reden om met de dichter te zeggen: „Vergeet nooit één van Zijn weldadigheden, vergeet ze niet, het is God Die ze u bewees!"

En al moet u dan uw zwakheid en uw zondigheid waarnemen, en gemeente, denk er om dat ook degenen die in geestelijke zin deze Medicijnmeester hebben leren kennen, dat er dagen en tijden zijn dat ze wanen gezond te zijn en dat ze Hem aan Zijn plaats kunnen laten.

En daarom is het zo gelukkig dat die Geest van die Medicijnmeester meer en meer ontdekt aan die zondekwaal, opdat we Hem dagelijks zouden benodigen. Dan zegt de apostel Johannes; „Mijne kinderkens, ik schrijf u deze dingen, niet opdat gij zondigt, maar indien wij gezondigd hebben, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige, en Hij is een verzoening voor onze zonden."

Ons doopformulier zegt dat we aan de genade Gods niet zouden twijfelen, noch in de zonde blijven liggen. We hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige. En lief volk des Heeren, er komt een tijd dat u nooit meer behoeft te zondigen en dat u van het lichaam der zonde en des doods voor eeuwig zult verlost worden, als u in zult gaan daar, waar geen inwoner ooit meer zeggen zal: ik ben ziek. Want het volk dat daarin woont zal vergeving van ongerechtigheden hebben. En dan zult u die enige Medicijnmeester in alle eeuwigheid toebrengen heerlijkheid, aanbidding en dankzegging, die Hem zo toekomt en die Hij zo waardig is te ontvangen, van nu aan tot in der eeuwigheid.

Amen.

DE VERWACHTING VAN HEIL VOOR EEN ARM ZUCHTEND VOLK

Zingen: Psalm 86:1
Lezen: Psalm 102
Zingen: Psalm 102:9 en 10
Psalm 147:6
Psalm 138:3

Geliefden,

Het tekstwoord waarvoor we met de hulp des Heeren uw aandacht willen vragen, kunt u vinden in Psalm 102:18 en 19. Wij lezen daar het Woord des Heeren:

„Zich gewend zal hebben tot het gebed desgene, die gans ontbloot is, en niet versmaad zal hebben hunlieder gebed. Dat zal beschreven worden voor het navolgende geslacht; en het volk, dat geschapen zal worden, zal de HEERE loven.”

Deze woorden openbaren ons: *De verwachting van heil voor een arm zuchtend volk*

Wij letten dan op:

1. *De armoede van dat volk*
2. *Het heil van dat volk*

Deze psalm is geen blijde lofzang, maar een gebed, zoals we dat in de aanhef lezen: „Een gebed des verdrukten, als hij overstelpt is en zijn klacht uitstort voor het aangezicht des HEEREN.”

Wie die verdrukte bidder was, wordt niet met name genoemd. Het kan David zijn geweest, want die heeft genoeg leed gedragen om zo'n ontblote bidder te zijn.

Toch willen we veel liever denken aan een Israëliet, die geleefd heeft tegen het einde van de Babylonische ballingschap en die voor het aangezicht des Heeren zijn klacht heeft uitgestort over de eenzaamheid en de verlating van het volk dat daar in ballingschap verkeerde. Vaak was dat volk biddende en pleitende op de ontfermingen des Heeren, of het de Heere behagen mocht dat volk in die vorige staat te herstellen.

En gemeente, zulke bidders, hoe ellendig ze dan ook zijn, en hoe arm dat ze dan ook zijn, maar ze zijn toch niet te beklagen, je kunt er met recht jaloers op zijn. Want onze tekst zegt immers dat de HEERE Zich zal wenden tot het gebed desgene die gans ontbloot is en dat de Heere dat gebed niet zal versmaden. Ja, dat het zelfs beschreven zal worden voor het navolgende geslacht, zoals we dat lezen in vers 19: „en het volk dat geschapen zal worden, zal de HEERE loven.”

En in die geloofszekerheid eindigt deze bidder dan ook de psalm met deze woorden: „De kinderen Uwer knechten zullen wonen, en hun zaad zal voor Uw aangezicht bevestigd worden.”

We gaan dus in de eerste plaats spreken van:

1. *De armoede van dat volk*

Het gaat hier dus over het oude bondsvolk dat in Babel verkeerde en dat de harpen aan de wilgen had gehangen omdat zij geen lied des Heeren konden zingen in een vreemd land. Het volk zuchtte maar, beroofd zijnde van alles en aan nameloze jammer en ellende prijsgegeven, ontbloot van alle eigen kracht en alle hulp van mensen.

Dat volk verkeerde daar in een vreemd land als ballingen en het was in volle nadruk ellendig en arm. Maar dat volk zuchtte tot God in de hemel, en daarop, niet daarom, maar dáárop heeft de Heere dat volk Zijn genade gegeven. De Heere heeft dat volk uit de ballingschap teruggebracht en in de oorspronkelijke staat gesteld, door niets anders gedrongen dan door de innerlijke bewegingen van Zijn goedertierenheid en barmhartigheid, omdat Hij gedacht aan Zijn verbond, om Zijn eeuwige naamswil.

En die heerlijke daden moesten niet alleen worden verteld door de vaders aan de kinderen, maar die moesten ook beschreven worden, in onuitwisbaar schrift gesteld en bewaard worden voor het navolgende geslacht.

Ook Mozes had zo de daden des Heeren beschreven ten aanzien van de uitleiding uit Egypte. En gemeente, u moet niet vergeten dat de verlossing uit Babel niet minder is dan de verlossing uit Egypte. Ze zijn allebei het voorbeeld en het onderpand van de hoogste en geestelijke verlossing van het volk des Heeren van alle tijden, uit de geestelijke ballingschap en de herstelling in de oorspronkelijke staat waaruit ze zichzelf door de zonde hebben gezondigd. Dat is een volk dat in geestelijke ballingschap verkeert in de woestijn van het leven, in een huilende wildernis. Dat volk leert tot de Heere zuchten: O God, bekeer U mij, dan zal ik bekeerd zijn. Hoe kom ik ooit weer met God verzoend?! En nu zegt de tekst dat de HEERE Zich zal wenden tot dat gebed desgene die gans ontbloot is. Ontbloot zijnde van alle eigengerechtigheid, pleitende op de ontfermingen des Heeren in Christus Jezus. Dat volk leert in oprechtheid smeken om de herstelling in de staat waaruit ze door de zonde zijn gevallen. Dat zegt de tekst immers in vers 18: „Zich gewend zal hebben tot het gebed desgene, die gans ontbloot is, en niet versmaad zal hebben hunlieder gebed.”

Van nature zijn we allen gans ontbloot door de zonde in Adam in het paradijs, ontbloot van alle kennis en gerechtigheid en heiligheid Maar het zal wel de vraag zijn of we daar achter gekomen zijn in ons leven en of we dat werkelijk beseffen en of we dat werkelijk weten. Want de schrift zegt dat er mensen zijn die menen dat ze rijk en verrijkt zijn en geen ding gebrek hebben, maar ze weten niet dat ze zijn arm, ellendig, jammerlijk, blind en naakt. Daar is een naaktheid die bij ons behoort, dat is vanwege de zonde. Want zo heeft de Heere ons niet geschapen. Ten dage als Hij ons schiep, dan schiep Hij ons goed en naar Zijn gelijkenis. Hij versierde ons met gaven en met vermogens om de levende God te dienen en in Zijn gemeenschap te staan. Maar toen de mens in ere was, heeft hij het niet verstaan. Wij hebben God op het hoogst misdaan en hebben onszelf van die heerlijke gaven beroofd en zijn arm, ellendig, jammerlijk, blind en naakt geworden.

En dat is het nu waaraan de Heere Zijn volk gaat ontdekken als Hij hen wederbaart, als ze bekeerd worden, als Hij Zijn Geest in hun binnenste geeft. Dan worden ze ontdekt aan hun geestelijke naaktheid. Dan laat de Heere hun zien wat ze door de zonde geworden zijn, gans ontbloot van de kennis die ten leven is en van de ware gerechtigheid en van de heiligheid om in de gemeenschap des Heeren te kunnen bestaan. Dan doet de Heere zien dat ze gans onrein zijn en melaats van de hoofdschedel tot de voetzool toe, dat er in en aan hen geen geheel is, dat ze in alles geheel tegengesteld geworden zijn aan hetgeen de Heere van hen eist en wat de Heere hen eenmaal heeft geschonken. Hij leert hen dat ze zijn zonder God in de wereld, vervreemd van het leven dat uit God is, dervende de heerlijkheid Gods, liggende midden in de dood. Zijn er ook onder ons nog, en in ons midden, die zo naakt en ontbloot voor de Heere zijn komen te staan in het leven, verdorven zijnde door de zonde, geen kennis meer bezittende en derven de alle gerechtigheid en heiligheid, ook geen wijsheid meer hebben, geen kracht in zichzelf, maar enkel zonde zijn.

O, mag ik u vragen: Heeft de Heere u ooit ontbloot van alle eigen waarde en van alle zelfvertrouwen. Bent u reeds dwaasheid voor God geworden? Is uw kracht ooit zwakheid voor de Heere geworden? Ik weet dat dat een pijnlijke zaak is en dat dat zeer smartelijk is. Maar toch is dat nu zo gelukkig, gemeente. Want de Heere gaat dezulken juist ontledigen om hen te vervullen. Hij gaat dezulken ontbloten om ze te bekleden met de klederen des heils en met de mantel der gerechtigheid, in een Ander, in Hem, Wiens naam Jezus is. En dan zegt de tekst dat de HEERE Zich wenden zal tot het gebed desgene die gans ontbloot is. Want u gelooft toch wel dat geen mens ooit tot de Heere vlucht en tot de troon van Zijn genade, dan iemand die gans ontbloot is. Als we nog wijsheid in onszelf hebben, dan hebben we de wijsheid die van boven is, niet nodig. En als we nog kracht en sterkte in onszelf hebben, hoe zullen we de Heere benodigen om, van Hem kracht en sterkte te begeren. Enkel en alleen een gans ontblote ziel vindt toegang tot de troon der genade.

"O, alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja, komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk."

Dat zijn zielen die met lege handen komen, getrokken en gedrongen en gedreven door de liefde Gods, zeer begerig zijnde naar die redelijke, onvervalste melk, om door dezelve te mogen opwassen. Dat zijn

mensen die gewillig gemaakt zijn om te bedelen, omdat ze bedelarm zichzelf waarnemen. Want hoe blind en arm en ellendig ze ook zijn, maar ze nemen toch de toevlucht tot de Heere, vanwege het werk des geloofs in hun ziel gewerkt door de Heilige Geest. Want daardoor gaan ze als een ontblote, als een arme, als een melaatse, als een schuldige en als een gans nooddriftige de toevlucht tot de Heere nemen, gelovende dat er bij de Heere redding is en uitkomsten. Ja, ze geloven dat er bij Hem veel goedertierenheid is en vergeving, opdat Hij gevreesd wordt. Anders zou er geen gebed zijn. En daarom komen ze als met de knechten van Benhadad, met de koorden van veroordeling om de hals en met het doodvonnis in het hart, met de tollenaar slaande op de borst, zeggende: „O God! wees mij, zondaar, genadig!"

En nu weet ik dat er onder u misschien ook zullen zijn die met droefheid in het hart en met schaamte des aangezichts zullen zeggen: Ach, ik heb geen kennis, geen gerechtigheid, geen heiligheid, geen kracht en geen wijsheid meer, maar ik vrees dat ik ook geen gebed meer heb. Zou ik wel ooit geloof gehad hebben? Ik vrees dat ik nu alles mis!

Ach geliefden, dat is inderdaad een droeve toestand, maar het is geen vreemde zaak. Daar weten al Gods kinderen iets van. En weest dan eens eerlijk tussen de Heere en tussen uw ziel, als ik u vraag: b er dan ook geen gebed meer om te mogen bidden? Is er dan ook geen klacht meer om eens te mogen klagen en je nood aan Jezus te dragen? Is er dan ook geen zucht meer om eens te mogen zuchten? Is er geen vragen meer in het binnenste om de komst en om de werking van de Heilige Geest? Bent u dan geheel verstoken van hetgeen de dichter zegt: „Ach, schonk Gij mij de hulp van Uwe Geest!" David zegt in één van zijn psalmen: „Doch op U, Heere, zijn mijn ogen, op U, HEERE, Heere, betrouw ik, ontbloot mijn ziel niet." Dat volk is arm, nameloos arm en bestreden van alle kanten, verdrukt van alle zijden, uit- en inwendig. Maar die pijlen vlogen naar de hemel. De ene pijl na de andere schoot hij omhoog naar de hemel. Want David wist dat de Heere hem uit zijn dodelijke armoede kon verlossen. En gemeente, daaruit zien we dat de genade des geloofs door de Heere Zelf in het hart gewerkt, altijd naar de Heere uitgaat, al ligt er nog zo'n zware last op. Want dat ontblote volk heeft tijden in hun leven dat de ziel zo belast kan zijn en dat dat werk der genade van binnen zo belast kan zijn met ondragelijke lasten van zonde en van ongeloof en door de vijanden van hun ziel. En dat is zowel uit- als inwendig. Want 's mans huisgenoten kunnen en zullen ook zijn vijanden zijn. Dat werk des Heeren komt zo onder stokebranden te liggen, onder zulke zware lasten, waar vandaan de Kerk zich nooit verheffen en verlossen kan. Maar toch blijft dat werk leven. Het zoekt naar de Heere en het tast naar de Heere, omdat de Heere Zelf dat verborgene werk onderhoudt op een verborgen wijze, door de werking van Zijn Heilige Geest.

Daarom zijn er tijden in het leven van dat ontblote volk dat ze ervaren dat de Geest in hen zucht met onuitsprekelijke verzuchtingen. En als die Geest naar God voor hen komt te bidden, dan is het dat een gans ontblote ziel, met niets in zichzelf, uitgaat als een nooddriftige tot de Heere, zeggende met David: „Ik hef mijn ogen op naar de her gen, vanwaar mijn hulp komen zal."

Er zijn mensen die bidden kunnen als ze dat willen, alsof het geen heilige kunst is. Ze zien er nooit tegenop, zij hebben er behagen in als ze bidden en ze maken er dan ook een mooi verhaal van. De Schrift noemt dat een ijdel verhaal van woorden. Dat zijn meestal mensen die geloven kunnen als ze willen, en zij verwonderen er zich over dat anderen dat niet kunnen. Maar denk er om dat het voor de Kerk des Heeren een wonder is als ze eens mogen geloven. Ik zeg echt niet te veel en ik roep Gods geoefend volk tot getuige, wanneer ik zeg dat het een wonder wordt als ze eens goed van de Heere denken mogen. Eén goede gedachte van de Heere is een eeuwig wonder. Want dat werk des Heeren komt zo in de strijd, geliefden.

Ik denk aan Hiskia. Wat was hij toch onderdrukt. Hij keerde zijn aangezicht naar de wand en hij piepte als een zwaluw. Hij had geen woorden meer om te zuchten, hij kirde als een duif. Het was enkel maar meer piepen en kirren. En toen schreeuwde zijn ziel tot God in de hemel: „O Heere! ik word onderdrukt, wees Gij mijn Borg!" Dat was zijn gebed. Zo onderdrukt, zo belast. Hij kon als het ware in woorden niet meer uitdrukken hoe dat nu van binnen lag. Hij lag gekneld in banden van de dood, daar de angst der hel hem alle troost deed missen. Hij moest sterven en kon niet sterven. Hij had geen Borg, hij was zonder Borg, zonder Jezus en zonder Zijn gerechtigheid. Hij had geen vrijheid meer en hij kon zich voor de Heere niet aangenaam maken. Hij had geen teer hart van zichzelf. Hij had geen kennis van

de Heere. Hij had geen geloof in de Heere en geen liefde tot de Heere. Een missende ziel. Niets meer om op te pleiten. Geen goeie werken om de Heere voor te stellen. Gans ellendig en gans van hulp en heil ontbloot.

En voor dezulken heeft de Heere nu dat wonderlijke woord geschreven dat Hij Zich wenden zal tot het gebed desgene die gans ontbloot is. Zijn er nu nog zulke verdrukten in ons midden, zulke overstelpten, die hun klacht uitstorten in het verborgene voor het aangezicht des Heeren?

Zij heb ben een schuld bij God en zij hebben die afstand zelf gemaakt, maar ze hebben geen penning om te betalen. Ze hebben gedacht dat het beter met hen werd, maar het is al maar erger geworden. Misschien hebben ze veel ervaren in het leven, maar ze kunnen er niets meer mee doen. Want denk erom, het is niet zo dat God een land van uiterste duisternis voor Zijn Kerk zou zijn. Integendeel. Want dat mag Gods volk toch wel eens ervaren. Maar het is met Gods kinderen soms zo, en mag ik het eens heel eenvoudig uitdrukken dat onze kinderen het nog begrijpen kunnen: ze hebben wel handen, maar ze kunnen er zelf niets mee aanvatten. En als ze eens iets krijgen, dan is het precies alsof er gaten in zitten, het valt er zo weer uit. Want dan hoeft het nog maar even geleden te zijn en dat je er dan al niet eens meer in kan komen hoe dat het was, zodat je jezelf afvraagt: Hoe is dat nu mogelijk?! Nu was het zo ruim, en is het dan nu zo nauw geworden? Was het nu zo levend en ben ik nu toch weer zo dor geworden? Het is zo genoten, maar ook zo weer toegesloten. Het zijn gouden uren, dat is waar, maar ze duren O zo kort. Maar toch zal geen leed het ooit uit hun geheugen wissen. En dan worden we nog hoe langer hoe meer in onze armoede ingeleid. Want dan kan ik niet bidden als ik wil, dan kan ik niet geloven als ik wil, dan zou ik veel eerder de sterren van de hemel halen.

Je ontmoet veel mensen die het wel kunnen maar ik kan er niet jaloers op zijn. Gods Woord zegt ervan: "Al Mijn kinderen zullen van de Heere geleerd zijn." En dat is zo bij de aanvang, maar dat is ook zo bij de voortgang. En dan zal die vrede van die kinderen groot zijn. En weet u wat nu zo vertroostend is? Van die zuchtende, arme, ontblote zielen lezen we in vers 20 tot en met 22: „En omdat Hij uit de hoogte Zijns heiligdoms zal hebben nederwaarts gezien, dat de Heere uit de hemel op de aarde geschouwd zal hebben, om het zuchten der gevangenen te horen, om los te maken de kinderen des doods; opdat men den naam des Heeren vertelle te Sion en Zijn lof te Jeruzalem."

De Heere hoort dat zuchten, want Hij ziet uit de hoogte van Zijn heiligdom op de aarde, en Hij hoort dat zuchten van Zijn gevangen volk, dat daar als kinderen des doods is. Ze zijn in die banden en in die boeien geslagen van satan, zonde, wereld en ongeloof. Maar nu gaat de Heere hen uit de wrede kaken van de dood weer losmaken. Dan zal de Heere uw verdrukken met Zijn eigen vlees spijzigen, omdat Hij uit de hoogte van Zijn heiligdom heeft neergezien. Hij heeft ook uit de hemel aanschouwd het zuchten der gevangenen en Hij zal los maken de kinderen des doods, opdat men de naam des Heeren vertelle te Sion en Zijn lof te Jeruzalem. Dan zal het werk des Heeren ook juichen tot de eer des Heeren. De Heere ziet het zuchtend volk, de Heere hoort ook dat zuchtend volk en Hij let op de bewegingen van Zijn genade, tegenover de bewegingen van de zonde die in ons woont. De Heere kent die worstelingen des gebeds met het ongeloof, dat altijd zal trachten het gebed te smoren in het binnenste van ons.

De Heere verstaat ook het hijgen van onze ziel, gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, meer dan een hert zelfs, dorstende naar God, naar de God des levens, tegenover alle verzoeken van de wereld en van de zonde en van de satan en van het ongeloof. De Heere ziet het en Hij geeft er ook acht op. Ja, de Heere neemt dat ook gunstig op.

En dat is toch zulk een wonderlijke barmhartigheid, dat die God der goden en die Heere der heren, die Koning aller koningen, Die niet van node heeft om van mensenhanden gediend te worden, uit de hemel neerziet en Zich wil neerbuigen tot de stem der smekingen van Zijn volk. Hij zal Zijn oor neigen. Hij, van Wie geschreven staat dat alle engelen Hem aanbidden. Hij heeft de hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat in dezelve is. Hij hoort nu vanuit de hoogte dat zuchten van Zijn gevangenen en Hij versmaadt het geroep van Zijn ellendigen niet. Maar Hij zal de nooddriftigheden van Zijn volk vervullen uit Zijn gezegende volheid. En dan is het zoals de dichter dat zingt, en laten wij het als tussenzang met hem instemmen uit Psalm 147:6:

"De HEER' betoont Zijn welbehagen
Aan hen, die need 'rig naar Hem vragen,

Hem vrezen, Zijne hulp verbeiden,
En door Zijn hand zich laten leiden;
Die, hoe het ook moog' tegenlopen,
Gestadig op Zijn goedheid hopen.
O Salem, roem den HEER der heren;
Wil Uwen God, O Sion, eren".

2. Het heil van dat volk.

Wij hebben u gesproken van de armoede van dat zuchtende volk. We zouden dan nu nog spreken van dat heil van dat volk.

Dat heil van dat volk ligt verklaard in de woorden van vers 18 en 19: „Zich gewend zal hebben tot het gebed desgene, die gans ontbloot is, en niet versmaad zal hebben hunlieder gebed. Dat zal beschreven worden voor het navolgende geslacht; en het volk, dat geschapen zal worden, zal de HEERE loven."

De Heere zal dus dat zuchtende volk verlossen en dat zal als een „geschapen worden" zijn, als een opnieuw geboren worden. Dat volk was een vernietigd volk, het waren kinderen des doods. Ze waren ten dode opgeschreven. Ze waren verstrooid onder de heidenen. Het was geen afgezonderd volk meer. Dat zou geschapen worden. Opnieuw zou het in het leven als uit de dood tevoorschijn komen en dat zou voor het navolgende geslacht beschreven worden als die heerlijke daad des Heeren, als een voorbeeld en als een onderpand der verlossing van al het volk dat de Heere scheppen zal, herscheppen zal naar Zijn beeld, opdat het de Heere loven zal. En dat is naar Zijn eigen Woord: „Dit volk heb ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen." Dat is het historische licht.

De Heere wendt Zich tot het gebed desgene die gans ontbloot is. En dat zuchtende volk heeft niet tevergeefs gezocht daar in Babel. En de dichter mocht die verwachting van heil uitspreken dat de Heere Zich wenden zou en niet versmaden zou hunlieder gebed.

En als de Heere Zich nu wendt tot het gebed van een ontblote bidder, dan gebeurt er wat. Weet u wat er dan gebeurt? Dan wordt de ziel met kracht versterkt naar de inwendige mens. Dan wordt de mens bekrachtigd in de Heere, door het geloof dat de Heere Zelf versterkt door Zijn Woord en door Zijn Geest, door de toepassing van Zijn Woord en van Zijn belofte aan hun hart. Hij daalt zelfs af in hun hart om hen Zijn dierbare gemeenschap te doen ervaren en het leven Gods te doen smaken. Dan mogen zij delen in Zijn gunst die beter is dan het leven, en mogen zij delen in Zijn liefde.

We hebben gezegd: als de Heere Zich wendt tot het gebed desgene die gans ontbloot is, dan gebeurt er wat. Dan gebeurt er precies wat nu die ontblote bidders nodig hebben. Want zonder de toepassing van boven kunnen ze niet gelukkig zijn en kunnen ze ook niet rusten maar blijven ze bedelen als bedelaars aan de troon van genade. Want' dat is iets wat ze juist nodig hebben, maar ze hebben geen handen om te vatten en ze hebben geen voeten om te gaan. Het is met Gods kinderen niet zo, zoals sommigen zeggen: de bijbel is vol beloften, dus als ik de bijbel lees, dan lees ik de beloften en die beloften pas ik op mezelf toe en ik ben eruit.

Gemeente, dat behoort bij dat juichende christendom, maar daar zijn Gods kinderen vreemd van. Zij hebben de toepassing ervan nodig in hun hart.

Ik denk aan David in één van zijn psalmen. Hoe heeft hij verlangd naar het heil des Heeren? Hoe heeft hij gehoopt op het Woord des Heeren? Waren zijn ogen niet bezweken van verlangen? Was zijn ziel niet bezweken van verlangen naar de toezeggingen des Heeren, naar Zijn belofte die de Heere hem had toegezegd? Hij had niet genoeg aan deze belofte, maar hij had er de Heere Zelf bij nodig. Hij zegt: „Wanneer zult Gij tot mij komen? Wanneer zult Gij mij vertroosten?" In Psalm 35 zegt hij: „Zeg Gij tot mijn ziel: Ik ben uw heil!" Hij had er de Heere bij nodig om hem uit zijn dodelijke armoede te verlossen en hem te vervullen met Zijn heil.

En gemeente, dat is het nu wat de Heere hier belooft. Hij zal Zich wenden tot het gebed desgene die gans ontbloot is, die nu niets meer heeft dan schuld.

Zulken kunnen niet bidden zoals het behoort, maar ze zien toch naar de Heere op. En dan zegt de Heere: „Komt herwaarts tot Mij, gij die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven!" Dan zal Ik uw ledigheid wel vervullen en Ik zal u uw vertroosting wedergeven. Ik zal u geven de schatten die in de

duisternis zijn. Dan roept de Heere dezulken toe dat hun strijd vervuld is en dat hun ongerechtigheid verzoend is en dat ze van Zijn hand dubbel ontvangen hebben voor al hun zonden.

O, gij verdrukke, door onweder voortgedrevene, ongetrooste, Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen en Ik zal u op saffieren grondvesten. En het is waar, dan hoeft de Heere maar één woord te spreken en dan is al onze armoede weggenomen en dan is ons hart vervuld met het heil des Heeren. Je kunt dan soms jaren in je armoede verkeerd hebben, zo dodelijk arm dat je zelfs het gevoel van de genade miste en dat je de tekenen niet meer ziet, dat je zeggen moet: O God, ik weet niet van zodanige geest ik ben. Is het wel ooit van U geweest of is het van mezelf geweest?! Bevestigt Gij toch Uw eigen werk eens in mijn hart!

Dat zijn bidders die kunnen vaak niet verder komen dan: „och" en „ach". Zij zeggen de hele dag: „Och Heere!" Zo gaan ze slapen en zo worden ze wakker. Ze kunnen met de tollenaar niet verder komen dan: „O God! wees mij, arme zondaar, genadig." „Heere, help me!", zei de Kananese vrouw. „Heere, gedenkt mijner!", zei de moordenaar aan het kruis. „O Heere, ik word onderdrukt, wees Gij mijn Borg!", zei Hiskia. Dat zijn ontblote bidders. Sommigen hebben een heel verhaal. Maar zij die gans ontbloot zijn, hebben zo'n groot verhaal niet. Die komen niet aan zulke mooie woorden. Je kunt prachtig praten over iemand die verdrinkt en gered wordt, als je zelf nooit in het water gelegen hebt en gered moest worden. Je moet maar in gevaar van verdrinken zijn geweest.

O geliefden, dan is er een schreeuwen om gered te worden. En zo is het bij die gans ontblote bidder. En weet u wat nu zo wonderlijk is? De Heere zal hun gebed nu niet versmaden. Want dat is nu net een gebed waarvan ze zichzelf schamen en waarvan ze bij tijden zelf walgen. Dan zeggen ze: Is dat nu bidden? Dat kunnen ze dan zelf niet voor bidden houden. Maar dat houdt de Heere nu wel voor een gebed. Dat lezen we in vers 20 en 21: „Omdat Hij uit de hoogte Zijns heiligdoms zal hebben nederwaarts gezien, dat de Heere uit de hemel op aarde geschouwd zal hebben, om het zuchten der gevangenen te horen, om los te maken de kinderen des doods."

De Heere houdt dat voor bidden, omdat Hij Zijn eigen werk aanmerkt. Want denkt er om dat het een werk van de almacht des Heeren is om uit de diepte der benauwdheid de Heere aan te roepen, zoals Jona in het ingewand van de vis: „Nochtans zal ik de tempel Uwer heiligheid aanschouwen."

Want er was niets in Jona en niets in hem en rondom hem dat hem bemoedigen kon. Het was alleen maar een onmogelijkheid, het was alleen maar een afgrond, het was alleen maar sterven en het was alleen maar omkomen. Maar toch zou Jona de tempel van Gods heiligheid weer aanschouwen.

En hoe kwam dat? Dat was het werk van de almacht des Heeren en van de genade Gods en van de Geest der gebeden, dat zijn stem en zijn gebed kwam tot de troon van Gods heiligheid, vanuit het ingewand van de vis.

Dat is een groot geloof om als een ontblote bidder de Heere niet los te kunnen laten. Hiervan heeft de Heere Jezus tot de Kananese vrouw gezegd: „Vrouw, groot is uw geloof!" Die vrouw had ook maar een paar woorden meer.

En hoe is dat met Hiskia gegaan? De Heere heeft tegen hem gezegd: „Uw gebed is verhoord!"

En hoe is het met die tollenaar gegaan? Hij ging af, gerechtvaardigd naar zijn huis, meer dan die farizeër.

Hoe is dat met die moordenaar gegaan? De Heere heeft gezegd: „Voorwaar zeg Ik u, heden zult gij met Mij in het paradijs zijn."

De Heere heeft dus hunlieder gebed niet versmaad. En dat zal beschreven worden tot de eer en de heerlijkheid des Heeren, opdat de heidenen Zijn naam zouden vrezen en de einden der aarde Zijn lof zouden vertellen. Het zal beschreven worden voor het navolgende geslacht, en het volk dat geschapen zal worden, zal de Heere loven.

En denk erom dat de Heere door dat volk geloofd is toen dat volk terugkeerde uit Babel. Herinner u uzelf wat de dichter zegt in Psalm 126:1 en 2a: „Als de Heere de gevangenen Sions wederbracht, waren wij gelijk degenen die dromen. Toen werd onze mond vervuld met lachen en onze tong met gejuich." En in Psalm 147 als het gaat over die vergadering van verstrooiden van het volk van Israël:

„Laat 's HEEREN lof ten hemel rijzen;
Hoe goed is 't, onze God te prijzen!
't Betaamt ons psalmen aan te heffen,

Die lieflijk zijn en harten treffen."

Als de Heere Zich wendt tot dat ontblote volk, dan wordt de Heere geloofd. Dan zegt de een: „Ik heb tot de Heere geroepen en Hij heeft mij geantwoord en Hij heeft mij uit al mijn vrezes gered." Dan zegt de ander: „Komt, hoort toe, O gij allen die de Heere vreest, en ik zal vertellen wat de Heere aan mijn ziel gedaan heeft!" De derde zegt: „Komt, maakt God met mij groot!" „Verbreidt en verhoogt met hart en stem die nooit volprezen naam van Hem, Die ons behoedt in nood." Het volk dat geschapen zal worden, zal de Heere loven. Daarom is het dat de Heere Zich nu wendt tot het gebed desgene die gans ontbloot is.

Geliefden, kennen we er iets van? Kennen we iets van dat heil van dat volk? Er wordt vaak gezegd: er moet heel wat gebeuren. Ja inderdaad, er moet heel wat gebeuren voor we gans ontbloot zijn. We denken wel eens dat we er dichtbij zijn, maar dat we er verder vandaan zijn dan het oosten van het westen. Maar het kan ook andersom zijn. Als we menen dat we er verder vandaan zijn dan het oosten van het westen, maar dat we er dan zo dichtbij zijn. Want de Heere wendt Zich tot het gebed van degene die gans ontbloot is, die geen gerechtigheid en geen heiligheid meer heeft, geen kracht, geen wijsheid, geen hoop, geen geloof en geen liefde, die niet anders meer kan dan zondigen en God aan Zijn plaats laten. Want ik weet niet hoe het in uw leven is, maar bij mij, ook na ontvangen genade, nooit naar God gevraagd en nooit naar God gezocht. Maar ik denk toch dat dezulken Gods Woord mee hebben als de dichter zegt: „Hebbende het land begerig gemaakt, verrijkt Hij het daarna grotelijks met regen die tot de wortel raakt."

En dan wordt de Heere geloofd voor Zijn eigen werk, voor die wonderlijke daden dat Hij heeft omgezien naar één die naar Hem nooit omzag.

O, dat wonder dat de Heere uit de hoogte op de aarde geschouwd zal hebben om het zuchten van Zijn gevangenen los te maken en die kinderen des doods uit de wrede kaken van de dood voor eeuwig vrij te maken, opdat men de naam des Heeren vertelle te Sion en Zijn lof te Jeruzalem.

Welnu, dat is nu dat heil voor dat volk. En dat is hier bij tijden zo groot, gemeente, wie zal dat kunnen uitdrukken als de Heere afdaalt in het hart en als er iets van de gunst des Heeren wordt geproefd en de liefde Gods wordt gesmaakt. Daar heb ik geen woorden voor, dat is enkel verwondering. Hoe groot is het goed dat Hij heeft weggelegd om te delen in de beloften Gods, die in Christus Jezus zijn "Ja en Amen", in de vergeving van onze ongerechtigheid en de bedekking van onze hemelhoge schuld. Te mogen ervaren gewassen te zijn in Zijn dierbaar bloed, gereinigd te zijn van alle ongerechtigheid en bij tijden door Zijn Geest verzekerd te zijn van het eeuwige leven en het aandeel in Christus. Wat een rijkdom van heil is dat. En dat is hier zo maar bij tijden en ogenblikken, maar dat zal straks volkomen zijn, als hetgeen wat ten dele was, zal worden teniet gedaan en als het volmaakte zal gekomen zijn. Dan zullen we Hem kennen zoals Hij is en we zullen Hem eeuwig gelijk wezen en Hem ook volmaakt verheffen als het hoogste van onze blijdschap. Dan mogen we ons in Hem eeuwiglijk verlustigen, zonder te scheiden meer.

En dat zal onze zaligheid zijn om de naam des Heeren te vertellen te Sion, zeggende: „Niet ons o Heere, maar Uw naam alleen heeft eeuwig lof en ere!" Jonge mensen, vaders en moeders, wordt er eens jaloers op. Het is beschreven voor het navolgende geslacht. Dus het is ook voor u beschreven. Vraagt dan naar de Heere en naar Zijn sterkten zoekt geduriglijk Zijn aangezicht. Het kan vandaag nog! Het is nog het heden der genade, nog de welaangename tijd! Wie Hem in waarheid zoekt, zal Hem zekerlijk vinden, en wie Hem vindt, vindt het leven en trekt een welgevallen van de Heere, maar wie Hem haat, heeft de dood lief. En volk des Heeren, hoe groot is toch dat goed, hoe groot is uw rijkdom, hoe groot is het heil, dat is onuitsprekelijk. En de tijd komt dat u zult ontvangen wat u nu mist en dat de Heere u geven zal dat goud, beproefd komende uit het vuur en die witte klederen om aan te trekken, om dan daarin bekleed te staan voor de troon van God en van het Lam, om hen eeuwig toe te brengen heerlijkheid, aanbidding en dankzegging. Hem, Die het zo eeuwig waardig is om verheerlijkt te worden om Zijns zelfs wil, tot in der eeuwigheid.

Amen.

EEN VLOEK EN EEN BEDE

Zingen: Psalm 49:1
Lezen: 1 Korinthe 16
Zingen: Psalm 97:1, 6 en 7
Psalm 2:6 en 7
Psalm 31:19

Geliefden,

Het tekstwoord waarvoor we met de hulp des Heeren uw aandacht vragen, vindt u in het u voorgelezen Schriftgedeelte, in 1 Korinthe 16:22. We lezen daar het Woord des Heeren:

"Indien iemand de Heere Jezus Christus niet liefheeft, die zij een vervloeking: Maranatha!"

Dit Schriftwoord spreekt van: *Een vloek en een bede*

We staan stil bij:

1. *De vloek over allen die de Heere Jezus Christus niet liefhebben*
2. *De bede van allen die de Heere Jezus Christus hartelijk liefhebben*

Paulus is aan het eind gekomen van zijn eerste brief aan de gemeente van Korinthe. En naar gewoonte besluit hij deze brief met een groet. Hij wenst de gemeente van harte de genade en de zegen des Heeren toe. Heel de brief had hij gedicteerd aan Sosthenes, de broeder, maar het slot wilde hij zelf schrijven, zoals we dat lezen in vers 21: „De groetenis met mijne hand, van Paulus." Dat deed Paulus om een waarborg van echtheid aan de brief te geven.

Terwijl hij dus de pen ter hand neemt, rijst nog eenmaal die gemeente van Korinthe voor zijn oog. Wat had hij haar, teer lief, maar hoezeer was ze ook te bestraffen. Daarom kan hij het niet nalaten, het moet van zijn hart. En met alle ernst en met alle liefde schrijft hij het neer: Indien iemand de Heere Jezus Christus niet liefheeft, die zij een vervloeking: Maranatha!"

Daarmee spreekt hij een vloek en een bede uit. We zouden dan in de eerste plaats spreken van:

1. *Een vloek over allen die de Heere Jezus Christus niet liefhebben.*

Het is zonder meer duidelijk dat Paulus deze vermaning uit de liefde van zijn hart geschreven heeft. We lezen in vers 24: „Mijne liefde zij met u allen in Christus Jezus."

Daar kan Paulus amen op zeggen. Er was in de gemeente van Korinthe veel goeds, er was veel offervaardigheid, waarin ook de liefde van velen openbaar kwam. Maar er was in die gemeente van Korinthe ook veel kwaads, want er waren allerlei wanverhoudingen en wantoestanden. Er waren partijschappen en groepjesgeesten. Er was veel een zien op mensen en niet een zien op Christus. En wanneer we op mensen zien, dan gaan we mensen beoordelen en veroordelen en allerlei kritiek uitoefenen. Dan verliest men zich in allerlei bijkomstigheden en kleinigheden. En zo was het in de gemeente van Korinthe. De één was van Paulus en de ander was van Apollos en een derde was van Cefas en er waren er maar enkele van Christus.

Maar toch kon Paulus zeggen dat hij met nauwe banden aan die gemeente verbonden was, en dat vanwege het werk der genade dat de Heere in hun midden had verheerlijkt. De Heere had veel volk in die stad. De Heere had Zijn bediening rijk gezegend. Er waren er toegebracht tot de gemeente die zalig wordt. Paulus had er het middel voor mogen zijn in de hand des Heeren. Maar er waren ook veel meelopers in die gemeente. Er waren veel naamchristenen. Dat waren mensen die de naam hadden dat zij leefden, maar ze waren dood. Paulus heeft daarvan met smart gezegd dat ze vijanden waren van het kruis van Christus. En dat smartte hem aan zijn hart. Ze waren wel uiterst rechtzinnig in de belijdenis en hadden grond in die rechtzinnige belijdenis, maar ze bleken toch vijanden te zijn van het

kruis van Christus, en daarom huichelaren en hypocrieten, die immer kenbaar zijn aan het gemis van de liefde tot Christus en aan het gemis van de liefde tot degenen die van Christus zijn.

En geliefden, als de apostel daaraan denkt, dan kan hij niet nalaten om die gemeente ernstig te waarschuwen en ze op te wekken tot de liefde van Christus. Want hij zegt: „Indien iemand de Heere Jezus Christus niet liefheeft." Het gaat dus niet over het liefhebben van Paulus of van Apollos of van Cefas, maar het zal er over gaan of er liefde tot de Heere Jezus Christus is. Want Hij is de Eigenaar van Zijn volk, uit kracht van verkiezing en schenking en koping door Zijn goddelijk bloed, uit kracht van de toebrenging door Zijn eeuwige Geest. O, die gezegende Zaligmaker, Die gekomen is om te zoeken en zalig te maken dat verloren is. Hij is van de Vader daartoe gezalfd, om hen de wil des Heeren bekend te maken.

Gemeente, zo we de Heere Jezus Christus niet liefhebben, dan zijn we vijanden van Christus. Paulus kon dat zo goed weten uit zijn eigen leven. Ook hij was in zijn eertijds alleszins godsdienstig, een farizeër uit de farizeërs. Hij blonk wat dat betreft uit boven allen die van zijn geslacht waren, maar hij was een vijand van Christus. Hij meende Gode een dienst te doen door veel wederpartijdige dingen tegen Christus te moeten ondernemen. Hij vervolgde Christus in degenen die van Christus waren. En dat is Paulus ook aan de weet gekomen: „Saul, Saul, wat vervolgt gij Mij?" Maar er was ook iets anders in zijn leven gebeurd. Het behaagde de Here Zijn Zoon in hem te openbaren en hij predikte terstond Christus. Want hij wist de schrik des Heeren en wat het betekent om voor de Rechter der ganse aarde te staan met een leugen in de rechterhand, met een rechtzinnige belijdenis, zonder liefde tot Christus. Paulus wist dat er buiten Jezus geen leven is, maar een eeuwig zielsverderf. En daarom bewoog hij de mensen tot het geloof. En uit de liefde van zijn hart heeft hij deze vervloeking neergeschreven: „Indien iemand de Heere Jezus Christus niet liefheeft, die zij een vervloeking: Maranatha!"

Hij bedoelt hiermee: Als er iemand is, wie dat hij dan ook is, rijk of arm, jong of oud, geleerd of ongeleerd, vroom of goddeloos, maar die de liefde tot Christus mist, die zij een vervloeking. Iemand die Hem blijft verwerpen en die Hem blijft haten en zich van Hem afkeren, die zij een vervloeking. En daarmee bedoelt Paulus niet alleen dat zo één onder de vloek is, maar dat hij zelf een vloek is. We lezen in het Grieks: „Anathema." En dat woord betekent letterlijk: verbanning.

Gemeente, dat herinnert ons aan de oudtestamentische synagoge. Als een jood niet naar de wet leefde, als hij daar tegenin ging, als hij onbehoorlijk leefde, dan werd hij na vele vermaningen uit de synagoge verbannen. En waar bij de joden kerk en staat één waren, daar betekent de verbanning uit de synagoge ook verbanning van het volk. Men was uit de gemeenschap van het volk verbannen. Niemand mocht met zo iemand gemeenschap houden. Hij werd gerekend als een heiden en als een tollenaar. „Die zij een vervloeking!" Anathema.

Maar dan heeft dat woord "anathema" in deze tekst een veel diepere betekenis. Indien iemand de Heere Jezus Christus niet liefheeft, die zij een verbannene van God, een verstokene van Christus, een verworpene en een vervloekte. Zulk één is een eeuwige vloek, onder het oordeel in het eeuwig verderf, in de buitenste duisternis en in de eeuwige rampzaligheid die de duivel en zijn engelen bereid is, maar ook alle degenen die de verschijning van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus niet hebben liefgehad. Dat is de diepe zin en de diepe betekenis van het woord "anathema" in onze tekst. Zulk één is van God vervloekt en van God verbannen en van God verworpen, verstoten tot in de diepten van de eeuwige rampzaligheid.

En geliefden, dit verschrikkelijke vonnis geldt nu ieder die de Heere Jezus Christus niet liefheeft, ieder die Christus onteert, Christus verwerpt, Christus haat en Hem niet benodigd.

En wat dat betekent is in menselijke woorden schier niet uit te drukken. Paulus had daar iets van gezien in zijn leven. Hij kende de schrik des Heeren en daaruit bewoog hij de mensen tot het geloof in Christus en bad hij de Heere of de liefde tot Christus toch in het hart zou mogen zijn, want hij heeft diep zielsmedelijden gehad met degenen in de gemeente van Korinthe, die voorgaven iets te zijn, maar die niets waren. Zij reisden voort op gronden die straks zouden ontvallen en ontzinken in het komende gericht. Want dan wordt er niet gevraagd of we wel een rechtzinnige belijdenis gehad hebben, maar dan zal onderzoek gedaan worden naar de liefde van Christus. Want de apostel zegt op een andere plaats in de brief aan de gemeente van Korinthe dat we een geloof kunnen hebben waardoor we bergen verzetten in de zeeën en waardoor we de talen der engelen zouden spreken, maar als we de

liefde niet hadden, dan zijn we een klinkend metaal en een luidende schel. Dan zijn we niets en dan missen we alles. Want het is ge- loof, hoop en liefde, maar de meeste van die is de liefde. De liefde is de vervulling van de wet. En zij die zalig worden, worden zalig door de liefde tot Christus. En wat dat nu betekent om buiten die liefde van Christus te sterven en verloren te gaan, dat is niet in woorden uit te drukken, dat is een eeuwig verkeren onder de branding van de toorn van God en een eeuwig zijn op die plaats waar weinig is en knersing der tanden en dat eindeloos.

O gemeente, denkt u dat zich eens een weinig in. U kunt het het beste verstaan wanneer u in gedachten naar Gethsémané gaat. Eer God de zonde ongestraft liet blijven, heeft Hij ze aan Zijn eigen lieve Zoon met tijdelijke en eeuwige straffen gestraft, ja, met de bitterlijke en smadelijke dood des kruises. Gaat dan eens in gedachten naar Gethsémané, waar die gezegende Borg, Die nooit zonde gekend of gedaan heeft, gekropen heeft als een worm in het stof en waar Hij gesmeekt heeft: „Vader, indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij voorbijgaan." Die drinkbeker van het lijden, en dat vanwege de toorn van God en vanwege de stromen van ongerechtigheid, die op Hem zijn aangekomen. Als we enigermate willen beseffen wat het betekent om straks voor eeuwig onder de vloek Gods te verzinken, gaat dan eens naar Golgotha, waar Hij, Die nooit zonde gekend of gedaan heeft, zonde gemaakt is en uitgestoten is van voor de ogen des Heeren als een verbannene, hoewel gewillig en vrijwillig. Onze belijdenis zegt ervan: „en nedergedaald ter helle." Hij heeft uitgeroepen: „Mijn God! Mijn God! waarom hebt Gij Mij verlaten?!" Luther heeft er in verwondering van uitgeroepen: „God van God verlaten, wie zal dat verstaan?"

Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen. En wat nu op Jezus gekomen is, dat zal nu komen op degenen die buiten Jezus verloren gaan. Want Hij alleen is de enige Deur des behouds. Wie door Hem ingaat, zal behouden worden, maar wie door Hem niet ingaat, zal eeuwig verloren gaan. Want buiten Jezus is geen leven! Er is maar één naam onder de hemel gegeven waardoor we moeten, maar ook kunnen zalig worden. Er is maar één weg die tot de hemel leidt.

De oude romeinen zeiden: „Er zijn veel wegen naar Rome." En dat is waar. Men kan op allerlei manieren in Rome komen. Maar er is maar één weg die naar de hemel leidt en dat Christus. Hij heeft Zelf gezegd: „Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven."

En gemeente, nu moeten we door die weg zalig worden. Dat is de weg der liefde, de weg des geloofs, zoals die ons hier wordt verklaard in de tekst: „Indien iemand de Heere Jezus Christus niet liefheeft." En dan geldt datzelfde woord nog. Het is zo een persoonlijk woord, want we komen persoonlijk voor de Rechter van de ganse aarde te staan, wie we ook zijn. Dat geldt voor alle mensen, in de jeugd van ons leven, in de kracht van ons leven, of dat we oud geworden zijn, er veel of weinig van weten. „Indien iemand de Heere Jezus Christus niet liefheeft, die zij een vervloeking: Maranatha!"

En nu valt het ons op als we de oorspronkelijke tekst lezen, dat hier een werkwoordsvorm gebruikt wordt van het werkwoord: fileo, hier door liefhebben vertaald. Er is namelijk nog een ander woord dat door liefhebben wordt vertaald in het Grieks. Dat is het woord: akapao. We willen daar met nadruk op wijzen. Niet om die vreemde woorden u voor te houden. Dat is helemaal de bedoeling niet. Maar het is om de tekst recht te verstaan. Dat laatste woord: akapao, dat is liefhebben met zelfverloochening en met zelfopoffering. Dat is het best te verstaan als we het voorbeeld van een moeder met haar kind nemen. Een moeder zal uit liefde voor haar kind zich opofferen. Zij zal het laatste korstje brood uit de mond sparen om het leven van haar kind te redden. Dat is die zelfverloochende en zelfopofferende liefde. Ze drukt de diepste, innigste betrekking der liefde uit. Wij lezen dat woord vaak in de brieven van de apostel Johannes. Johannes was immers de apostel der liefde. Hij was het die in het laatste avondmaal op de borst van de Heere Jezus viel. Maar dat woord vinden we niet in deze tekst. We vinden hier een vorm van het woord fileo. En dat wordt in de Statenvertaling ook met liefhebben vertaald. Maar dat is in het Grieks: liefhebben in de zwakste vorm. De geringste en de minste betrekking op iemand. Zoals wij in het Nederlands ook wel zeggen: Ik houd van iemand. Die geringste en minste betrekking op iemand. En daarover gaat het hier in de tekst. Indien iemand de minste betrekking op de Heere Jezus mist, die zij een vervloeking: Maranatha.

Toen de Heere Jezus Petrus opzocht na Zijn opstanding -Petrus die zo ver van de Heere afgefallen was, die Hem drie keer had verloochend en met eedzweren had vervloekt- toen heeft de Heere Jezus ook niet gevraagd naar een groot geloof, dat was er niet. De Heere Jezus heeft ook niet gevraagd of hij nog

verwachting koesterde want dat kon Petrus ook niet meer. Petrus heeft verstaan: „Toen alle hoop mij gans ontviel!" Want Petrus heeft nooit kunnen denken dat het nog zo laag in zijn leven zou aflopen, hoewel de Heere hem er tevoren voor gewaarschuwd had: „Eer dat de haan driemaal gekraaid zal hebben, zult gij Mij driemaal verloochenen." Maar Petrus had gezegd: „Of zij ook allen geërgerd werden, zo zal ik toch niet geërgerd worden." En even verder lezen we: „Maar hij zeide nog des te meer: „Al moest ik ook met U sterven, zo zal ik U geenszins verloochenen." Maar het is echter wel gebeurd. En terstond kraaide de haan en Petrus werd indachtig het woord dat de Heere tot hem gesproken had. En naar buiten gaande, weende hij bitterlijk. Het kon aan zijn kant nooit meer. De verwachting was de bodem ingeslagen. Alle hoop was hem gans ontvallen. Zou het wel ooit waar geweest zijn in zijn leven? Zou de Heere wel ooit terugkomen in zijn leven? Was er wel ooit iets van de ware liefde tot Christus in zijn leven geweest? Had hij zich niet bedrogen? Het zou wel openbaar komen.

Zijn er ook onder ons nog zulke ongelukkige tobbers? Er zijn mensen die het altijd hebben en die het altijd weten en die het altijd vast kunnen houden. Maar ze verstaan niet wat de Heere gezegd heeft: „Gij zult allen aan Mij geërgerd worden." En als dat beleefd wordt gemeente, dan kom ik erbuiten te liggen. Want dan is het eeuwig onmogelijk dat zo één nog zalig wordt, die zich aan Christus ergert en die vijandschap in zijn hart tegen Christus omdraagt. Dat is nu eeuwig onmogelijk. En die zielen gaan er onder gebukt. Dat is een last waaronder ze gebogen gaan. Want dan zeggen ze vanbinnen: Je bent een huichelaar en je komt straks nog als een huichelaar openbaar. Je hebt nooit liefgehad en je heb je gewisselijk bedrogen. Dat volk heeft nooit gedacht dat hun tere ziel nog zoveel van het aardse overhield. Ze hebben ook nooit gedacht dat ze zo diep konden vervallen. Ze hebben het juist andersom gedacht. Ze dachten van kracht tot kracht steeds voort te gaan en nooit meer tegen de Heere te zondigen. Ze dachten steeds maar heiliger te worden en al maar beter te worden. Maar geliefden, ze worden al maar onheiliger en ze worden al maar slechter en ze worden al maar goddelozer. En dan die tijden dat de Heere Zijn aangezicht verbergt en dat ze als het ware alleen schijnen overgebleven te zijn. Maar dan liggen ze in het verborgene te wenen. En dat kent de huichelaar nu niet. Daar weet hij niets van.

Maar dat arme volk ligt in een hoek van de slaapkamer zich voor God uit te wenen. Dat volk staat in een fabriek achter de machine zich voor de Heere uit te wenen, of dat zit op een kantoor achter het bureau, te wenen. Dat hoeven andere mensen niet te zien. Zij zeggen: O God! U weet hoe ongelukkig ik ben! En als de Heere zulke ongelukkigen dan op komt te zoeken -want de Heere is altijd de eerste-, dan vraagt de Heere niet naar een groot geloof, want daar kunnen ze geen verslag van geven. Want het is bij hen een en al ongeloof. Dan vraagt de Heere ook niet naar een levende verwachting, want ze hebben geen verwachting meer. Dan is het alleen een wonder dat de Heere Zich hunner zou willen ontfermen.

Maar weet u waar de Heere nu naar vraagt? Dan zegt Hij tegen Simon Petrus: „Simon, zoon van Jona, hebt gij Mij lief?" En dan is het opmerkelijk dat de Heere Jezus niet vraagt naar dat zelfverloochend liefhebben. Dat was in het leven van Petrus wel anders gebleken. Daar was alleen maar zelfhandhaving en de Heere verloochenen. Maar dan vraagt de Heere Jezus als het ware, heel eenvoudig gezegd, zodat ook onze kleine kinderen het kunnen begrijpen: Petrus, houd je nog van Mij? Is er nog de minste betrekking op Mij of ben je nu helemaal los van Mij? En dan weten we wat deze Simon gezegd heeft, zich beroepend op de alwetendheid des Heeren: „Heere, Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik U liefheb." Want dat kan Petrus niet loochenen, dat kan geen leed ooit uit zijn geheugen wissen. Petrus zegt: U weet toch Heere, dat die betrekking op U er is, die innige betrekking van mijn hart op U, de Heere. En u weet wat de Heere Jezus toen gezegd heeft: „Weidt Mijne lammeren, hoedt Mijne schapen, weidt Mijne schapen." En deze Petrus heeft ook nooit anders gedaan dan gearbeid en gespeurd naar die liefde tot Christus. Want hij was er ook achter gekomen dat dat nu precies alles is in het leven, maar dat dat nu net genoeg is om zalig te worden. En als dat nu gemist wordt, al hebben we dit en al hebben we dat en weet ik al niet veel wat we menen te hebben, maar dan hebben we precies alles te kort. Er staat: „Indien iemand de Heere Jezus Christus niet liefheeft." Als die geringste betrekking gemist wordt, die zij een vervloeking: Maranatha!

Welnu, dat we ons dan zouden onderzoeken voor het aangezicht des Heeren. Dan vragen wij u gemeente, of die liefde tot de Heere Jezus in uw hart is. U zegt misschien: Waaraan kan ik dat weten? Wat zijn dan de kenmerken van de liefde tot Christus?

Laten we dan het Woord van Christus Zelf u doorgeven. Hij heeft gezegd: Wil je weten wie het is die Mij liefheeft? Dat zijn zij die Mijn geboden bewaren. Zij hebben mij lief. Niet een iegelijk die daar zegt: „Heere, Heere.” zal ingaan in het Koninkrijk der hemelen. Want je moet op de woorden van de mensen maar niet zoveel afgaan, in ar je moet op de praktijk afgaan en op de vruchten letten die er zijn in het leven. Want die zijn het die Mij liefhebben, die Mijn geboden bewaren. Is er dan nu liefde in je hart tot de geboden des Heeren en tot de inzettingen en rechten des Heeren? Heb je in het verborgen wel eens gezegd: „Heere, hoe lief heb ik Uw wet! Zij is mijn betrachting de ganse dag.”

Kennen we die liefde tot alles wat van de Heere is? Want liefde tot Christus berust op de persoonlijke en innige vernieuwing met de Heere Jezus, al zou de bewuste kennis van Hem nog gemist worden. Zegt niet' de Schrift bij monde van Petrus: „Den welken gij niet gezien hebt en nochtans liefhebt.”

Nog een concreet voorbeeld zal ik u noemen. De Emmaüsgangers. Hun ogen werden gehouden dat ze Hem niet kenden, maar hun harten brandden vanwege de liefde. En nu berust dat liefhebben van Christus op de persoonlijke, innige vereniging met de Heere Jezus. En die vereniging met Christus is een vereniging des geloofs. We wandelen hier door geloof en niet door aanschouwen. En dat geloof werkt door de liefde. En waar de Heere dat geloof werkt, daar stort Hij liefde uit in het hart. Dan krijgen we God lief en al wat van de Heere is. Dan krijgen we het Woord van God lief, dat is ons dan zoeter dan honing en dan honingzeem. Dan krijgen we de dienst des Heeren zo innig lief, dat we bij tijden branden van genegenheên om des Heeren voorhof in te treên!

Ik kan me niet voorstellen als iemand God liefheeft, dat hij dan geen liefde heeft tot de dienst des Heeren. Want het één is aan het ander verbonden. En als we die liefde kennen in ons leven, dan is er ook liefde tot de broeders en dan is er niet de lust om elkaar te verbijten en te vereten, te bekritisieren en te benadelen en wat er al meer in die gemeente van Korinthe gebeurde. En dat zal ten allen dage nog wel gebeuren. Maar dan is er lust om die liefde tot de broeders te beoefenen. Johannes zegt: „Wie zijn broeder haat, die is een leugenaar en een doodslager. Maar die uit God geboren is, die heeft lief degene die geboren heeft en die heeft ook lief degene die uit Hem geboren is. En hieraan zullen we het allen bekennen dat we uit God geboren zijn, zo we de broeders liefhebben.”

Verstaat u nu de aandrang van Paulus' ziel, dat hij tenslotte daar die gemeente nog eens met nadruk op wijzen wil: „Indien iemand de Heere Jezus Christus niet liefheeft, die zij een vervloeking: Maranatha!”

Als de liefde Gods in ons hart wordt uitgestort, dan worden we met liefde verbonden aan alles wat de naam des Heer en draagt en dan keren we ons af van hetgeen de Heere niet behagen kan en waarin we de Heere missen. Daarom jeugd, begeren we geen t.v. in onze huiskamer, omdat we er de Heere in missen. En ook de rechte dienst des Heeren wordt erin gemist, omdat gespot wordt met de Heere en met Zijn dienst en met alles heilig is. Nu heb je misschien een antwoord op de vraag waarom het niet mag. En daarom begeren we ook geen bioscoop, theater, dans en toneel en wat niet allemaal. Het lust me niet eens om al deze dingen te noemen, maar het moet helaas in onze tijd. Maar in dat alles wordt de Heere gemist en de dienst des Heeren. Maar als de liefde tot God in onze ziel verklaard wordt, dan worden we verbonden aan alles wat de Heere vreest. Dan worden we een vriend en een metgezel van allen die de Heere en de naam des Heeren ootmoedig vrezen. Dat geloof werkt door de liefde. Wie zijn het dus die Christus liefhebben? Dat zijn zij die door het geloof leven. En als er geloof in onze ziel geplant wordt, dan geloven we dat we een verloren zondaar zijn en dat we tegen God gezondigd hebben. Dan komen we in de verlorenheid van ons leven terecht. Dan worden we bekend gemaakt dat we dood- en doemwaardige schepselen zijn en dat onmachtig zijn om ons eruit te verheffen en onszelf eruit te verlossen.

Die verloren zoon kwam tot zichzelf en hij verging van honger. Die kranke daar in Bethesda had al 38 jaar gewacht op de roering van het water. En als dat water beroerd werd, dan daalde een ander voor hem neer. Hij kon eruit zichzelf maar niet ingaan. En toch dat zoeken ernaar, dat rusteloos zoeken, dat uitgaan bij dagen en bij nachten. Dat bedelen om genade aan de troon der genade. Dat hongeren en dat dorsten naar de gerechtigheid om met God verzoend te worden en voor het aangezicht des Heeren

te kunnen bestaan. Want dezulken nu wordt Jezus zo dierbaar en beminnelijk. Temeer als het Gode behaagt Hem aan het hart bekend te maken en te ontsluiten. Denk aan die bloedvloeiende vrouw. Ze hoorde van Jezus en ze was niet meer te houden. Als ze thuisbleef, was daar de dood, want er was niets meer over. Ze had al haar leeftocht aan de medicijnmeesters uitgegeven en de kwaal was al maar erger geworden. En als ze naar buiten ging, liep ze gevaar zichzelf te verontreinigen, op straffe van de dood. En toch zei ze: „Indien ik alleen maar de zoom van Zijn kleed mag aanraken, dan zal ik gezond worden." En dan het antwoord van de Heere Jezus: "O vrouw, groot is uw geloof!" Zulken is Jezus dierbaar. Net als de Kananese vrouw, net als de Samaritaanse vrouw. Wat was Jezus hen dierbaar gemeente. O, dan wordt Hij blank en rood, dragende de banier boven tienduizenden. Dan stamelt de ziel met de bruid: „Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk." Want dan is Jezus zulke zielen reeds van eeuwigheid dierbaar, waar Hij Zichzelf gegeven heeft om met Zijn hart Borg te worden om tot God te genaken en die eisen van het verbond volkomen te voldoen, opdat Hij de belofte des Vaders ontvangen zou: „Ik zal U geven de heidenen tot Uw erfdeel en de einden der aarde tot Uw bezitting." Wat wordt Jezus dan dierbaar in Zijn aangebrachte gerechtigheid als Hij daar in de volheid des tijds in een beestenstal geboren wil worden en in een kribbe wil worden neergelegd. Wat wordt Hij dierbaar in Zijn heilige ontvangenis en geboorte, opdat Hij onze onheilige ontvangenis en geboorte voor het aangezicht des Heeren volkomen zou bedekken. Wat wordt Hij dan dierbaar in Zijn heilig leven. Wie van u overtuigt Mij van zonde, opdat Hij in de dadelijke volbrenging van de eis der wet de Zijnen een eeuwige gerechtigheid teweeg zou brengen. Wat wordt Jezus dierbaar in Zijn lijden en in Zijn gezegend sterven. Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, offerde gerechtigheid, volkomen aanbrenghend en daarmee de schuld verzoenend en de hitte van Gods toom en gramschap voor eeuwig uitblussend. Zou Jezus niet dierbaar worden als Hij het hoofd buigend, de geest geeft in de handen van Zijn Vader en daarmee Zijn Kerk ook aanbeveelt bij de Vader? Zou Hij dan niet dierbaar zijn als Hij in de morgen van de opstanding blinkende verschijnt als de Vorst des levens, de kluisters van dood en graf verbrekend en daardoor de Zijnen met Hem in het leven komt in te zetten? Is Hij hen niet dierbaar in Zijn gezegend heengaan naar Zijn Vader, waar Hij hen de hemel komt te openen, die de hel waardig waren? Zou Hij hen niet dierbaar zijn aan de rechterhand van Zijn Vader, waar Hij altijd leeft om voor Zijn volk te bidden, dat hun geloof niet ophoude, ofschoon de satan hen zeer begeert te ziften als de tarwe? O, Jezus is hen dierbaar die geloven.

En gemeente, dat is nu die betrekking der liefde waarvan de apostel hier spreekt in dit tekstwoord. Het liefhebben van Christus, Die zo gewillig en zo beminnelijk is, maar Die ook zo getrouw is. Hij is de hoogste Profeet en onderwijst van de verborgen weg der zaligheid. Hij is de enige Hogepriester, maar Hij is ook de eeuwige Koning, Die het zaligst lot ver boven alle goden kan schenken. Hij is dierbaar als die verborgen schat in de akker, om heen te gaan en alles te verkopen, om Hem maar te mogen bezitten. Hij is dierbaar als de Parel van grote waarde. Hij is dierbaar als de lelie der dalen en als de roos van Saron, als die blinkende Morgenster en als de Zon der gerechtigheid. Ja, Hij is dierbaar in alles waarin u Hem aanschouwen mag.

En gemeente, wie Christus heeft, die heeft alles, maar wie Hem mist, die mist ook alles. Wie is het die Jezus liefheeft, die zichzelf heeft leren kennen in zijn ellende buiten Hem, maar ook de noodzakelijkheid van Christus heeft ingeleefd, zeggende: „Geef mij Jezus of ik sterf!" Maar aan dezulken zal Hij Zich openbaren in Zijn gezegende middelaarsbediening om Hem te mogen leren kennen in de kracht van Zijn lijden en sterven, maar ook in de kracht van Zijn gezegende opstanding. Zij zeggen: „Zet mij als een zegel op Uw arm en als een zegel op Uw hart, want de liefde is sterk als de dood." Jezus is zulk één dierbaar, die alles schade en drek gaat rekenen bij de uitnemendheid van Zijn gezegende kennis. En dan dat wonder dat Hij voor hen een vloek geworden is. Hij liet Zich gewillig bannen uit de gemeenschap van Zijn Vader en uit de gemeenschap des volks en Hij heeft gehangen tussen de hemel en tussen de aarde. Hij is een vloek geworden voor ons, opdat Hij ons met Zijn zegeningen vervullen zou, opdat er geen vervloeking meer tegen iemand zijn zou van diegenen die Zijn verschijning hebben liefgehad.

En gemeente, als we van die liefde van Christus zouden spreken waar zouden we dan beginnen en waar zouden we dan eindigen? Zegt niet de Schrift dat ze de kennis te boven gaat? Die liefde is van eeuwigheid. Een lengte zonder end en een breedte zonder grens. Die liefde is hoger dan de hemelen

en dieper dan de zee. Wie zal die liefde van Christus verstaan? Hij is te Zijner tijd voor de goddelozen gestorven, toen wij nog vijanden waren, om ons met God te verzoenen. De Schrift zegt dat mogelijk iemand bestaat te sterven voor de goede. U zou misschien uw leven voor uw vrouw willen geven als dat gevorderd werd, of voor uw man of voor uw kinderen. Maar u zult uw leven niet over hebben voor iemand die u vijandig is en die u naar het leven staat en u het leven moeilijk maakt. Dat is onmogelijk. De Bijbel zegt dat dat niet kan. Maar Christus is voor ons gestorven toen wij nog vijanden waren. Dat doet de liefde van Christus onmetelijk zijn en onpeilbaar, hoger dan de hemelen en dieper dan de zee en gaat de kennis te boven. Dat is nu eeuwige liefde. Daar nu iets van te gevoelen doet Hem hartelijk liefhebben. „Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons heeft liefgehad en Zijn Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor de zonden." En de Kerk zegt ervan: „Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft."

En daar leefde nu iets van in het hart van de apostel als hij de vervloeking neerschreef, zeggende: „Indien iemand de Heere Jezus Christus niet liefheeft, die zij een vervloeking: Maranatha!" En dan betreft hij de gemeente in het komende gericht, als die zelfde Christus als Rechter wederkomen zal op de wolken des hemels en rechtvaardig oordelen zal en een iegelijk vergelden zal naar zijn werken. Daarom hebben we de macht des Heeren te vrezen en de majesteit te dienen, juichend en bevend te zijn op het gezicht van Zijn vermogen en de Zoon te kussen, Die ons van ouds is toegezegd. We gaan daarvan zingen uit Psalm 2:6 en 7:

„Vreest 's HEEREN macht en dient Zijn majesteit;
Juicht, bevend op 't gezicht van Zijn vermogen,
En kust den Zoon, van ouds u toegezeid,
Eer u Zijn toom verdelg' voor aller o-gen;
U op uw' weg tot stof doe wederkeren,
Wanneer Zijn wraak, getergd door uw gedrag,
U, onverhoeds, zou door haar gloed verteren,
Tot staving van Zijn langgehoond gezag.

Welzalig zij, die, naar Zijn reine leer,
In Hem hun heil, hun hoogst geluk beschouwen;
Die Sions Vorst erkennen voor hun HEER;
Welzalig zij, die vast op Hem betrouwen."

2. De bede van allen die de Heere Jezus Christus hartelijk liefhebben.

We hebben gezegd: een vloek maar ook een bede: „Maranatha!" Dat wil zeggen: Heere, kom! Het is een Syrisch woord, geen Grieks woord, dat uit de eerste christengemeente uit Palestina overgekomen is naar de Grieks sprekende gemeente van Korinthe. Het is een vaststaande uitdrukking, een herkenningwoord onder de christenen, waarin een sterke betrekking uitgedrukt ligt op de wederkomst des Heeren. U zou ook nog kunnen vertalen: De Heere is gekomen, en dan met een appél dus op de liefde van Christus dat Hij gekomen is om Zijn ziel uit te storten en Zijn bloed te geven voor goddelozen, om Hem toch hartelijk te beminnen, Die het zo eeuwig waardig is om gediend en ten innigste geliefd te worden. Maar het is bijzonder met betrekking op de wederkomst des Heeren. Vandaar dat we u spreken van een bede. En dat is nu niet alleen de bede van de apostel, maar dat is de bede van allen die de Heere Jezus Christus hartelijk liefgekegen hebben. Dat is het verlangen naar Zijn wederkomst, dat Hij recht doen zal en dat Hij de scheiding zal doen zien tussen zij die God dienen en zij die Hem niet dienen. Hij zal dan Zijn vijanden verwerpen en Hij zal de Zijnen tot Zich nemen in Zijn eeuwige heerlijkheid. Dan zal wat ten dele was, teniet gedaan worden en het volmaakte zal dan gekomen zijn, om Hem volmaakt lief te hebben, uit de wetenschap dat hier het liefhebben maar betrekkelijk is en dat het hier maar ten dele is. Het kan ook hier niet dagelijks geoefend worden vanwege de tijden van liefdeloosheid en van koudheid, van traagheid, van dodigheid en van dorheid. Wij kunnen het hart niet opwekken en wij kunnen ook de liefde niet opwekken, hoezeer de Heere het ook waardig is. Maar ziende op degenen die zich in de gemeente bedrogen voor die grote eeuwigheid,

en die grond vonden in hetgeen niet houdbaar is voor die dag der eeuwigheid om voor de rechterstoel van Christus te verschijnen, bidt Paulus hier „Maranatha!" Heere, kom! Paulus bidt dat opdat die gemeente toch zou verstaan dat diezelfde Christus, Die Zich om hunnentwil vernederd heeft, in het recht gesteld is en al de vloek van Zijn Kerk heeft weggenomen, straks als de Rechter van hemel en aarde op de wolken des hemels zal gezien worden, en dat alle oog Hem zien zal, ook het oog van degenen die Hem niet liefgehad hebben en die Hem doorstoken hebben, die Hem de kroon gevlochten hebben en de beker gevuld, zelfs met alle rechtzinnigheid. Want dan kunnen we Christus wederom kruisigen, zegt de Schrift, Hem niet benodigen, Zijn bloed vertreden en onrein achten.

En die dag komt, brandende als een oven. Christus komt als een dief in de nacht. Onverwachts zal het teken van de Zoon des mensen in de wolken gezien worden, dat Hij daar gezeten zal zijn op Zijn grote witte troon. Dan zullen alle geslachten der aarde wenen en rouw bedrijven. En naar die dag reizen we met rase schreden, ziende op de tekenen der tijden. Het staat hoe langer hoe meer vervuld te worden wat de Heere Jezus heeft gezegd: „Als Ik zal wederkomen, zal Ik dan nog geloof vinden op de aarde?" Het verval is zo groot. Gemeente, wat leven we toch in een bijzondere tijd, in een bange tijd. Een tijd van moord en doodslag. De liefde van velen verkoudt en de ongerechtigheid van velen vermenigvuldigt. Roof op roof en moord op moord. Zovele jonge levens worden op helse wijze omgebracht. De tekenen der tijden prediken ons de haastende komst van de Heere Jezus Christus. Oorlogen, geruchten van oorlogen. Het verzet tegen Israël van schier heel de wereld.

Gemeente, er zijn zoveel tekenen die ons heenwijzen naar de komst van Christus. Het is natuurlijk wel zo dat van die dag en van dat uur niemand afweet, noch de Zoon dan de Vader. Wij mogen niet profeteren, maar de Heere heeft wel gezegd: „Gij geveinsden, gij kunt het aanschijn des hemels aanschouwen en de tekenen der tijden verstaat gij niet!"

„Maranatha!" Heere, kom! Het is een dag van verschrikking voor de goddelozen en voor allen die de Heere niet gevreesd hebben en die onze Zaligmaker niet hebben liefgehad. Er zal geroepen worden: „Bergen valt op ons en heuvelen bedekt ons van voor het aangezicht des Heeren Die op de troon zit." Daarom roepen wij u nog toe: „Wij dan wetende de schrik des Heeren, bewegen de mensen tot het geloof." En dan zullen ze daar in de dagen van Paulus ook wel laatdunkend over gesproken hebben, dat zal altijd wel zo blijven. Maar wij dan wetende de schrik des Heeren, bewegen de mensen tot het geloof. Maranatha, ziet Hij komt met de wolk!

En gemeente, zou het ons dan baten als we zo rechtzinnig waren? Ik zeg niet dat u dat niet moet zijn, maar dat mag u niet alléén zijn. Zou het ons dan baten als we in ons leven, en vooral in ons kerkelijk leven, in allerlei bijkomstigheden en kleinigheden waren vervallen. Hier een weinig en daar een weinig, in een raak niet en smaak niet en roer niet aan. Maar: dat is het niet gemeente. Er staat: „Indien iemand de Heere Jezus niet liefheeft." Er staat nog niet eens: Indien iemand de Heere Jezus haat. Er wordt ook nog niet eens gezegd: Indien iemand de Heere Jezus Christus niet liefheeft met zelfopofferende liefde. Maar het gaat hier over de minste betrekking. En als we dat missen, dan zijn we een vervloeking. „Maranatha!"

En naar die dag zag Paulus uit, om altijd bij de Heere te wezen. Naar die dag heeft Job verlangd: „Mijn nieren verlangen zeer in mijn schoot!" Naar die dag zagen ook onze vaders uit. Lees het maar in artikel 37: „Daarom verwachten wij die grote dag met een groot verlangen, om ten volle te genieten de beloften Gods, in Jezus Christus, onze Heere."

Gemeente, jong en oud, wat zegt nu uw hart? Missen we dit, dan missen we alles. Maar we zijn nu nog in het heden der genade. Vijanden kunnen nog met God verzoend worden en goddelozen kunnen nog gerechtvaardigd worden. O, bidt toch om de werking van de Geest des Heeren en smeekt toch of de Heere u met die liefde wil bezetten. Want dat is een liefde die nooit meer vergaat. Dat zijn vlammen des Heeren, die vele wateren niet vermogen uit te blussen. En er ligt toch zulle een belofte aan verbonden: „Ik heb lief die Mij liefhebben en die Mij vroeg zoeken, die zullen Mij vinden en Ik zal ze opwekken ten uiterste dagen."

Kom medereizigers, bent u nog onbekeerd? Haast u dan om uws levens wil. Zoekt toch het aangezicht des Heeren gedurig. Laat niet af en laat niet los, maar roept de Heere aan en loopt de troon der genade aan om de liefde van Christus. Hij is het zo eeuwig waardig ten innigste geliefd te worden.

En volk des Heeren, misschien liefdeloos. Ach, dat is niet zo erg, als de liefde maar niet gemist wordt. Weet u daar iets van in uw leven? Is de Heere u al eens te sterk geworden? Heeft u mogen zeggen met David: „Ik zal U hartelijk liefhebben, Heere, mijn Sterkte!"

Asaf zong ervan: „Wien heb ik nevens U omhoog?! Nevens U lust mij ook niets op de aarde!"

„Vreest dan niet, gij klein kuddeke!" Want die liefde vergaat nimmermeer. Christus heeft lief tot het einde toe. Hij zal u opwekken ten uiterste dage. Als Hij wederkomt zal Hij u Zijn stem doen horen en u uit het graf doen verrijzen en met de ziel verenigen en aan Zijn heerlijk lichaam gelijkvormig maken. Dan zal Hij u Hem tegemoet voeren door de wolken en door de lucht. Dan zult u altijd met de Heere zijn om Hem volmaakt en storeloos lief te hebben, zonder te scheiden meer. En dat zal onze zaligheid zijn.

Amen.

DE GROTE WAARDIJ VAN HET KONINKRIJK DER HEMELEN (1)

Zingen: Psalm 19:5
Lezen: Mattheüs 13:44-53
Zingen: Psalm 78:1
Psalm 119:65
Psalm 31:15

Geliefden,

Wij willen met de hulp des Heeren uw aandacht bepalen bij Mattheüs 13:44, waar het Woord des Heeren en onze tekst aldus luidt:

"Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een schat, in de akker verborgen, welken een mens gevonden hebbende, verborg die, en van blijdschap over dezelve gaat hij heen en verkoopt al wat hij heeft en koopt die akker."

In deze gelijkenis gaat het over de schat in de akker. Deze korte gelijkenis is zo rijk aan inhoud en lering en vertroosting, dat het ons niet mogelijk zal zijn dit alles, als de Heere dat geven wil, in één enkele predikatie u voor te stellen, zodat we gemeend hebben dit in twee keer te doen.

Wij zien dan in deze gelijkenis: *De grote waardij van het Koninkrijk der hemelen.*

Wij willen bij vier hoofdzaken met de hulp des Heeren stilstaan:

1. *De verborgenheid van dat Koninkrijk*
2. *De ontdekking van dat Koninkrijk*
3. *De verberging van dat Koninkrijk*
4. *De verkrijging van dat Koninkrijk*

Gemeente, wij zien in dit tekstverband dat de Heere Jezus Zich bevond aan de zee van Tiberias, in de omgeving van Kapernaüm. Daar leerde de Heere Jezus de schare en daar deed Hij ook Zijn wonderen. Wij lezen dat Hij de gehele dag werkzaam is geweest vanaf een vissersscheepje om het volk toe te spreken. Maar in de avond is Hij teruggekeerd in het huis waarin Hij gewoon was Zijn intrek te nemen. En daar in dat huis heeft Hij tot Zijn discipelen enkele gelijkenissen uitgesproken. De Heere Jezus heeft veel door gelijkenissen gesproken. We lezen zelfs: „En zonder gelijkenissen sprak Hij tot hen niet.” In die gelijkenissen openbaarde de Heere Jezus twee dingen. In de eerste plaats dat zalig worden vrucht is van het soevereine welbehagen des Vaders. En in de tweede plaats openbaarde de Heere Jezus daarin Zijn eigen goddelijke wijsheid. Lees maar in vers 54: „En gekomen zijnde in Zijn vaderland, leerde Hij hun in hunne synagogen, zodat zij zich ontzetten en zeiden: „Vanwaar komt Dezen die wijsheid en die krachten?” Die wijsheid van Christus openbaarde zich in de eenvoud. Want de beelden die Hij aan het natuurlijk oog ontleende om geestelijk onderwijs te geven, waren eenvoudig, scherp en treffend. Wij mogen daaruit wel leren, want het is ons, mensen, niet vreemd om juist het tegenovergestelde van eenvoudig te zijn. Wij willen graag mooie wijze woorden laten horen, maar dan ontbreekt het merg en het pit eraan, omdat het de bediening van de Heilige Geest mist. Het is wel strelend voor het vlees zo'n klinkende rede, doorspekt met allerlei mooie, vreemde en wijze woorden, maar de bediening van de Heilige Geest wordt erin gemist.

Er wordt wel eens gezegd: Een marktjood heeft ook gaven, hij weet zijn koopwaar ook meesterlijk aan te bieden, maar dat kan nog met bedrog gepaard gaan. Daarom moeten we ons niet blind staren op een klinkende en welluidende rede, bijzonder niet in de verkondiging van het Woord. Er zijn er terdege altijd wel geweest. Denk maar aan Jesaja en de apostel Paulus. Maar er zijn er ook die maar stuntelig gepreekt en gesproken hebben, maar waaraan de Heere toch kennelijk Zijn Geest heeft willen geven.

Dat is in de kring van onze gemeenten ook in het verleden waar geworden, en dat zal waar blijven. Want het is het Woord des Heeren om door de dwaasheid van de prediking zalig te maken degenen die geloven zullen.

Daarom hebben we ons nooit blind te staren op een prediking die welluidend is. De prediking moet eenvoudig zijn en begrijpelijk. Dat kunnen we hier van Christus leren en dat is ook de ervaring als de Heilige Geest het Woord opent en de dienaar zalfte en bedient. Dan gebruikt de dienaar geen hoogdravende woorden, maar dan zijn zijn woorden met zout besprengd en worden geestelijke dingen met geestelijke samengevoegd.

Maar hoe eenvoudig de Heere Jezus ook gesproken heeft, en dan bijzonder in het spreken van de gelijkenissen, de werkelijke betekenis daarvan bleef voor de schare verborgen. Want deze openbaart de Heere Jezus alleen aan Zijn volk. „Het is u gegeven te weten de verborgenheden van het Koninkrijk Gods, maar die is het niet gegeven", opdat vervuld zou worden wat de profeet Jesaja gezegd heeft, dat ze horende doof zouden blijven en ziende blind. De werkelijke betekenis, het geestelijk onderricht dat de Heere Jezus erdoor gegeven heeft, bleef dus voor de schare verborgen. Hoe eenvoudig de Heere Jezus het ook aantoonde.

En dat het eenvoudig was, dat zien we in deze gelijkenis en ook in de andere gelijkenissen. Als de Heere Jezus zegt: „Ik ben de Deur van de stal der schapen", dan bedoelde Hij geen paleisdeur, die vrijwel niemand van het joodse volk kende, maar dan bedoelde Hij een eenvoudige staldeur van de stal der schapen, die iedereen kende. Zo eenvoudig was de Heere Jezus in het onderrichten van de zielen en in het prediken van het Koninkrijk Gods. Maar toch, ondanks de eenvoud, bleef het voor velen verborgen. Het is alleen maar de kinderen des Heeren gegeven de verborgenheid van het Koninkrijk Gods te verstaan. Daarom zijn Gods kinderen die de Heer vrezen en voor wie de verborgenheid des Heeren is, naar Psalm 25, zo afhankelijk van de bediening uit Hem, om als armen en blinden in zichzelf, vindere te mogen worden van dat heil dat in Christus Jezus is.

En dat wordt ons nu ook verklaard in deze gelijkenis die ons spreekt van: De grote waardij van het Koninkrijk der hemelen. En dan letten we in de eerste plaats op:

1. De verborgenheid van dat Koninkrijk.

Het is opmerkelijk dat de Heere Jezus deze gelijkenis aanvangt met het woordje: „wederom". Er staat: „Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan." De Heere Jezus had meer over dat Koninkrijk gesproken. Nu sprak Hij er wederom van. Wel in een andere zin, maar toch over datzelfde Koninkrijk. De zelfde dingen aan hen te zeggen was Hem niet verdrietig. Zomin als het Paulus verdrietig was dezelfde dingen anderen te schrijven. Want het was hun zeker. Bovendien is het Koninkrijk der hemelen het waard om ook van alle kanten bekeken te worden en van alle zijden belicht te worden. En juist in deze en in volgende gelijkenissen worden er kanten van dat Koninkrijk belicht die we elders in de Schrift niet zo aantreffen.

„Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een schat." Johannes de Doper heeft al van dat Koninkrijk der hemelen gesproken: "Het is nabij u gekomen, bekeert u! De bijl ligt alrede aan de wortel van de boom."

Nabij u gekomen. Het was er wel. Want dat Koninkrijk is van eeuwigheid. Christus Jezus is tot Koning gezalfd van eeuwigheid over Sion, de berg van Gods heiligheid. Hij is een Koning Die nooit zonder onderdanen geweest is en ook nooit zijn zal, maar ook nooit zijn kan. Hij heeft van de beginne Zijn onderdanen en Hij zal ze hebben tot aan de voleinding der wereld. Zolang als de zon en de maan bij het nageslacht ten licht zal zijn, zullen ze Hem vrezen.

Maar dat Koninkrijk is nabijgekomen in de komst van de Koning van dat Koninkrijk, toen Hij gereed stond om Zijn koninklijke bediening op de aarde aan te vangen. Want dat is het Koninkrijk der hemelen dat op de aarde aangetroffen wordt, wel niet in volle heerlijkheid, want het wacht nog op de openbaring van de volle heerlijkheid van dat Koninkrijk. De Heere Jezus heeft Zelf gezegd dat het niet in volle heerlijkheid op de aarde is, ofschoon het wel hier beneden gevonden wordt. Hij vergelijkt het bij een schat in de akker, bij een visnet waar goede en kwade vissen zich in bevinden, bij een akker waarop tarwe en onkruid groeit, bij een gezelschap van tien maagden, waarvan er vijf wijs en vijf dwaas

waren. Maar de volle heerlijkheid zal eens openbaar worden in de voleindig der eeuwen, wanneer de rechtvaardigen en de goddelozen zullen worden gescheiden.

Wat is nu dat Koninkrijk der hemelen? Wel gemeente, dat is het Koninkrijk van de genade Gods, dat in Christus wordt verheerlijkt in de harten van verloren, maar uitverkoren zondaren. Deze worden in en door Christus verlost van de heerschappij van de satan, die ze toegevalen zijn in de bondsbreuk, van de heerschappij van de zonde en van de straf van de zonde. Dan worden ze door Christus hersteld in de oorspronkelijke staat en weer teruggebracht in de gemeenschap en in de gunst des Heeren. Dat is het Koninkrijk der hemelen. Houdt het dus maar eenvoudig vast om te verstaan waarover het hier gaat. Want het gaat hier over de genade Gods in Christus. De genade is niet allen, want er is geen algemene verzoening, maar die genade geldt alleen de uitverkorenen, die in zichzelf verloren zondaren zijn, maar zij worden door Christus verlost en begiftigd met Zijn genade, in de weg van waarachtige bekering en geloof in Christus, gewerkt door de Heilige Geest. Hierbij is alles van de mens uitgesloten, maar het wordt nochtans in de mens uitgewerkt. De genade, de soevereine genade in Christus, dat is het Koninkrijk der hemelen. En daarover gaat het hier.

En gemeente, dat Koninkrijk nu, die genade is zo verborgen. Het is een grote verborgenheid. Dat is het Woord van de Heere Jezus Zelf: "Tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien." Hij kan dan in dat Koninkrijk Gods niet ingaan. Want wij zijn van nature blind voor die genade, blind voor dat Koninkrijk, blind voor God en voor Christus, blind voor het leven en voor de zaligheid en voor de vrede. Wij kunnen het niet zien, want wij zijn stekeblind. Wij staan van nature ook buiten dat Koninkrijk en kunnen er niet ingaan, tenzij dat wij wedergeboren worden. Dat wil dus zeggen dat wij er geen deel aan hebben. Want van nature hebben wij geen deel aan God, geen deel aan Christus en aan de genade van Christus. Van nature zijn we zonder wedergeboorte. En die wedergeboorte is nu zo noodzakelijk in ons leven, anders zullen we nooit deelhebben aan Christus en aan Zijn gerechtigheid. Het is zelfs zo dat we er vijandig tegenover staan. Een mens heeft er geen lust en geen begeerte in. Hij zoekt er niet naar en hij vraagt er niet naar. Dat wordt ons ook geleerd in de gelijkenis. Die man heeft die schat nooit gezocht. Hij wist niet eens van die schat af. Hij leefde wel op die akker, maar hij wist niet dat er een schat was. Hij begeerde die schat dus ook niet, want hij kende die schat niet. Maar die schat is hem ontdekt, die is hem verrassend, soeverein en eenzijdig ontdekt, ja als het ware in de schoot geworpen, om het eens heel eenvoudig te zeggen.

En zo is het nu met de natuurlijke mens die uit het vlees geboren is. Ofschoon hij leeft en werkzaam is op die akker van het Koninkrijk Gods, hij is nochtans zonder kennis van die genade Gods en zonder begeerte ernaar. De mens is blind in 's hemelswegen dwaas arm jammerlijk, blind, naakt, verduisterd in het verstand door de onwetendheid die in hem is. Hij is zonder God in de wereld, zonder Christus, zonder leven, zonder vrede, dood door de zonden en de misdaden. Zij menen zelfs rijk en verrijkt te zijn, en weten niet dat zij zijn arm, ellendig, jammerlijk, naakt en blind.

Wat is het toch noodzakelijk om aan die natuurlijke blindheid ontdekt te worden en kennis te verkrijgen van onze ellendestaat, van onze doodstaat, van onze jammerstaat en van onze natuurstaat. Dat we enerzijds zien de dodelijke armoede van ons leven. Want dat is nooit in woorden uit te drukken, de diepte van de verlorenheid van de mens. We proberen dat wel eens te tekenen, maar het is nooit onder woorden te brengen. Alleen ontdekkende genade brengt ons daarachter. Alleen ontdekkende genade doet ons die afgrond kennen. Maar er is ook nog een andere afgrond, dat is de afgrond van de genade Gods. En die is ook nooit onder woorden te brengen. Dat zijn diepten des rijkdoms. Maar zullen we die rijkdom, die er in God, in Christus, in het heil dat er in Jezus is, kennen, waarderen, liefhebben en begeren, dan is het nodig dat we weten hoe groot onze zonden en ellenden zijn. Dat is de leer van Gods Woord en dat is de leer van de Heidelbergse Catechismus, die gegrond is op het Woord van God. Wij beleven tijden dat zo licht over dat stuk heen gesprongen wordt, dat men over ellende niet spreken wil en dat men er niet meer van horen wil. Maar wat moeten we toch met Jezus doen als we geen zondaar, geen verloren zondaar in onszelf geworden zijn? Dan heeft Jezus toch de minste waarde niet. Daarom is het ook niet naar de Schrift wanneer dat stuk in de prediking gemist wordt en uitgesloten wordt. Het is er niet om te doen om altijd maar over ellende te spreken en de mens in allerlei benauwdheid en vrees te drijven. Natuurlijk niet. Maar het is er ons wel om te doen om de waarheid van Gods Woord en de waarheid van ons bestaan voor te stellen uit Gods Woord. En dat het ons dan

nog eens uitdrijven zou naar de Heere, bij Wie veel ontferming is en veel goedertierenheid, en dat voor ellendigen, voor wie Hij dat land bereid heeft door Zijn sterke hand, omdat Hij de Ontfermer van Israël is. Want daar komt God aan Zijn eer in Zijn eigen werk en wordt de ziel gezaligd om niet, naar het voornemen van Zijn genade, door de verlossing die in Christus Jezus is. Dat doet de Kerk roemen: „Niet ons O Heere, niet ons, maar Uw naam alleen geeft eeuwig lof en ere!" Want de Kerk weet wat ze aan God en aan Christus heeft. De Kerk weet dat ze met God te doen heeft. Daarom zingt ze: „Mijn God, U zal ik eeuwig loven, omdat Gij het hebt gedaan!"

Het is zo nodig gemeente, dat in de prediking de mens op het diepst wordt vernederd en God op het hoogst verhoogd en verheerlijkt wordt. Daar komt de Heere in mee. Dan jagen we de mensen niet in de bloemhoven en dan geven we ze geen grond die ze van de Heere niet gekregen hebben. Want wat van de mens is, dat moeten we allemaal kwijt! Alleen wat de Heere gewrocht heeft in ons leven, heeft eeuwigheidswaarde.

Het mag u daarom niet verdrietig zijn wanneer u dat weer hoort. Het is u zeker. U hoort wederom dat u wedergeboren moet worden en dat er een staatsverwisseling in ons leven noodzakelijk is. Het is nodig dat we uit onze staat des doods worden overgebracht in de staat van het geestelijk leven, zoals dat ook gebeurd is met Lydia, met de stokbewaarder, met Saulus van Tarsen en met de pinksterlingen. U wilt toch niet anders bekeerd worden dan dat God Zijn volk bekeert. Want dat is de bede van het wedergeboren hart: „O God, bekeer me toch zoals U al Uw volk bekeert! Dat het toch in waarheid mag zijn. Dat het toch alles van U mag zijn, opdat ik me niet bedriegen zal!"

En wat leert de Heere ons nu in deze gelijkenis? Er wordt gesproken van een man, een mensenkind, een gevallen Adamskind, die dat Koninkrijk der hemelen gevonden heeft als een schat in de akker verborgen. Het is door alle tijden heen gewoonte geweest dat schatten van geld en goed in de grond verborgen werden. En hoe groter nu die schat was, hoe meer men erop bedacht was om die veilig te stellen tegen diefstal en tegen verlies. U weet uit die gelijkenis van die talenten, van die man, die maar één talent had, dat hij die verborg in de aarde. Soms deed men dat ook wel in de bodem van het huis waar men woonde, in de grond dus waarop men woonde. Achan verborg het gestolene in zijn tent in de grond. Maar dieven wisten dat in zo'n huis een schat te stelen was, maar hielden er ook terdege rekening mee dat het in de grond gestopt kon zijn. Want je leest van het doorgraven van het huis: "Waar de dieven doorgraven en stelen." En om aan die list van dieven te ontkomen, verborg men zijn schatten ook wel eens in de tuin of in het open veld of in de akker. En zo kon die schat daar jarenlang liggen, zelfs als de eigenaar al lang gestorven was en het geheim met zich in het graf genomen had. Geslachtenlang kon die schat dan in de akker verborgen zijn, zodat de herkomst op geen enkele manier was na te gaan. Er waren in Israël zelfs wel wetten van. Wetten over de herkomst van die schat, wetten om de schat die gevonden was toe te wijzen aan iemand, en wat er allemaal zo mee gepaard ging.

En nu was er in die gelijkenis zo'n man op zo'n akker werkzaam. U moet het uzelf maar eens even voorstellen. Die man is daar aan het spitten en aan het ploegen. We lezen niet of hij pachter van die akker is geweest, of dat hij er als knecht werkzaam op was. Dat weten we niet. Hij is er alleen maar aan het werken, diep in de grond aan het graven. En dan plotseling stuit hij met zijn spa op iets hards, iets dat hem tot stilstaan brengt. Hij steekt nog eens terug. We kunnen het ons zo heel eenvoudig voorstellen. Hij steekt nog eens terug om de steen of wat het dan ook is, opzij te leggen. Maar dan ziet hij iets glinsteren wat zijn nieuwsgierigheid gaande maakt. Dat doet hem naar de aarde buigen en op zijn knieën vallen. Hij doet het zand voorzichtig weg, en zo geleidelijk aan haalt hij die schat naar boven, met verwondering en met verbazing. Het is mogelijk dat hij nog eens even de omgeving afzoekt of er nog meer zit.

Zie daar, de schat in de akker verborgen. Het komt ook in ons land wel eens voor dat iemand een schat vindt die in een akker verborgen is. Dan zijn het vaak verouderde munten of het zijn verouderde voorwerpen die waarde hebben, goudwaarde soms.

Maar hier gaat het over het Koninkrijk der hemelen als zo'n schat in de akker verborgen. Dat Koninkrijk ligt ook verborgen in de aarde en kan met het natuurlijk oog nooit gezien worden. Daar moeten ontdekte ogen voor geschonken worden en een verlicht verstand om te mogen zien. Dat zijn de schatten des hemels die in het Woord van God verborgen zijn. Want dat Woord is op zichzelf een schat, meer dan het fijnste goud en zoeter dan honing en dan honingzeem. Maar toch bevat dat Woord

verborgen schatten die met het natuurlijk oog niet te zien zijn, maar waarvoor ontdekte ogen nodig zijn, bij aanvang en bij voortgang. Ik denk aan de bede van David in Psalm 119: „Heere, ontdekt mijn ogen opdat ik aanschouw de wonderen van Uw wet." Het Woord van God is een schat. Is het ook voor u al eens een schat geweest, gemeente, jong en oud? Heeft u dat Woord wel eens aan uw hart gedrukt en gezegd: „Heere, als ik Uw Woord gevonden heb, was het mij zoeter dan honing." Heeft u wel eens gezongen:

„Mijn ziel bewaart Uw trouw getuigenis;
Dat heb ik lief, ook doe ik Uw bevelen;
Uw Woord kan mij, ofschoon ik alles mis,
Door zijnen smaak en hart en zinnen strelen."

Maar nu liggen er in dat Woord zulke verborgen schatten, waarvoor de ogen moeten geopend worden om ze te zien. Wat zijn dan die schatten, gemeente? Daar zijn schatten die de natuur ons niet verklaren kan. De hemelen vertellen Gods eer en het uitspanseel verkondigt wel Zijner handen werk, maar het leert ons niet dat God één is in wezen, maar drie in Personen, en dat Hij de Schepper aller dingen is en dat Hij ook de Onderhouder ervan is. God is immers van eeuwigheid tot eeuwigheid. Hij is groot van goedertierenheid en er is veel barmhartigheid bij Hem, die Hij doet roemen tegen een welverdiend oordeel. De natuur predikt ons niet dat er een Jezus is, wie Jezus is en wat Jezus is. De remonstranten zingen: „Daar ruist langs de wolken een lieflijken naam." Maar zo is het niet, die naam ruist niet langs de wolken, maar die naam wordt ons geopenbaard in het Woord van God. „Onderzoekt de Schriften, want die zijn het die van Mij getuigen, en gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben." Uit de natuur weten we niet dat er een Jezus is. Daarom hebben we de openbaring van het Woord van God zo onmisbaar nodig tot zaligheid, om er Christus uit te leren kennen. Hij is immers van de Vader verordineerd tot een Middelaar des Verbonds en tot een Zaligaker van Zijn volk. Hij heeft Zichzelf gegeven om in de tijd door lijden en door sterven een eeuwige gerechtigheid voor een verloren volk teweeg te brengen. Hij heeft de dood verslonden tot een eeuwige overwinning. Hij heeft de straf gedragen, opdat Hij voor de Zijnen de vrede zou teweegbrengen. Dat is die schat, die verborgen schat des hemels, dat er een Jezus is, wie Hij is en wat Hij is en hoe Hij is. Hij maakt zondaren zalig, die nooit naar Hem gezocht en nooit naar Hem gevraagd hebben. En dat doet Hij om niet, door de prijs van Zijn eigen hartebloed. Hij herstelt ze volkomen in de gunst en in de gemeenschap Gods en Hij brengt ze terug in die oorspronkelijke staat waarin ze zichzelf moed- en vrijwillig gezondigd hebben.

Gemeente, dat is die schat, dat is die verborgenheid van het Koninkrijk der hemelen, die ver te waarden is boven goud en zilver en wat meer de mens bekoort. Het is de gerechtigheid om voor God te kunnen bestaan. Het is de heiligmaking, zonder welke niemand de Heere zien zal. Het is de verlossing van het lichaam der zonde. Het is de aanneming tot kinderen, die verkregen wordt om Hem, in wie de Zijnen begenadigd zijn van voor de tijden der eeuwen. Het is de verzoening met God en het is de herstelling in de zoete en dierbare gunst des Heeren, in en door Christus, in Wie alle schatten der gerechtigheid, der wijsheid, der vrede en des heils te vinden en verborgen zijn. Ziedaar de verborgenheid van het Koninkrijk der hemelen. Die schat is verborgen. Dat wil zeggen dat het niet aan ieder gegeven is om die schat te vinden. Wie heeft, die zal gegeven worden en zal overvloedig hebben. Maar wie niet heeft, van die zal genomen worden, ook dat hij heeft. En daarom spreek Ik tot hen door gelijkenissen, omdat ze ziende niet zien en horende niet horen, noch ook verstaan. Het is niet ieder gegeven om die verborgenheid van het Koninkrijk Gods te kennen en te verstaan. Maar het is wel zeker dat ze welgelukzalig te prijzen zijn, die die schat in hun leven mogen vinden en mogen eigenen door een geschonken geloof. Zij zijn welgelukzalig te prijzen. Dat heeft de Heere Jezus Zelf gedaan. Lees maar in vers 16: „Doch uwe ogen zijn zalig, omdat zij zien, en uwe oren, omdat zij horen." Want dan horen zij de verborgenheid van het heil dat in Christus Jezus is.

En nu is het goed om, zoals die man hier in de gelijkenis, op die akker te zijn, daar te leven en daarop werkzaam te zijn, namelijk op die akker waar die schat verborgen ligt. Het is goed om te zijn op de plaatsen waar Gods Woord gepredikt wordt, of waar Gods Woord gelezen wordt. Want waar het Woord des Konings is, daar is heerschappij. Dat we dan veel zouden zijn op de plaatsen waar het gebed tot God vermenigvuldigd wordt. Dat is goed. Voegt u bij de Godsgezinden, want u mocht er Jezus nog

eens vinden! Dat we toch niet zouden zijn zoals zovelen die zeggen: Dit deugt niet en dat deugt niet, het moet zus zijn of het moet zo zijn, ik heb geen zin en geen lust en wat al niet meer. Maar dat zijn allerlei vonden en voorwendselen. Dat kan niet, maar voegt u dan toch maar bij die Godsgezinden!

Wie weet, doet de Heere verrassend, eenzijdig, soeverein, ongedacht en ongevraagd u nog eens staande houden en een halt toeroepen, gelijk als bij deze man op de akker. Hij wist niet eens van die schat, die kende hij niet en die begeerde hij niet. Maar hij werd staande gehouden en werkzaam gemaakt, hij kwam op de aarde terecht en op zijn knieën. Die man werd begerig gemaakt en zoekende op die akker. U moet niet denken dat als je tot God bekeerd zal worden, de Heere dat niet op het voetbalveld kan doen. Dat kan de Heere natuurlijk wel, of in de bioscoop en voor de t.v., dat kan allemaal want God is almachtig. Maar of de Heere dat wil, dat is een andere vraag, en ook of het de Heere behaagt. Hoe zullen ze geloven zonder dat ze horen en hoe zullen ze horen zonder dat hun gepredikt wordt. Het geloof is uit het gehoor en het gehoor door het Woord van God. Het is nooit tevergeefs om naar Gods huis te gaan. Maar dat u er winst mee mocht doen en dat u er werkzaam mee mocht zijn, heel eerbiedig, en er mee worstelend werkzaam aan de troon van Gods genade.

Hoe bent u opgekomen gemeente? Heeft u uw knieën gebogen? Of bent u naar gewoonte opgekomen? Dan is dat wel een goede gewoonte, maar het is niet genoeg. Heeft u uzelf wel afgezonderd, jong en oud, in de binnenkamer, of het de Heere eens behagen mocht u eens een halt toe te roepen en de glans van dat Koninkrijk te doen schitteren in uw leven?! O, dat de glans van deze wereld en van de schatten van deze wereld eens mochten verbleken. We hebben overal ons hart aan gegeven, behalve aan dat Koninkrijk der hemelen. We vergaderen al wat schatten op de aarde, maar waar de dieven doorgraven en stelen zullen, want die houden daar rekening mee en die weten dat. Maar vergadert u toch een schat in de hemel, waar ze noch mot noch roest verderft en waar de dieven niet doorgraven noch stelen Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn . U mag werkzaam zijn op die akker, maar het vinden is enkel genade, naar de raad van God en naar het eeuwig welbehagen Gods.

Nu schijnt dat vinden een toevallige zaak, althans in die gelijkenis. „Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan een schat in de akker verborgen, welke een mens gevonden hebbende, verborg die schat." Het schijnt zo toevallig te zijn. En zo schijnt het in het Koninkrijk der hemelen ook vaak te gaan, dat degenen die die schat mogen vinden, zij die schat "toevallig" vinden mogen. Vergun me dat ik dit woord gebruik, want er is geen sprake van toeval. Maar dit is zoals wij mensen daarover spreken en denken. Ik bedoel dit: men kan het Woord van God lezen en de Heere kan staande houden. Dan begint er iets te schitteren en dan begint het heil van onze ziel waarde te krijgen. Dan gaan we leren zoeken en leren vragen naar de Heere terwijl het nog de vindenstijd is. Dat kan de Heere door het eenvoudig lezen van Zijn Woord geven. Dan ben je geneigd om te zeggen: dat was toevallig. Maar dat is niet zo. Dat kan ook gebeuren wanneer we door omstandigheden onder de prediking van het Woord komen. Dat gebeurt, ook nog in deze tijd, dat iemand genooddaakt is, soms uit wellevendheid, mee naar de kerk te gaan. Denk maar aan een huwelijksluiting of bevestiging van ambtsdragers, en dat het Woord postvat in het hart. Dan kan het wel in vijandschap vallen en men kan het wel tegenstaan, maar het wordt nooit meer verloren, want het is een levend zaad.

Het kan gebeuren door een ongeluk of door een sterfgeval. Schijnbaar toevallig zouden we zeggen. Het kan zelfs gebeuren door het woord van iemand die God vreest, van een godzalig iemand. Hoe vaak is dat niet gebeurd? Iemand van Gods kinderen zei wat, en de Heere paste dat toe aan het hart, zodat ze het niet meer kwijt konden. Schijnbaar een toevallige zaak. Maar nee, het is niet toevallig, maar het is enkel genade! De Heere leidt Zelf op die akker. Denk maar aan Lydia. Zij zat onder de prediking van het Woord, en de Heere opende haar hart voor dat Woord en Hij opende het Woord voor haar hart. Hij doet de glans van Zijn goddelijke deugden schijnen, waardoor de mens naar de aarde buigt en op de knieën voor God in de schuld terecht komt in een hartelijk leedwezen dat ze tegen God gezondigd hebben. Dan ervaren ze die innige droefheid van het hart. Dan worden ze werkzaam rusteloos werkzaam om dat gemis vervuld te krijgen, uit de begeerte om met God verzoend te mogen worden en de Heere weer tot hun deel te mogen krijgen. Hoe kom ik ooit tot God bekeerd en hoe raak ik ooit met God verzoend? Dat wordt dan de werkzaamheid van de ziel, van degene die door de Heere wordt staande gehouden en een halt wordt toegeroepen, op de grond voor God terechtkomt, in de

erkennt van schuld en van zonde en onwaardigheid, en dat de Heere rechtvaardig is. Maar ook in de verwondering dat zo één nog leven mag op de akker van dat Koninkrijk en nog is in het heden der genade, nog in de mogelijkheid om tot God bekeerd te kunnen worden. En hoe meer de Heere daar nu plaats voor maakt, hoe meer dat nu die schat waarde krijgt. Want die schat wordt meer en meer ontdekt door de Heere Zelf, in al zijn glans en beminnelijkheid, heerlijkheid en volheid, op Zijn tijd en wijze. En dat is dan onze tweede gedachte, maar we zingen eerst uit Psalm 119:65:

„Hoe wonderbaar is Uw getuigenis!
Dies zal mijn ziel dat ook getrouw bewaren;
Want d' oop'ning van Uw woorden zal gewis,
Gelijk een licht het donker op doen klaren;
Zij geeft verstand aan slechten, wien 't gemis
Van zulle een glans een eeuw'gen nacht zou baren."

2. De ontdekking van dat Koninkrijk

De gelijkenis zegt: „gevonden hebbende." Deze man wordt ontdekt aan hetgeen hij niet weet en hij vindt wat hij niet zoekt: een verborgen schat wordt hem geopenbaard en wordt hem ontdekt. Een schat van zo uitnemende waarde, dat ze de waarde van al zijn bezittingen verre overtreffen, want hij gaat straks heen en verkoopt alles wat hij heeft en hij koopt die akker om die schat maar te bezitten. En gemeente, hierin vinden we een schoon beeld van de eenzijdige, vrije genadebediening Gods. Hierin zien we dat de Heere door Zijn Geest die schatten, die in Christus Jezus zijn, ontdekt en bekend maakt aan degenen die het niet wisten en die er nooit naar gezocht of gevraagd hebben. Een schat van zo een uitnemende waardij, dat ze de waarde van al wat van ons is en van al wat van de wereld is, al waren het tienduizenden werelden, ten enenmale overtreffen. De dichter zegt ervan:

"Uit al den schat van 't grote wereldronde
Is nooit de vreugd in mijn gemoed gerezen,
Die 'k steeds in Uw getuigenissen vond,
Door mij betracht en and'ren aangeprezen."

Die man is in één slag rijk geworden. Hij was de gelukkigste mens van de wereld. Al zijn zorgen waren in één keer weg. Hij kan wel juichen en springen van blijdschap, van verwondering en verheuging, want het was zo verrassend, ongedacht, ongezoekt en ongevraagd. En nu ziet hij pas echt hoe arm, hoe dodelijk arm hij altijd geweest is.

En zo gaat het toch in het natuurlijk leven. Als iemand een schat vindt, die de waarde van zijn eigen bezit overtreft, dan ziet hij ook de waarde ervan, maar hij ziet ook zijn eigen armoede. Hij ziet ook hoe arm hij altijd geweest is, toen hij die schat niet had. Zo was het ook bij deze man. Hij vindt een schat die groter is dan de waarde van zijn bezit. Die schat is achtergelaten bij de dood van een vroegere bezitter. Die man had die schat in die akker verborgen en is nu al lang gestorven. Dat blijkt wel uit dat kopen van die akker. De herkomst was niet meer vast te stellen. Het moet dus van iemand zijn geweest die die schat bij zijn dood heeft achtergelaten. Een uitnemende waarde had die schat. Maar nu gaat het hier niet over een aardse schat, over munten of voorwerpen, of wat dan ook. Maar nu gaat het hier over het Koninkrijk der hemelen. En hoeveel groter is die schat. Die schat is achtergelaten bij de dood van die dierbare Borg en Middelaar. Hij heeft die schatten voor de Zijnen verworven en achtergelaten door Zijn lijden en sterven. Hij is de Bezitter van hemel en van aarde. Hij is de Eigenaar van alles, want Christus is Gods en daarom is alles uwe en gij zijt van Christus. Dat is die onnaspeurlijke rijkdom van de genade Gods tegenover de hemelhoge schuld, erf- en dadelijke schuld. Wilde u klein van de genade denken? Het is een onnaspeurlijke rijkdom van de genade Gods. Gij vergeeft de ongerechtigheid van mijn zonden.

Het is de onnaspeurlijke rijkdom van de liefde van Christus, Die Zijn Vader verheerlijkt heeft, het recht Gods heeft Hij genoegdoening gegeven en de eis voldaan. Hij heeft Zichzelf overgegeven, reeds van eeuwigheid, en Hij is in de tijd gekomen en heeft gezegd: „Rekent het Mij toe." Hij is als een lam ter slachting geleid, als een schaap is Hij stom geweest voor het aangezicht van Zijn scheerders. Hij heeft

Zijn mond niet opengedaan. Hij is een vloek geworden voor vloekwaardigen en heeft Zich tot in de dood vernederd, ja tot in de nederste delen van de aarde heeft Hij Zich vernederd en vernietigd. Hij is ter helle nedergedaald voor een dood- en doemwaardig volk Gemeente, Hij is Zelf die schat en Hij is Zelf die verborgenheid van het Koninkrijk der hemelen. Luther zegt: „Jezus is de schat, in Wie alle schatten der wijsheid en der liefde en der kennis verborgen zijn." Wie Jezus vindt, die vindt het leven en trekt een welgevallen van de Heere. Wie Jezus heeft, die heeft alles! „Wie de Zoon heeft, die heeft het Leven, wie de Zoon niet heeft, die heeft het Leven niet." Met Hem is niets te waarderen en niets te vergelijken, noch in de hemel en noch op de aarde, zo zegt Asaf. En Ethan zingt ervan in Psalm 89:
„En welke vorsten ooit het aard'rijk moog' bevatten,
Wie hunner is, O HEER, met U gelijk te schatten?"

In Hem, die dierbare Borg en Middelaar, zijn al de schatten der wijsheid. Maar Hij is verborgen voor het natuurlijk oog, maar ook verborgen voor het ziele oog, tenzij dat dat geopend wordt gemeente. Hij is zo verborgen dat het in woorden niet is uit te drukken. Want er is niets verborgener dan die dierbare Christus., Dat leert de Kerk bij aanvang, maar dat leert zij ook bij de verdere voortgang. Job moest ervan zeggen: „Ga ik voorwaarts, ik zie Hem niet, en ga ik achterwaarts, ik merk Hem niet."

Jesaja zegt: „Voorwaar, U zijt een God die U verborgen houdt." En de Emmaüsgangers hebben het verstaan, bevindelijk verstaan, want hun ogen werden gehouden dat ze Hem niet kenden. Het is het Woord van Christus Zelf: „Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke."

Hij heeft ook gezegd dat vlees en bloed dat niet openbaren kan, maar Zijn Vader, Die in de hemel is. Niemand kent toch de Zoon dan de Vader, en Die het de Zoon zal willen openbaren. Christus te kennen is altijd vrucht van openbaring, anders weten we niet wie Jezus is en wat Jezus is en hoe Jezus is, bij de aanvang niet en bij de voortgang met. Het is enkel en alleen vrucht van de Zelfopenbaring van Christus. Voor het natuurlijk oog heeft Christus geen enkele gedaante, gestalte of heerlijkheid, dat wij Hem ooit zouden begeren. Denk maar aan het Joodse volk. En dan noemen we nogmaals Luther. Hij zegt dat de Joden Jezus hadden als een schat in de akker verborgen. Ze hadden wel de akker, maar ze kwamen niet tot de schat. En Christus zegt: „Maar die is het niet gegeven de verborgenheid van het Koninkrijk Gods te verstaan."

Daarom zijn zalig de ogen die zien wat gij ziet en de oren die horen wat gij hoort. Vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard.

De kennis van Christus is vrucht van de Heilige Geest. Dat zien we duidelijk in Zondag 20 van de Heidelbergse Catechismus; waar we in het antwoord lezen: „Ten andere, dat Hij ook mij gegeven is, opdat Hij mij door een waar geloof Christus en al Zijn weldaden deelachtige make, mij trooste en bij mij eeuwiglijk blijve." Dat wordt ons ook hier aangetoond, en vooral in het vervolg van deze gelijkenis. Het is dus enkel en alleen het werk van God de Heilige Geest. „Die zal Mij verheerlijken, want Hij zal het uit het Mijne nemen en Hij zal het u verkondigen." En waar dat nu gebeurt, waar nu die Heilige Geest het zielsoog opent voor Christus Jezus, daar is stille verwondering en hemelse blijdschap. Daar wordt het hart vervuld met heilbespiegelingen om het schoonste lied van die Koning te mogen zingen. Dan gaat het ons als die koningin van Scheba. Zij zei: „De helft is er mij niet van aangezegd." Dan blijft er geen Geest meer in ons over, want dan wordt Christus gekend als de Schoonste van alle mensenkinderen in Wiens lippen genade is uitgestort en in Wie een volheid en een algenoegzaamheid en een dierbaarheid te zoeken, te vinden en te verkrijgen is, en dat om niet!, naar Zijn welbehagen. O gemeente, dan wordt de uitnemende liefde van Christus geproefd, en die liefde is beter dan de wijn. De bruid zegt: „Hij kusste mij met de kussingen van Zijn mond." Wat een rijkdom wordt er dan in Jezus aanschouwd. Welk een ruimte van zaligheid wordt er in Hem ervaren! Dan kan de hele wereld nog zalig worden, want het bloed van Christus is genoegzaam tot reinig making van de zonde van de gehele wereld, en dat ongezoekt, ongevraagd, éénzijdig, verrassend en ontdekkend. Want als we Jezus leren kennen, dan zien we pas hoe dodelijk arm dat we zijn. Dan zullen we het verstaan: nooit van gehoord, nooit gekend, nooit gezocht en nooit begeerd. Als Jezus Zich openbaart, dan gaan we verstaan dat er een Jezus is, wie Jezus is en wat Jezus is. Dan gaat het ons zoals die man, dan kunnen we niet rusten totdat we die ganse schat open en bloot gelegd hebben. En dat is de bediening des Geestes om niet te

rusten totdat we mogen zeggen: „Hij is de mijne." Dat zijn de werkzaamheden omtrent de verkrijging van Christus en van het goed dat Hij voor de Zijnen heeft verworven tot eeuwige zaligheid. Dat is nu de enige troost van dat volk, beide in leven en in sterven. En dat is nu dat eeuwige wonder, dat nu een mensenkind die schat vinden mag. Dat is een wonder van de vrije genade, van de liefde Gods, die Christus verordeneerde als Middelaar en Hem in de tijd zond om te worden uit een vrouw, geworden onder de wet, en gebogen heeft onder de vloek der wet, onder de schuld en de ondeelbare toorn Gods, om de gramschap Gods te stillen en voor eeuwig uit te blussen, opdat vijanden en goddelozen, hel- en doemwaardigen met God zouden verzoend worden door de verlossing van Zijn bloed. Daarom zijn zij driewerf gelukzalig die zo Jezus vinden en mogen. Want alleen in Hem is een schat van wijsheid, van verdiensten, van vrede, van gerechtigheid, van heiligheid, van herstelling en verzoening te vinden. Het is een schat van het eeuwig onverliesbaar leven. „Die de Zoon heeft, die heeft het leven en de toom Gods komt op hem niet."

Jezus zegt: „Wederom is het Koninkrijk der hemelen."

Gemeente, hoe menigmaal is u die genade Gods al gepredikt in allerlei toonaarden? Hoe menigmaal is die bazuin van het evangelie al voor u geblazen? Ook wij zeggen tot u: „Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een schat." Is dat u al verdrietig gemeente? Ons niet. We mogen u zeggen dat de Heere ons Zelf dit woord geschonken heeft om het in het midden van u uit te dragen. Dat het u daarom niet verdrietig is, maar dat het u toch zeker is. U leeft onder de middelen der genade en op de aarde waar die schat verborgen is. Dat is een groot voorrecht. Dat is niet in woorden uit te drukken. Maar het brengt voor ons een zeer grote verantwoordelijkheid mee. Daarom bidden we u van Christus' wege, dat u nog eens werkzaam mocht zijn, opdat die schat nog eens waarde voor u mocht verkrijgen en glans in uw leven opdat alles wat daarbuiten is, haar waarde eens mocht verliezen. Ja, dat de glans van de wereld en van de zonde eens verbleken mocht.

Jong en oud, zoekt toch de Heere. Nee, niet buiten die akker, maar op die akker, onder de prediking. Want de Heere wil de dwaasheid van de prediking gebruiken om zondaren te trekken uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Komt dan toch op met een biddend hart: „O Heere, dat zich Uw heil aan mij mocht openbaren. Gedenkt mijner O Heere, naar het welbehagen van Uw volk."

Gemeente, jong en oud, het kan nog! Zon en maan lichten nog. En zo lang zon en maan zullen zijn, zal er een volk zijn dat God vreest. Christus Jezus is Koning. Hij spreekt en het is er. Hij gebiedt en het staat er. Hij kan de vijandschap verbreken en u trekken met koorden van Zijn liefde, om u voor eeuwig Zijn onderdaan te doen zijn, inleverende de wapens van vijandschap en van tegenstand. En zalig als u zo onder Jezus gebracht bent en deel aan Christus mocht verkrijgen door een geschonken geloof, gewrocht door de Heilige Geest, om tot in alle eeuwigheid te mogen zingen en Hem te mogen verheerlijken, Die Zichzelf gaf tot een verzoening voor de zonden van Zijn volk. Volk van God, u bent staande gehouden en een halt toegeroepen. U hebt kennis verkregen en bent begerig gemaakt en zoekende gemaakt, houdt dan maar aan en grijpt dan maar moed, want uw hart zal vrolijk leven. Nooddriftigen, veracht Gods goedheid niet, nooit zal Hij Zijn gevangenen begeven!

Wat is het toch een voorrecht bij aan- of bij voortgang deel te hebben aan die schat. De wetenschap dat er een schat is, is niet de ware rijkdom. En de arbeid, hoe verheugend ze ook zijn kan, -er ligt immers veel meer zoetheit in dan in alles wat van de wereld is,- maar die arbeid is niet de ware rijkdom. Ware blijdschap en ware rijkdom ligt alleen maar in het bezitten van die schat. Daar is die man achter gekomen. De Heere geve ons dat in de volgende preek, door Zijn bediening, aan u voor te stellen. Gode tot heerlijkheid en onze ziel tot zaligheid!

Amen.

DE GROTE WAARDIJ VAN HET KONINKRIJK DER HEMELN (2)

Zingen: Psalm 63:2
Lezen: Lukas 12:13-21 en 29-34
Zingen: Psalm 72:7 en 8
Psalm 89:3
Psalm 103:3

Geliefden,

Wij willen met de hulp des Heeren uw aandacht bij vernieuwing bepalen bij Mattheüs 13:44, waar het Woord des Heeren en onze tekst aldus luidt:

"Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een schat, in de akker verborgen, welken een mens gevonden hebbende, verborg die, en van blijdschap over dezelve gaat hij heen en verkoopt al wat hij heeft en koopt die akker."

Wij zien dan in deze gelijkenis: *De grote waardij van het Koninkrijk der hemelen*

Nu hebben wij reeds eerder stilgestaan bij:

1. *De verborgenheid van dat Koninkrijk*
2. *De ontdekking van dat Koninkrijk*

We willen dan nu nog spreken met de hulp des Heeren over:

3. *De verberging van dat Koninkrijk*
4. *De verkrijging van dat Koninkrijk*

Wij hebben de vorige keer gehoord dat het Koninkrijk der hemelen een verborgen schat is. We hebben u toen ook gezegd wat we onder het Koninkrijk der hemelen te verstaan hebben. Het is de genade Gods in en door Christus, verheerlijkt in de harten van verloren, maar nochtans uitverkoren zondaren. Dat Koninkrijk der hemelen is Christus Zelf met al wat in en aan Hem is. Hij is die grote verborgenheid in de akker van Zijn Woord, in de akker van Zijn evangelie, zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament. „Onderzoekt de Schriften: want die zijn het die van Mij getuigen. Hij is die schat van het Koninkrijk der hemelen. In Hem is een volheid van wijsheid, van gerechtigheid, van heiligheid, van verzoening, van herstelling en van vrede. In Hem zijn al de schatten van wijsheid en van kennis verborgen. Wie Hem vindt, die vindt het leven en trekt een welgevallen van de Heere. Maar Hij is verborgen. Hij heeft Zelf gezegd dat Hij het verborgen Manna is.

U weet dat de dauw was tussen de tenten van Israël en dat in die dauw het manna verborgen was. En daarbij vergelijkt Christus Zichzelf in het evangelie van Johannes: „Dit is het brood dat uit de hemel nedergedaald is; niet gelijk uwe vaders het manna hebben gegeten en zijn gestorven; die dit brood eet, zal in eeuwigheid leven."

Zo is Christus, zo is dat Koninkrijk der hemelen en zo is de genade van Christus een verborgenheid, zoals het water in de fontein verborgen is en zoals "het merg in de beenderen verborgen is. En die verborgenheid moet ontdekt worden en geopenbaard worden, daar moet plaats voor gemaakt worden en daar moet kennis voor geschonken worden. En dat is het werk van God de Heilige Geest. Dat heeft Hij Zelf gezegd: „Die zal Mij verheerlijken en Die zal het uit het Mijne nemen en Hij zal het u verkondigen." Zonder de bediening van de Heilige Geest missen we de kennis van Christus, en bij de aanvang en bij de voortgang. Niemand kan zeggen Jezus de Heere te zijn, dan door de Heilige Geest. Tegenwoordig kan dat wel, maar de Schrift weet daar niet van en Gods Kerk weet er ook niet van. Christus is een verborgenheid. We hebben reeds eerder gezegd: als we Hem niet hebben leren kennen als de grootste verborgenheid, dan hebben we nog nooit Christus leren kennen. Hij moet ontdekt en geopenbaard worden, maar ook geschonken en toegepast. En dat is het werk van God de Heilige Geest. Hij is het Die doet zien dat Christus van de Vader is verordineerd om Middelaar te zijn. Maar Hij doet

ook zien dat Christus in de tijd is gekomen om Zijn middelaarsbediening te volbrengen in een weg van lijden en van sterven. Hij is het ook Die het oog opent voor de gepastheid, voor de beminnelijkheid, voor de volheid en voor de algenoegzaamheid die er is in Christus Jezus. Want Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven. Maar Hij is ook als Profeet, als Priester en als Koning, als de enige naam onder de hemel tot zaligheid gegeven, als de enige weg tot de zaligheid, als het enige Middel en als het volkomen Rantsoen. En dat is nu alles het werk van de Heilige Geest, om Christus te verheerlijken, Die Zichzelf gegeven heeft tot een Rantsoen voor velen, opdat degenen die in Hem geloven, niet verderven, maar het eeuwige leven hebben. Hij heeft de vloek van de wet gedragen, de toorn Gods gestild en de gramschap Gods geblust, als een lam dat geslacht is tot verzoening voor de zonden van Zijn volk.

Gemeente, om dat nu in Hem te zien, de volkomen gerechtigheid die er in de Heere Jezus Christus is. Alleen in Hem is volkomen verzoening, eeuwige gerechtigheid en loutere zaligheid. En dat alles van God geschonken om niet, door de verlossing die in Christus Jezus is, zo getuigt de apostel in de brief aan de gemeente van Korinthe. „God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenend, haar zonden haar niet toerekenend." Daarom zijn zij zalig, die met een ontsloten geloofsoog op de Heere Jezus mogen blikken en die getuigen mogen met de bruid van haar bruidegom: „Ziet Hem, Hij is mijn Liefste. Alles wat aan Hem is, is gans begeerlijk. Hij is blank en rood en Hij draagt de banier boven tienduizend." Zulken weten wel wat ze met Jezus moeten doen. Zulken weten ook wie Hij is en wat Hij is. En deze dingen vragen we u, gemeente, om u te onderzoeken of u kennis van Christus verkregen hebt. Pilatus wist niet wat hij met Jezus moest doen. En dat weet ook de mens van nature niet. Dat weet alleen dat volk dat ontdekt is aan eigen verlorenheid en dat met God moest verzoend worden, dat de weg niet meer wist en het mocht betuigen: „Is er nog enig middel waardoor wij deze straf zouden kunnen ontgaan en wederom tot genade komen?" Dan hebben zij door de ontsluitende bediening van de Heilige Geest mogen blikken op Christus.

En nu zegt de Heere Jezus hier: „Daarom is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een schat in de akker verborgen, welke een mens gevonden hebbende." En nu is het treffend wat er op volgt; want dan lezen we: „en verborg die, en van blijdschap over dezelve gaat hij heen en verkoopt al wat hij heeft, en hij koopt die akker." Dat brengt ons dus tot onze derde gedachte, die wij nu eerst met u gaan behandelen:

3. De verberging van dat Koninkrijk

Het is niet alleen opmerkelijk, maar het is ook eigenaardig wat we hier lezen: „Gevonden hebbende, verborg die." Want wie is er nu die een schat vindt en die zichzelf die schat niet toe-eigent, tenminste als de bezitter niet meer leeft en in vroegere tijden al lang gestorven is. Dan eigent men zich toch een schat die men vindt, toe als zijn eigendom.

Zo gaat het ook in het geestelijke. Wanneer die schat der genade in Christus geopenbaard en ontdekt wordt bij de aanvang en bij de voortgang, dan is de ziel geneigd om zich die schat toe te eigenen. Want de bekendmaking van Christus aan de ziel kan zo krachtadig zijn, dat de ziel meent dat hij alles bezit en dat hij deelheeft aan Jezus voor de tijd en voor de eeuwigheid, dat Hij hun schuldovernemende Borg en Middelaar is. Het kan zo krachtig zijn als de Heere de weg der zaligheid buiten zichzelf aan een verloren en afgesneden mens gaat ontdekken, zo met liefde en met geloofslicht, dat de ziel eigent en omhelst en dat hij meent deel te hebben aan Jezus voor tijd en eeuwigheid. Wij zeggen het zelf, maar het wordt ook gelukkig nog uitgedrukt, dat zien nog geen hebben is. Er zijn er ook die deze uitdrukking niet voor hun rekening nemen, maar men verraadt daarmee een wankel grondslag, tenzij men het in gunstige zin bedoelt. Maar onze oudjes zeiden het wel, gemeente. En de Kerk komt er ook achter in de verder gaande ontdekkende bediening in hun leven. We hopen dat straks wel nader uiteen te zetten. Maar waar de Kerk met een ontsloten geloofsoog op Jezus en Zijn gerechtigheid blikken mag, daar is zien reeds hebben, omdat het geloof altijd een toe-eigende daad is. De schat wordt gevonden en het geloof eigent die schat toe. In dat opzicht is zien wel hebben. En dan willen we die uitdrukking ook voor onze rekening nemen. Als men het maar niet zo interpreteert dat het genoeg is wanneer de ziel op Jezus heeft mogen blikken, en men verder niet wil weten van de bewuste toerekening van

Christus aan het hart in de afsnijding van het leven. Dat wordt dan geloofchend, wanneer men zegt: „Zien is hebben. Jullie met je zien is nog geen hebben.”

Men bewijst de armoede van de ontdekkende werkingen van de Heilige Geest in eigen hart en leven, anders zou men daarvan niet spreken. Ik hoop dat het niet te ingewikkeld is en dat u het enigermate kunt verstaan. Maar de Kerk komt erachter dat ze een gegeven Jezus nodig hebben, een toegerekende en een geschonken Jezus, zoals de dichter zingt in Psalm 89: „En onze Koning is van Israëls God gegeven.” En ook de Heidelbergse Catechismus leert ons dat het de Heilige Geest is, Die ons Christus en al Zijn weldaden deelachtig maakt. Dus niet alleen ontsluit en toont en de heerlijkheid in Christus doet aanschouwen, maar ook doet bezitten en omhelzen door een geschonken geloof. En in die weg komt de Kerk erachter dat zien nog geen hebben is.

Daar is die man in deze gelijkenis ook achter gekomen. We zullen trachten u dat voor te stellen door een eenvoudig natuurlijk voorbeeld. Ik weet dat het niet helemaal opgaat, maar dat is meestal zo met voorbeelden geven. Maar dan kunt u toch wel enigermate verstaan wat we hier gezegd hebben.

Als je nu voor een etalage staat bij een juwelier, dan zie je daar allemaal gouden en zilveren voorwerpen. Dan kan de begeerte opgewekt worden om ze te bezitten. Want die voorwerpen zijn heerlijk en bezittenswaardig. Maar dan is dat toch je eigendom nog niet. Je kunt je erin verlustigen en het heerlijk vinden en bezittenswaardig, maar het is je eigendom nog niet. Er moet altijd nog betaald worden. Er moet altijd nog aan het recht voldaan worden.

En daarin vloeien nu sommige zielen door. Ze hebben wel gezien en zich toegeëigend, ze denken alles te bezitten, terwijl aan het recht niet voldaan is en niet betaald is in de doorleving van het hart.

En daar is die man in die gelijkenis achter gekomen. Dat was een eerlijke man. Hij wilde die schat niet hebben, of hij moest die schat eerlijk gekregen hebben. Hij was wel bevreesd om die eens gevonden schat weer te verliezen. Daarom verborg hij die schat, mogelijk in diezelfde akker. Want er staat: „en heengaande verkocht hij alles wat hij had en kocht diezelfde akker.” Dat was dus die akker waarin die schat was verborgen geweest. Hij was zeer bevreesd om die schat weer te verliezen. En dan komt hier het onderscheid met het voorbeeld van zo-even waarom het niet altijd opgaat. Die man had die schat niet alleen van ver gezien, maar hij heeft er ook gemeenschap aan gehad. En dat heb je niet als je voor de etalage van een juwelierszaak staat, want dan kun je het alleen maar zien. Dan heb je er geen gemeenschap aan gehad, want dan zit er nog wat tussen.

Maar de man in de gelijkenis heeft er wel gemeenschap aan gehad. Hij heeft die schat mogen opgraven en helemaal bloot leggen. Hij heeft er zich in verlustigd en in verheugd en hij heeft er zich ook over verwonderd. Dat is dus nog wat anders dan dat je voor een etalage staat. Want dat is koud en zonder gemeenschap.

Die man was dus bevreesd om die schat weer te verliezen, daarom is hij er ook werkzaam mee geworden om die schat te verkrijgen. Hij verborg die schat. Dat wil eigenlijk zeggen: met een heilige jaloersheid is hij werkzaam om die schat toch maar te gewinnen en om die schat te mogen verkrijgen en tot zijn eigendom te kunnen rekenen. Tevoren is hij niet met die schat werkzaam geweest. Hij was alleen maar werkzaam met die akker en op die akker. Oppervlakkig was hij daar bezig. Maar hij is staande gehouden. Die schat is hem ontdekt en nu wordt hij werkzaam met die schat. Hij is er zelfs ijverig mee werkzaam.

En geliefden, zo is het ook in het geestelijke. Als we ooit geestelijk mogen verklaren en moeten verklaren, dan moeten we dat hier. De Heere Jezus zegt het Zelf: „Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een schat in de akker verborgen, welke een mens gevonden hebbende, verborg die.”

Hoe is dat dan in het geestelijke? Wel gemeente, wij hebben geen werkzaamheden met die schat die in de akker van het evangelie verborgen ligt, ofschoon wij op die akker kunnen leven en werkzaam zijn. Maar daarmee moeten we werkzaam gemaakt worden. En daar worden we pas werkzaam mee gemaakt wanneer we waardig in die schat zien. De genade van Christus heeft voor ons geen enkele waarde, tenzij dat ze waarde verkrijgt door de wederbarende arbeid van de Heilige Geest. De wereld heeft waarde, de zonde heeft waarde, het vlees heeft waarde, alle begeerlijkheden van de wereld hebben waarde, maar dat is allemaal zo vergankelijk en zo tijdelijk. God in Christus heeft voor ons van nature geen waarde, ofschoon we van kindsbeen af op die akker kunnen leven en er zelfs ijverig

werkzaam kunnen zijn. We kunnen er ook oppervlakkig mee werkzaam zijn. We kunnen tevreden zijn met een rechtzinnige prediking en zoveel andere dingen meer. Maar met die schat zijn we van nature niet werkzaam.

Mag ik het u vragen, onbekeerde van hart. Kent u die werkzaamheden van de ziel in het verborgene: „Hoe kom ik ooit tot God bekeerd? Hoe raak ik ooit met God verzoend? O mijn ziel, hoe zult ge rechtvaardig verschijnen voor God?"

Kent u die zielsworstelingen bij dagen en bij nachten? Kent u dat aflaten van de ongerechtigheden en dat zoeken van de Heere met ingespannen krachten? Dat is de werkzaamheid die de Heere geeft wanneer die schat waarde krijgt. Daar heb je die schat nog niet mee, maar die werkzaamheden moeten er wel zijn, om in die weg die schat te mogen verkrijgen. Het gaat niet zonder werkzaamheden.

Er zijn mensen die hebben die schat omdat ze gedoopt zijn, belijdenis gedaan hebben en wel eens naar het Avondmaal gegaan zijn, omdat ze netjes leven en uit gelovige ouders geboren zijn. Ze leven ook onder een rechtzinnige waarheid. En dan denkt men dat men die schat heeft, maar men kent geen werkzaamheid. Maar geliefden, bedriegt uzelf toch niet, want er moet een heilige werkzaamheid zijn in ons leven. Paulus zegt: „Het is niet in een hoek geschied." Hij had er tevoren ook totaal geen werkzaamheden mee, hij was alleen werkzaam met zichzelf en met zijn godsdienstige ijver, maar hij was een vervolger van Christus. Maar als die schat waarde krijgt, dan komt hij in een hoek terecht en dan staat er van hem: „Ziet, hij bidt!" Zo is het bij de aanvang, en dat is een ijverige werkzaamheid. Zij kunnen niet aflaten hand en oog op te heffen naar omhoog. Zij brengen de nachten door met klagen, want zij hebben hun ongeluk gezien en een ander geluk aanschouwd, dat de waarde van alles overtreft. Maar zo is het ook bij voortgang, als Christus aan de ziel ontdekt wordt. De levend gemaakte ziel heeft geen werkzaamheden met Jezus, tenzij Jezus in de ziel is geopenbaard en bekend gemaakt, en tenzij dat die geestelijke oren zijn opengegaan en die geestelijke ogen zijn ontsloten. Als we weten dat er een Jezus is, dan wordt de ziel werkzaam. De oudjes zeiden: Dan veranderen de zielswerkzaamheden. U kunt toch niet werkzaam zijn met iets waarvan u niet weet of het er is? Dat kan toch niet.

En zo is het nu ook in het geestelijke. Een ziel is niet met Jezus werkzaam en omtrent Jezus werkzaam, tenzij dat die ziel Hem heeft leren kennen in de opening van Zijn Woord. En wat zijn dan die werkzaamheden? Dan roept die ziel uit: „O, dat ik Hem kennen mocht in de kracht van Zijn opstanding, Zijn dood gelijkvormig wordende en of ik enigszins mag komen tot de wederopstanding der doden!" Waarom worden ze daar nu werkzaam mee? Wel gemeente, omdat ze veel gezien hebben, maar ervaren moeten dat ze niets hebben.

Die man had die schat wel gezien en er zich over verwonderd maar hij is erachter gekomen dat het zijn eigendom niet was, dat hij wel wat bezittingen had, maar dat ze geen waarde hadden. Die man was er achter gekomen dat hij voor eigen rekening stond en dat zijn schuld open stond. Een openstaande schuld, want hij moet alles verkopen en hij gaat straks alles verkopen. Zijn schuld staat open en het recht eist voldoening en betaling. Precies zoals die juwelier. Hij zei: „Je moet eerst betalen als je het hebben wil, want anders is het diefstal." En nu was er een wet in die dagen. Als iemand een schat in een akker vond, en de bezitter leefde niet meer, dan kon je die schat wel in bezit krijgen, maar dan moest je de akker, waarin die schat was, erbij kopen. En dat wist deze man. Dat was ook zijn eerlijkheid. Hij begeerde die schat wel, maar niet zonder de wet, maar overeenkomstig de wet. Er zijn mensen die zich de schatten des heils toe-eigenen, zonder met de wet in aanraking gekomen te zijn en zonder dat voldaan is aan de eis van de wet. Zij nemen Jezus aan zonder dat ze Hem geschonken kregen. Onze vaders noemden dat geestelijke diefstal. Als deze man nu die schat meegenomen had, zonder die akker te kopen, hoewel hij die schat wel eerlijk had gevonden, dan was hij er niet eerlijk aangekomen. Dan had hij diefstal gepleegd tegenover de eigenaar van deze akker. Want feitelijk kwam die schat aan de eigenaar van de akker toe, maar deze had die schat niet gevonden. Hij zag dus geen waarde in die schat en daarom ook geen waarde in die akker.

Alzo is het ook in het geestelijke. Wanneer Christus niet op rechtsgronden aan de ziel wordt toegepast in de afhandeling met de eis van de wet, dan pleegt de ziel geestelijke diefstal. Zo hebben onze vaders het gezegd. Er zijn mensen die met een gestolen Jezus naar de eeuwigheid reizen. Daar komen dus die uitdrukkingen vandaan: een gestolen Jezus. Dan zijn ze er niet eerlijk aangekomen, zonder de wet en zonder de bediening van de Heilige Geest. Gods Kerk krijgt een ontvangen Jezus. Er staat: „Zovelen

Hem aangenomen hebben", en in de Engelse bijbel staat: „ontvangen hebben". Dat betekent dus: zovelen Hem gekregen hebben, „die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn naam geloven." En hoe gaat dat? Dat gaat in een weg van sterven, gemeente. Gods Kerk komt met de wet in aanraking. Betaal mij wat gij schuldig zijt! Die Kerk leert door de wet aan de wet te sterven, om het einde van de wet, Christus Jezus, te mogen gewinnen, door het geloof. De Kerk leert alles te verkopen om die ene akker en om die ene Schat te mogen verkrijgen. Daarom verbergen zij die schat. U zegt: Wat is dan wezenlijk dat verbergen van die schat in het geestelijke? Gemeente, dat is nu precies het levenskenmerk van ware genade, waar elk van Gods kinderen iets van kent, namelijk dat gevoel: Is dat nu wel voor mij? Is het wel waar bij mij? Zou ik me niet bedrogen hebben? Zou nu werkelijk die schat, die zo oneindig in waardij is, zou die nu werkelijk voor mij zijn? Dat is mij te groot, dat is mij te hoog en dat is mij te wonderlijk. Ik kan er niet bij.

Dat is nu dat verbergen. Ik denk aan die arme tollenaar. Hij had waarde in die schat gezien, want het was hem te doen om de vergeving van zijn ongerechtigheid. Dat blijkt wel uit de vrucht, want hij ging af, gerechtvaardigd naar zijn huis. Hij had er iets in gezien, hij had er waarde in gezien, en dat heeft hij verborgen. Hoe heeft hij dat verborgen? Er staat: „Hij wilde zijn ogen niet opslaan." Hij sloeg op zijn borst en zei: „O God! wees mij zondaar genadig!"

Ik denk aan Petrus. Hij had ook waarde gezien in die schat. Hij zei: „Heere, ga uit van mij, want ik ben een zondig mens." Ik denk aan die hoofdman over honderd. Hij had er ook waarde in gezien. Hij zei: „Ik ben niet waardig dat Gij ondermijn dak zou inkomen." Dat zijn zielen die denken van zichzelf niet dat ze zo'n schat hebben, die begeren ook niet dat anderen van hen denken dat ze zo'n schat hebben. Zij verbergen het. Maar ze zijn in het verborgene biddend werkzaam aan de troon van Gods genade: „O, dat Gij Uw heil aan mij mocht openbaren!" Zij bidden en zij zuchten wat af in het verborgene. Zij zoeken in het verborgene. Zij graven in dat Woord van God om Christus te mogen gewinnen. Zij achten alle dingen schade en drek en hijgen ernaar om deel te mogen hebben aan Jezus en aan Zijn gerechtigheid, wetende dat buiten Jezus geen leven is, maar een eeuwig zielsverderf. Ze gaan hun armoede inleven en hun ongeluk. Meer en meer gaan ze in het verborgene. Dat is nu dat verbergen. Maar van zulken zegt de Heere Jezus: „Eer u Filippus riep, zag Ik u, daar gij onder de vijgenboom waart." Filippus is ook werkzaam geweest om de komst van de Messias. Daar had hij waarde in gezien en zonder die Messias kon hij niet leven of sterven. Maar die Messias had hem al gezien toen hij daar werkzaam was in het verborgene, onder die vijgenboom. Begrijpt u dat nu, deel aan die schat en hem toch verbergen, maar in het verborgene werkzaam om die schat te mogen verkrijgen. Die verbergende belofte Gods die de Heere hen verwaardigt. „Op deze zal Ik zien, op de arme en verslagene van geest." De toezeggingen des Heeren: „zo Hij vertoeft, verbeidt Hem, Hij zal gewisselijk komen en niet achterblijven." Hierdoor wordt een hoop in het hart geboren, dat er toch nog eens een tijd zal aanbreken dat ze deel zullen verkrijgen aan Christus en Zijn gerechtigheid. Zij verbergen hetgeen ze van de Heere geleerd hebben als een stil geheim in het hart. En weet u, als zulken nu in het verborgen vasten, tonen ze in het openbaar een gezellig aangezicht. Zij krijten het niet uit. Er zijn mensen, als je die ontmoet, dan beginnen ze al. Maar ik bedoel die verslagen zielen en die verbroken zielen, die in het verborgen wenende zielen, die het in waarheid om God te doen is. Jozef veegde zij tranen af toen zijn broeders weer bij hem kwamen, maar hij was in het verborgene werkzaam geweest. Dat is dat verbergen van dat zoete geheim, dat de Heere hen aanvankelijk ontdekt heeft, maar waaraan ze niet genoeg hebben. Want ze hebben gezien dat ze er geen deel aan hebben en dat ze erbuiten staan. Daarom zijn zij zo ongelukkig, maar toch werkzaam om het te mogen verkrijgen. Werkzaam tot de tijd dat het wettelijk en officieel als het rechtmatig bezit hun eigendom worden mag, op gronden van recht en van gerechtigheid. Daarvan had de dichter uit Psalm 119 ook iets geleerd. Wij zingen er van uit Psalm 119:6 en 7:

„'k Heb in mijn hart Uw rede weggelegd,
Opdat ik mij mocht wachten voor de zonden.
Gij zijt, O HEER, gezegend; leer Uw knecht
Door 't godd'lijk woord, een helder licht bevonden,
En door Uw Geest, al d'eisen van Uw recht;
zo wordt Uw eer nooit stout door mij geschonden.

'k Heb and'ren al de rechten van Uw mond
Met lust verteld, hen vlijtig onderwezen.
Uit al den schat van 't grote wereldrond
Is nooit de vreugd in mijn gemoed gerezen,
Die 'k steeds in Uw getuigenissen vond,
Door mij betracht, en and'ren aangeprezen."

4. De verkrijging van dat Koninkrijk

„En van blijdschap over dezelve gaat hij heen en verkoopt alles wat hij heeft en koopt diezelfde akker." Gemeente, dat is de tweede verborgenheid bij die man. Een schat vinden en die verbergen, maar toch van blijdschap heengaan. Een verborgen schat en toch verblijd, zonder dat die schat zijn eigendom is. Maar hij is er hartelijk over verblijd. Dat is dezelfde verborgenheid die u kunt vinden in de zielservaringen van Gods Kerk. Zij hebben gezien en zij zijn in het verborgen werkzaam, maar zij hebben niets in de waarneming van hun hart, maar toch verheugen zij zich er zo hartelijk om. Geloof maar dat deze man een vreugde heeft gesmaakt en gekend, die hij zijn leven lang nog nooit gesmaakt en gekend heeft. Want dat was een schat, ja, de schat. En om dan iets te zien van de waardij van het Koninkrijk der hemelen voor ziel en voor lichaam, voor de tijd en voor de eeuwigheid. Dat is een schat die het mensdom meerder waard is dan het fijnste goud op aarde.

Gemeente, iets daarvan gezien en gesmaakt te hebben en gemeenschap ermee ervaren te hebben, en dat ongedacht, eenzijdig en verrassend. Dat doet een blijdschap kennen die de wereld niet kent. Dat is een geestelijke blijdschap. Dat is een blijdschap in God. En zulk een vreugde heeft zulk een ziel nog nooit gekend. Daar ligt zelfs aanvankelijk in het zieleleven al vreugde in, als de ziel de zonden voor de Heere bewenen mag met hete tranen, want dat zijn zoete tranen. Voor deze blijdschap zouden ze tienduizenden werelden niet willen ruilen. Daarom kunnen wij u het leven Gods zo hartelijk aanbevelen. Hoeveel te meer is er vreugde en blijdschap als het voor een verloren ziel nog kan, waar het bij hen nooit meer kon en voor eeuwig afgesneden was. Als Christus Zich dan openbaart als de Weg, de Waarheid en het Leven. Wij hebben daarvan gezongen uit Psalm 63:2:

" 'k Heb U voorwaar in 't heiligdom
Voorheen beschouwd met vrolijk'ogen;
Hoe zag ik daar Uw alvermogen!
Hoe blonk Uw godd'lijk eer alom.
Want beter dan dit tijd'lijk leven
Is Uwe goedertierenheid."

Maar dan hebben we nog niets. We komen voor eigen rekening te staan. En dan is het:

„Och, werd ik derwaarts weer geleid!
Dan zou mijn mond U d'ere geven."

En dat is die zoete blijdschap, die verrukking van hart, die geestelijke vreugde en die verheuging in God. Want het gaat hier over een mens, een verloren mens, een adamskind, dat God naar kroon en troon gestoken heeft. Zo'n mens heeft tegen God gezondigd en is nu God kwijt en Gods beeld kwijt en Gods gemeenschap kwijt. Dat is een mens die een plaats heeft verdiend in de eeuwige rampzaligheid. Dat zijn geen hersenschimmen, maar dat is hartepraktijk. Zij stemmen in met de dichter: „Dies ben ik, HEER, Uw gramschap dubbel waardig; want ik erken mijn schuld, die U tot straf bewoog."

En als het dan voor zo een mens nog kan. Dat er nu een Jezus is Die Zich voor zulken gaf, voor overtreders en voor misdadigers. Dat Hij voor zulken Zijn bloed gaf en Zijn leven gaf, ja alles gaf. Hij heeft Zijn Kerk gekocht, omdat Hij Zijn hart op hen gezet heeft. Begrijpt u dat nu?

"En van blijdschap over dezelve gaat hij heen." We weten niet wat deze man gehad heeft, of hij een huisje heeft gehad, of wat bezittingen of wat erfgoed. Dat kan allemaal, maar dat weten we niet en dat staat er ook niet. Maar hij ging heen en verkocht alles wat hij had en hij kocht die akker. Hij heeft

er alles voor over, omdat die schat waarde heeft gekregen. In de regel hecht de mens nogal veel waarde aan zijn bezit. Daarom moet die schat toch wel zeer zijn hart ingenomen hebben, om er alles voor over te hebben. Maar als je door genade die schat hebt mogen leren kennen, gemeente, dan zet je je hart erop en dan verliest alles zijn waarde. Dan heb je er ook alles voor over, vader, moeder, zoon, dochter, man, vrouw, huizen, akkers, alles. De discipelen zeiden: „Ziet Heere, wij hebben alles verlaten en wij zijn U gevolgd." En in dat heengaan om Christus te gewinnen, zelfs in een weg van verlies, smaakt de ziel blijdschap. Het leven Gods is getekend in blijdschap. Zelfs in de droefheid naar God is er blijdschap. We worstelen met onze taal en woorden om u die blijdschap te tekenen, maar we vermogen het niet. Het is alleen maar te ervaren. Wij kunnen het alleen maar zeggen en aanstippen. Wel gunnen we het u die blijdschap te kennen. Dat doet de wereld ten enenmale vergaan en de zonde de dood worden. Dan wordt het de lust en de liefde van ons hart om God te vrezen. Er staat: „heengaande van blijdschap." Ik lees in Psalm 105 dat het hart van degenen die de Heere zoeken zich verblijdt. Waarom? Omdat er een hoop geboren is. Wie weet of dat we deel aan God en aan Zijn Koninkrijk zouden verkrijgen. Want die hoop beschaamt niet, Omdat de liefde Gods is uitgestort in het hart. En dan zegt de apostel: „Verblijdt u in de hoop."

Maar nu moeten we wel opmerken dat heengaan een weg van verlies is, een weg van afbraak en een weg van sterven. Het is dus zo geweest dat die man die schat heeft verborgen en toen is weggegaan. En nu is hij al verder van die schat af gekomen. En telkens in dat weggaan heeft hij dan dit verkocht en dan dat verkocht. Geloof maar gerust dat hij het laatste heeft verkocht waar hij het meest aan vasthield. Maar hij wist dat er een schat was, en die schat was hem dierbaar, maar ook onmisbaar geworden. Hij kon niet rusten voordat hij deel aan die schat had en voordat die schat zijn rechtmatig eigendom was.

En daar heb je nu die kostelijke omschrijving van het leven van de Kerk, nadat Christus Zich in de ziel heeft geopenbaard. Dan raken ze hoe langer hoe meer van die schat af, in een afgaande weg. De ziel heeft dat altijd anders gedacht. Ze heeft wel gedacht van kracht tot kracht steeds in een opgaande weg voort te gaan, maar het gaat precies in een neergaande weg, in een weg van verlies, in een weg van afbraak, ja, in een weg van sterven. En dat doen ze gewillig en met vreugde en blijdschap, in de hoop dat ze deel aan Christus mogen krijgen en in de verwachting die de Heere hen Zelf gegeven heeft. In die weg gaat de Heere uitrukken wat hij geplant heeft en afbreken wat Hij Zelf gebouwd heeft. Dat doet de Heere niet om te verderven, maar om te funderen op het enig fundament dat onwankelbaar en houdbaar is: Christus Jezus en Die gekruisigd. Dat is een stervend leven. En als u geen stervend leven hebt, dan heeft u niet het leven Gods. Het gaat niet over de mate, maar wel over de zaak. Het Koninkrijk der hemelen is daaraan gelijk, zegt Christus. En Paulus zegt: „Wij dan, die leven, worden altijd in de dood overgegeven, opdat het leven van Jezus in ons sterfelijk lichaam zou geopenbaard worden."

Nu is die man heengegaan en hij heeft alles verkocht wat hij had, en hij heeft diezelfde akker gekocht. Daar leert de Heere Jezus natuurlijk niet mee dat je het Koninkrijk der hemelen met goud en goed en schatten kunt verkrijgen. Dan zouden de rijken gelukkig zijn en de armen ongelukkig. Nee, de Heere Jezus leert juist het tegendeel. Want wat zal een mens geven tot lossing van zijn ziel? Maar hier wordt ermee geleerd dat een mens alles als grond moet verliezen, wat geen Christus is. Alles buiten Christus moet een mens kwijtraken en van alles buiten Christus moet een mens afgesneden worden. Daarom is dat een genade wanneer de Heere u in een afgaande weg leidt, in een stervende weg, wanneer de Heere u alles doet verliezen waarin u uw grond gevonden hebt en uw blijdschap. Het gaat alleen om die Schat. Het gaat alleen om dat Koninkrijk. Het gaat om Christus. Buiten Christus is er geen leven maar een eeuwig zielsverderf. En de Heere wendt Zich tot het gebed desgene die gans ontbloot is. We moeten onze keuze kwijt, onze bekering kwijt, onze gestalte kwijt, onze verandering kwijt en onze tranen kwijt. Als grond moeten we alles kwijt. En dat is genade. Want dat is de trekkende liefde des Vaders. „Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader Die Mij gezonden heeft, hem trekke." Tot Jezus komen en deel aan Christus te verkrijgen, is de trekkende liefde des Vaders. Dan is alles wat van ons is, uitgesloten. Als we er heen mogen gaan, dan is dat door de trekking des Vaders en is het getekend in de liefde Gods. Daarom is een stervend leven ook een zoet leven, al is het pijnlijk voor vlees en bloed. Dan moeten we alles kwijt wat geen Jezus is.

Het ging met die rijke jongeling helemaal anders. De Heere Jezus zegt tot die rijke jongeling: „Eén ding ontbreekt u: verkoop alles wat gij hebt en deel het onder de armen en gij zult een schat hebben in de hemel, en kom herwaarts, volg Mij." En de jongeling ging ook heen. Maar hij ging niet van blijdschap, hij ging bedroefd heen. En hij is niet weergekeerd, want hij had vele goederen, maar hij kon er niet van af. En daarom is het genade om heen te mogen gaan en alles te verliezen, alle dingen schade en drek te achten bij de uitnemendheid van die gezegende kennis van die dierbare Middelaar en Borg, in Wie alleen maar gerechtigheid en sterkten zijn en door Wiens gerechtigheid we weer in Gods gunst en gemeenschap hersteld kunnen worden en eeuwig mogen delen.

Het is genade om al die gronden te mogen verliezen en gefundeerd te worden door de bediening van de Heilige Geest op die ene, onwankelbare grondslag in leven en in sterven: Christus Jezus en Die gekruisigd. En nu wordt het bezit van die schat in een weg van verlies gekregen. Dat is de grondwet in het Koninkrijk der hemelen: alles verliezen om alles te mogen gewinnen.

En daarin ligt nu de troost voor een arm volk, voor een ellendig volk en voor een steeds armer wordend volk. Voor een volk dat niet meer bekeerd is, dat geen zucht meer slaken kan, dat alle hoop gans gaat ontvallen, overstelpt wordt van ellende en dat onder de tornementen van de vorst der duisternis ligt. Een nooddruftig volk en een roepend volk, dat geen helper heeft, dat niets meer heeft. Ze hebben wel eens wat gezien, maar ze worden al maar meer uitgeschud en ontledigd, ze kunnen vaak geen goed meer van God denken. Voor zulken is het een wonder als ze nog eens een goedertieren gedachte van God kunnen omdragen. Dan ligt voor dezulken hier de troost:

„Nooddruftigen zal Hij verschonen;
Aan armen uit genâ,
Zijn hulpe ter verlossing tonen;
Hij slaat hun zielen ga."

Geliefden, geef mij dat arme volk maar, want daar is verwachting voor. Want uit de diepten van ellenden tot de Heere te mogen roepen, dan weten ze dat Hij alleen maar heil kan zenden en hun smart kan aanschouwen.

O zielen, die als door onweder worden voortgedreven en ongetroost zijn, de Heere zal uw stenen gans sierlijk maken en Hij zal u op saffieren grondvesten. Maar denk erom, Hij neemt het eerste weg en u houdt niets over, helemaal niets. En als u nog iets hebt, dan is Christus niet alles. Maar als u nu niets meer bent, dan kan Christus alles wezen. Hij neemt het eerste weg om het tweede daar te stellen. De Heere keert die kroon om, nog eens om en nog eens om. De Heere doet een afgesneden zaak op de aarde.

De man in de gelijkenis verkocht alles wat hij had. Niet veel bezittingen, maar al zijn bezittingen zijn eraan gegaan, het een na het ander.

En dan zegt een ziel: Moet dat nu zo? Moet dat er nu ook nog aan en moet ik dat nu ook nog kwijt? Moet ik dan mijn bekering nog kwijt? Moet ik dan mijn tranen nog kwijt?

Misschien zijn er wel in ons midden die aan dat alles nog stevig vastzitten, maar dan wens ik u toe dat de Heere maar een afgesneden zaak doet en dat u Christus als uw schuldovernemende Borg op rechtsgronden mag leren kennen, door een geschonken geloof.

Deze man heeft niet alleen alles verkocht, hij heeft ook niet alleen een bod gedaan op die akker, maar hij heeft ook die akker gekocht. Want daar ging het hem om. Daar had hij zijn hart opgezet. Hij moest en hij zou die akker hebben. Hij kon niet rusten totdat hij die akker had. En hij heeft die akker gekregen, maar in een weg van afhandelen en onderhandelen, in de voldoening aan de eis van het recht en aan de eis van de wet. En zo heeft hij die akker verkregen. Nu vraagt er misschien iemand: zou hij die akker niet te duur gekocht hebben? Nee gemeente, want die schat was meer waard dan alles wat hij had. Die schat overtrof de waarde van zijn bezittingen ver. Die schat overtrof ver boven goud en zilver en wat meest de mens bekoort. Hij had alle dingen schade en drek gerekend om de uitnemendheid van die schat. En zo heeft die man die schat verkregen.

En alzo is het nu ook in het Koninkrijk der hemelen. Door een weg van verlies van eigen leven, om het leven in Christus te mogen gewinnen en verkrijgen, Hem als de schuldovernemende Borg te mogen ontvangen en te omhelzen en door een geschonken geloof zich in Hem te mogen verblijden.

Toen die man die akker in zijn bezit had, toen was hij pas gerust en toen had hij pas vrede, ware vrede, en toen smaakte hij pas ware blijdschap. Want nu was er niemand meer op de aarde die hem het recht op die schat betwisten kon. Hij was er eerlijk aangekomen. Ja, dat kon hij altijd wel verklaren hoe dat gegaan was. Hij kon er rekenschap van geven. Hij wist hoe hij op die akker zo maar werkzaam was en die schat toen ontdekte, dat hij hem toen verborgen had en dat hij die akker nu eerlijk gekocht had. Er was geen beschuldiging meer in te brengen. Hij had er vrede in en blijdschap en verlustiging. Die schat was nu zijn eigendom geworden.

En alzo is het in het Koninkrijk der hemelen. U bent ons al lang voor in gedachten. De Heere doet ook alles verliezen, niet om te verderven, maar om te gewinnen en het leven in Christus Jezus te ontsluiten en toe te passen door Zijn levendmakende Geest. Hij past de gezegende Christus als een geschenk des Vaders toe, en dan mag de ziel eigenen door het geloof, op rechtsgronden, in de voldoening aan de eis der wet. Niet door onszelf. Wat zouden wij voldoen? Maar die dierbare Christus heeft Zichzelf gegeven. Hij heeft alles gegeven en is ook heengegaan uit het Huis des Vaders en de heerlijkheid die Hij had bij de Vader eer de wereld was, omdat Hij Zijn hart gezet had op de eis van het goddelijk recht en op die schat die Hem van de Vader is gegeven, Zijn bruidskerk, zwart in zichzelf, maar lieflijk als de gordijnen van Salomo. Lieflijk in Christus Jezus. En voor de Kerk is Hij heengegaan als het Lam Gods. Als een schaap is Hij stom geweest voor het aangezicht van zijn scheerders. Hij heeft wedergebracht wat Hij niet geroofd had, om volkomen genoegdoening te geven aan de eis van de wet. Hij heeft op Golgotha uitgeroepen: „Het is volbracht! Vader, in Uwe handen beveel Ik Mijn geest!”

Dat is de liefde van Christus om Zijn Kerk zo duur te kopen. Hij heeft alles gegeven wat Hij had. Hij heeft zijn ziel gegeven en Hij heeft Zijn leven afgelegd voor doodwaardige zondaren, opdat Hij Zichzelf aan hen zou schenken. En wanneer de Heere nu onderwerpelijk de ziel doet treden in het gericht, en dat rechtsgeding komt te spannen, die vierschaar komt te spannen, en de ziel als een doemwaardig zondaar - nee, geen zondaar omhangen met beloften- voor God verschijnen moet en niet anders kan inwachten dan het oordeel van de eeuwige rampzaligheid, dan is het die dierbare Borg, Die op grond van Zijn voldoening eist de vrijspraak van Hem, de rechtvaardige Rechter, en de vergeving van ongerechtigheid doet verkrijgen in Hem, Die overgeleverd is om de zonden van Zijn volk. „Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven.” Maar Hij is ook opgewekt tot hun rechtvaardigmaking, opdat ze in Hem het recht zouden hebben op het eeuwige leven. Wie zal er dan beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? Paulus zegt: „Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God, door onze Heere Jezus Christus, in Hem, Die ons leven is, Die onze vrede is en Die onze vreugde is.” Hij is de God der vreugde, de Bron van alle blijdschap en vertroosting. Zalig zijn zij die met bewustheid van eigen hart, op grond van recht en van gerechtigheid, die Schat hun eigendom mogen noemen en met Ethan mogen zingen: „En onze Koning is van Israëls God gegeven.” Zulken kunnen er verslag van geven en zeggen: „Zo ben ik er nu aangekomen.” Dan is dat eerlijk gegaan, met behoud van de deugden Gods en met opluistering van die deugden, en de voldoening aan het eisend recht van de wet, die mij vervloekte, maar die Christus voor mij gedragen heeft. Daar heeft Da Costa van gezongen: „Nu ben ik van dood en van doemschuld vrij.”

Dat is een schat die niet afneemt in de hemel. Dat is het Koninkrijk der hemelen. Met God verzoend te mogen zijn en deel aan Christus te hebben voor tijd en eeuwigheid, verlost van de toom en van het eeuwig verderf, dat de duivelen en zijn engelen bereid is en in de gunst en de gemeenschap Gods eeuwig te mogen delen. Ja, eeuwig God te eren en Hem te mogen verheerlijken, Die hen alzo heeft liefgehad, dat Hij Christus voor hen heeft overgegeven tot een verzoening voor hun hemelhoge schuld, en dat om niet, uit die vrije gunst die eeuwig God bewoog. Daar pas wordt ten volle vervuld wat een zeker dichter heeft gezongen: „Wijkt dan nu wereld en wijkt dan nu schatten, want gij kunt toch niet bevatten hoe rijk dat ik ben. Ik heb wel alles verloren, maar Jezus verkoren, Wiens eigen ik ben.”

Dat is nu die enige troost in leven en in sterven. En dat is het wat wij nu zo onmisbaar nodig hebben. Wat is nu uw schat, geliefden? Waar gaat nu uw hart naar uit? Waar hebt u uw hart op gezet? We hebben reeds gezegd hoe het van nature bij ons ligt in ons leven. En waar uw schat is, aldaar zal ook uw hart zijn. De wereld is vol ongerechtigheid en een schat die voorbijgaat, een tijdelijke schat. Paulus zegt ervan: „De wereld gaat voorbij met al haar begeerlijkheid, maar die de wil van God doet, die blijft tot in der eeuwigheid.”

En nu leven wij op die akker waar die schat in verborgen is. Zoekt dan maar veel. Voegt u maar bij de Godsgezinden, want u mocht er Jezus nog eens vinden! Wie weet mocht de Heere Zich uwer ontfermen, opdat u de schat eens mocht zien en de waarde ervan zou mogen smaken, opdat de waarde van al wat gij hebt, verbleken zou, en dat u in een heengaande weg alles zou mogen verkopen om die schat rechtmatig in uw bezit te mogen verkrijgen. Dan behoeven we niet ten hemel op te klimmen, maar onderzoekt de Schriften, want die zijn het die van Hem getuigen. Dat we daar toch niet zo oppervlakkig mee bezig waren, maar dat we daarin graven mochten, zoals die man werkzaam was op die akker waar die schat verborgen was. Nabij u is het Woord, en dat is het Woord dat onder u verkondigd is en wordt. Dat u dan acht gaf op het Woord dat ons spreekt van die gezegende Borg. Dat u dan niet genoeg had aan de verkondiging van het Woord en dat u nu eens naar huis mocht gaan, jong en oud, en zeggen zou: O Heere, wat is uw volk toch gelukkig.

Want de rijkdom van de Kerk is nooit uit te meten. Dat volk is onuitsprekelijk gelukkig. En dat hier reeds in dit leven. Ik gun u die blijdschap zo van harte. En wat zal dan straks die blijdschap zijn, wanneer ze eeuwig God zullen eren en in zullen gaan in die stad die de Heere hen bereid heeft van voor de grondlegging der wereld, om tot in alle eeuwigheid te mogen delen in de gunst en in de gemeenschap Gods, die beter is dan dit tijdelijk leven en meer sterkt dan de uitgezochteste spijs. Dan mogen ze tot in alle eeuwigheid voor Hem leven en worden ze verzadigd met dat goddelijk beeld, wanneer ze straks zullen mogen opwaken. Dat is nu de rijkdom van die Kerk. En dat aan een mensenkind, aan een verloren mensenkind. Dat zal de Kerk eeuwig doen zingen van die vrije gunst die eeuwig God bewoog. En volk van God, dat die schat maar meer en meer waarde voor u verkrijge. Al is het dan in een weg dat u al verder van die schat afraakt en menigmaal vreest dat u die schat nooit zal verkrijgen. Houdt dan maar aan en grijpt dan maar moed, want uw hart zal vrolijk leven. U moet alles kwijt om alles te gewinnen. Bedenkt dan niet de dingen die van de aarde zijn, maar bedenkt dan de dingen die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechterhand Gods. En denkt dan niet dat u die schat te duur koopt, al moet u er alles voor kwijt. Maar die schat is het eeuwig waard, want het is een schat ver boven goud en zilver. Het is een schat die het mensdom meerder waard is dan het fijnste goud op aarde, en niets kan haar glans verdoven. Wat zal dat toch eenmaal zijn wanneer u daar zult ingaan in dat Koninkrijk dat u ontvangen mag naar het welbehagen des Vaders. U, die maar een klein kuddeke in uzelf zijt, maar die delen mag in die storeloze zaligheid, die geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en in het hart van een mensenkind nooit is opgeklommen. De Heere make ons bij de aanvang en bij de voortgang werkzaam, ijverig werkzaam, aanhoudend werkzaam en rusteloos werkzaam, om die schat te mogen verkrijgen op gronden van recht en van gerechtigheid, tot de verheerlijking Gods en tot de zaligheid van onze ziel. En dat om het eeuwig welbehagen.

Amen.